

ගම් නැගුමට සිතට සවිය

ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය සඳහා

ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම

පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

(සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම)

2009 සැප්තැම්බර් 12 - 16 දක්වා

පුහුණු වැඩසටහනේ වාර්තාව

මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කරගහවෙල නැගෙනහිර හා
ඔලුපිටිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වලට අයත් කරගහවෙල හා හමනව ගම්මාන ඇසුරින් සැකසිනි

මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය

හෙක්ටර් කොඩ්ඩකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

114, විජේරාම මාවත,

කොළඹ 07

711.3
(5L)
හෙක්

2010/04

ගම නැගුමට සිතට සවිස

ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය සඳහා
ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන
(සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම)

සම්පත් දායකයන්:	ජේ.කේ.එම්.ඩී.වන්දුසිරි මයා	- අධි පර්යේෂක /අංශ ප්‍රධාන (කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය)
	ආර්.එල්.එන්.ජයතිස්ස මහා	- අධි පර්යේෂක
	එස්.එම්.ඒ.සමරකෝන් මයා	- ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී
	එන්.එස්.බී.ආපාකන්ද මයා	- පර්යේෂණ නිලධාරී
(පුහුණු වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකාරක)
	එස්.ආපාසිංහ මයා	- පර්යේෂණ නිලධාරී
	එන්.එස්.ඩබ්. නවරත්න මයා	- ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාත නිලධාරී

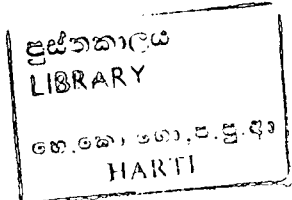
(මෙම සම්පත්දායක මණ්ඩලයේ සියළුම නිලධාරීන් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට අයත් වේ.)

MFN 8791

මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොලඹ 07.

23214

i
23214

පෙරවදන

ප්‍රජාව සම්බන්ධ කර ගනිමින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ යෙදීමේ අවශ්‍යතාවය පැන නැගුන ද 80 දශකයේ මුල් භාගය දක්වාම ඒ ආශ්‍රිත සංකල්ප ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැගුනේ මද වශයෙනි. එසේ වුව ද 80 දශකයෙන් පසු කාලපරිච්ඡේදය තුළ “ප්‍රජා සහභාගිත්වය” යන්න වැදගත් මෙන් ම ජනප්‍රිය අංශයක් බවට පත් විය. ප්‍රජා සහභාගිත්වය යන්න යම්කිසි ව්‍යාපෘතියක/වැඩසටහනක වැඩ සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රගති පාලනය, ඇගයීම හා ප්‍රතිලාභ භක්ති විදීම දක්වා වූ සෑම අවස්ථාවකදීම ප්‍රජාව සක්‍රීය ලෙස දායක කර ගැනීමකි. එසේත් නැතිනම් ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීමක් ලෙස හඳුනා ගත හැක.

සහභාගිත්ව සංවර්ධනය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ඒ සඳහා භාවිතා කළ හැකි විධි ක්‍රම ගණනාවකි. ඒ අතර සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම, සහභාගිත්ව ව්‍යාපෘති වක්‍ර කළමනාකරණය ඉන් ප්‍රධාන ක්‍රමවේදයන් දෙකකි. සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම යන්න ක්‍රමවේදයක් මෙන්ම සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් ලෙස වර්තමානය තුළ බහුලව යොදා ගැනීමේ නව ප්‍රවණතාවයක් දැකිය හැකි අතර එහි ජනප්‍රියතාවය ද වැඩි වෙමින් පවතී.

ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනයේ මූලික පරමාර්ථය වනුයේ ගොවිකටයුතු හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍රයන්ට අදාළ සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ සිදුකිරීමත්, එම ක්‍ෂේත්‍රයන්ට අදාළ පුහුණුකිරීම් මගින් ප්‍රජාවේ මෙන්ම අදාළ නිලධාරීන්ගේ හැකියාවන් හා කුසලතා වර්ධනය කිරීමත්, ඒ තුළින් ජනතාවගේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දායක වීමයි.

වර්තමාන සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ ක්‍රියාත්මක වන “ගම නැගුම” ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩ සටහන, සහභාගිත්ව සංවර්ධන විධි ක්‍රම ප්‍රායෝගිකව භාවිතයට ගනු ලබන ජාතික වැඩ සටහනකි. එම ක්‍රමවේදයන් යථානුරූපව ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා මෙවැනි වැඩසටහන් වල නියැලී නිලධාරීන් සඳහා විධිමත් අවබෝධයක් හා පුහුණුවක් ලබාදීම එම වැඩ සටහන් වල සාර්ථකත්වය කෙරෙහි සාප්‍රවීම බලපානු ලබයි. මෙම පුහුණු වැඩසටහන එම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සකස් වූවකි.

මෙම වැඩසටහන මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වලින් තෝරාගත් “ගම නැගුම” ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ නිලධාරීන් සඳහා පැවැත්වූ අතර, එහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ එම නිලධාරීන් සඳහා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික හා ත්‍යාගාත්මක දැනුම ලබාදීමයි. පුහුණු වැඩසටහන බිබිල ගොවි පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ දී පැවැත් විය. වැඩ සටහනේ ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කරගතවෙල හා හමනව යන ගම්මාන වල දී සිදු කරන ලද අතර, එම තොරතුරු අලලා, මෙම වාර්තාව සකස් කර ඇත.

පුහුණු වැඩසටහන අවසානයේ දී මෙවැනි වාර්තාවක් එළිදැක්වීමට දායක වූ මෙම වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශයේ වැඩබලන අංශ ප්‍රධාන එන්.එස්.බී.ඇපාකන්ද මහතා ඇතුළු අනෙකුත් සියළුම සම්පත්දායක මහත්වරුන්ට මාගේ ස්තූතිය පිරි නමමි. එසේ ම වැඩසටහන සාර්ථකව පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබාදුන් මොනරාගල දිස්ත්‍රික් ලේකම් ඇතුළු සියළුම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට ද විවිධ අයුරින් සහාය දැක් වූ අනෙකුත් නිලධාරීන්ට ද විශේෂ ස්තූතිය පුද කරමි.

මහාචාර්ය රංජිත් ජයමලාල් ද සිල්වා
අධ්‍යක්ෂ
කොට්ඨාස කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා
පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

ස්තූතිය

කෘෂිකර්මය පදනම් කරගත් පීචන රටාවකට උරුමකම් කියන ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ පීචන තත්ත්වය තයා සිටුවීම සඳහා වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන දැඩිකර්ම ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩ සටහනක් “ගම නැගුම” වැඩසටහන. පුජා සහභාගිත්ව ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන මෙම වැඩ සටහනේ දී ඒ සඳහා සාප්‍රච දායකත්වය දක්වන්නා වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහභාගිත්ව සංවර්ධන විධික්‍රම භාවිතයට ගැනීම පිළිබඳව නිසි අවබෝධයක් ලබා තිබීම මෙවැනි වැඩ සටහනේ වල සාර්ථකත්වය උදෙසා බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය “ගම නැගුම” සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට දායක වෙමින් මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වලින් තෝරාගත් ග්‍රාමීය/පුජා සංවිධාන කටයුතුවල නියැලී රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා සංවර්ධන විධික්‍රම භාවිතයට ගැනීම පිළිබඳව ත්‍යාගාත්මකව හා ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබාදීම පිණිස “ගම නැගුමට සිතට සවිය” තේමාව යටතේ තේවාසික පුහුණු වැඩ සටහනක් 2009 සැප්තැම්බර් 12 දින සිට 16 දක්වා බිබිල ගොවි පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී. මෙම වාර්තාව එම පුහුණු වැඩ සටහනේ අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙස එළි දැක්වේ.

මෙම වාර්තාව එළිදැක්වීම සඳහා ආයතනික සහයෝගය ලබාදුන් ආයතනයේ වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ මහාචාර්ය රංජිත් ප්‍රේමලාල් ද සිල්වා මහතා වෙත මාගේ ස්තූතිය පුරවමින් පිරිනමමි. එසේම මෙම පුහුණු වැඩසටහන මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පැවැත්වීම සඳහා යෝජනා කර ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා දුන් ආයතනයේ හිටපු අධ්‍යක්ෂ වි.කේ.නානායක්කාර මහතාටත්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) ආචාර්ය එල්.පී.රූපසේන මහතාටත් ස්තූතිවන්ත වෙමි.

වැඩසටහන සඳහා පුහුණුලාභීන් තෝරා ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම පිළිබඳව මොණරාගල දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමාටත්, ක්‍ෂේත්‍ර අභ්‍යාස සඳහා ගම්මාන තෝරා ගැනීමේදී මගපෙන්වීම කළ බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් තුමාටත් ස්තූතිය පුද කරමි. ක්‍ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයේදී සංවිධාන කටයුතු කළ කරගනවෙල හා බුලපිටිය ග්‍රාම නිලධාරී මහතුන්ටද, එදින දවස පුරා අප සමග කාලය ගතකළ කරගනවෙල හා හමනව ගම්වාසීන්ට ද ස්තූතිවන්ත වෙමි.

පුහුණු වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය උදෙසා පුහුණු මොඩියුල සකස් කිරීමෙන්, තුළදී පුහුණුවන්නන් සඳහා අවශ්‍ය නිසි උපදෙස් හා මගපෙන්වීම ලබා දීමෙන් හා මෙම වාර්තාව සඳහා සංස්කරණ සහාය ලබා දීමෙන් මෙම පුහුණු වැඩසටහනේ සම්පත්දායකයින් වශයෙන් කටයුතු කළ පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ද ඉතා අගය කරමි. එසේම පුහුණු වැඩසටහන සඳහා සහභාගි වූ පුහුණුලාභීන්, ඉමහත් කැපවීමෙන් හා උද්යෝගයෙන් මේ සඳහා සහභාගි වූ අතර ඒ පිළිබඳව ඔවුන්ට ද ස්තූතිය පුද කරමි.

මෙම වාර්තාව පරිගණක ගතකිරීම් මෙන්ම සංස්කරණ කටයුතු කරමින් වාර්තාව එළිදැක්වීම සඳහා සහාය වූ මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශයේ කාර්යාල ලේකම් වන්දිකා ස්වර්ණසිලී මහත්මිය සහ කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ඇගයීම් අංශයේ කාර්යාල ලේකම් පී.එම්. විජිතා පද්මිණී මහත්මිය ඇතුළු අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලයට ද වාර්තාවේ මුද්‍රණ කටයුතු මනාව ඉටුකර දුන් මුද්‍රණ අංශයේ යූ.පී.ගුණරත්න මහතා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයට ද ස්තූතිවන්ත වෙමි.

එන්.එස්.බී.ආපාකන්ද
පර්යේෂණ නිලධාරී
අංශ ප්‍රධාන (වැ.බ.)
මානව සම්පත් හා ආයතනික සංවර්ධන අංශය
(වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී)

පටුන

පිටු
අංකය
i
ii
iii
iv
v
vi

සම්පත්දායක නාමලේඛනය
පෙරවදන
ස්තූතිය
පටුන
වගුසටහන්
රූපසටහන්

1.	පළමු පරිච්ඡේදය - හැඳින්වීම	1
1.1	පිවිසුම	1
1.2	පුහුණු වැඩසටහන	1
1.3	අරමුණ	1
1.4	පුහුණුලාභීන්	2
1.5	සෛත්‍ය අභ්‍යාස	2

දෙවන පරිච්ඡේදය

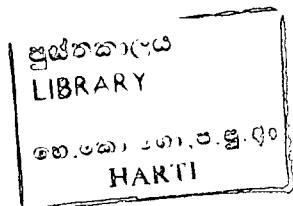
පුහුණු වැඩසටහනේ අත්හැරීම්

2.1	සහභාගීත්ව ක්‍රියාදාමය හා ජනතා සහභාගීත්වය	3
2.2	සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම හැඳින්වීම	3
2.3	ග්‍රාමීය සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී භාවිතයට ගත හැකි මෙවලම්	4
2.4	ව්‍යාපෘති සංකල්පය හා ව්‍යාපෘති වකු කළමනාකරණය	4
2.5	සහභාගීත්ව ප්‍රගතිපාලනය හා ඇගයීම්	5
2.6	සෛත්‍ය වාර්තාව/ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස	5
2.7	ව්‍යාපෘති වාර්තාව හා ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම	5

තුන්වන පරිච්ඡේදය

කරගනවෙල හැඟෙනහිර ගම්මානය

3.1	ගමේ පිහිටීම	7
3.2	ගමේ ඉතිහාසය	7
3.3	උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය	8
3.4	යටිතල පහසුකම්	9
3.5	ප්‍රජා සංවිධාන හා ආයතන	9
	3.5.1 ප්‍රජා සංවිධාන	9
	3.5.2 සේවා සපයන රාජ්‍ය ආයතන	12
3.6	ජනගහනය	12
3.7	අධ්‍යාපනය	12
3.8	රැකී රැකියා හා පිවිසීම මාර්ග	13
3.9	නිවාස හා සහිතාරක්ෂක පහසුකම්	13
	3.9.1 වාහන හා කාර්ම උපකරණ අයිතිය	14
3.10	ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය	14
3.11	කාර්මික කටයුතු	15
	3.11.1 වී හා වෙනත් හෝඟ වගාවන්	15
3.12	යලට සුදුසු හෝඟය තේරීම/නිකාසකරණය මගින්	16
3.13	ඉම භාවිතය	16
3.14	ගමේ සම්පත් හා සංවර්ධන ප්‍රවණතා	17
3.15	හරස්කඩ වාර්තාව	18
3.16	භූමිමාලිකා ගැටලු	20
3.17	ගැටලු ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම - ද්විත්ව යුගල සැසඳුම් මගින්	20
3.18	ගැටලු ගස හා අරමුණු ගස	22
	3.18.1 ගැටලු ගස	22

3.18.1	ශැටලු ගස	22
3.18.2	අරමුණු ගස	22
3.19	ප්‍රජා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම	22

භනරවත පරිච්ඡේදය
භමතව ගම්මානය

4.1	ගමේ පිහිටීම	28
4.2	ගමේ ඉතිහාසය	28
4.2.1	කාලරේඛාව	29
4.3	උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය	30
4.4	ප්‍රජාසංවිධාන හා ආයතන	30
4.4.1	ප්‍රජාසංවිධාන	30
4.4.2	ගමට සේවා සපයන ආයතන සහ සේවාවේ ප්‍රමාණය අනුව රාජ්‍ය නිලධාරීන් වර්ගීකරණය	32
4.4.3	සේවා සපයන ආයතන මගින් ගමට ඇති බලපෑම	34
4.5	ජනගහනය	35
4.6	අධ්‍යාපන තත්ත්වය	35
4.7	රැකියා ස්වභාවය හා පිවිත් මාර්ග	35
4.8	නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම්	36
4.8.1	නිවාසවල තත්ත්වය වාහන හා උපකරණ අයිතිය	36
4.8.2	සනීපාරක්ෂක පහසුකම්	36
4.9	ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය	36
4.10	කෘෂිකාර්මික කටයුතු	37
4.11	තනාසකරණය මගින් යලි කන්තය සඳහා සුදුසු හෝගය තේරීම	39
4.12	කෘෂිකාර්මික හා වෙනත් රැකියාවල ශ්‍රම භාවිතය කෙරෙහි ස්ත්‍රී/පුරුෂ සහභාගිත්වය	39
4.13	ගැහැණු/පිරිමි දෛනික කාලසටහන	40
4.13.1	කාන්තාවන්ගේ දෛනික කාලසටහන	40
4.13.2	පුරුෂයින්ගේ දෛනික කාලසටහන	41
4.14	ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය	42
4.15	ආහාර මාර්ග විශ්ලේෂණය (වාර්ෂික)	44
4.16	භරප්පකඩ වාර්තාව	45
4.17	හඳුනාගත් ප්‍රධාන ශැටලු	47
4.17.1	ද්විත්ව යුගල සැසඳුමක් මගින් ශැටලු ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම	48
4.18	ශැටලු ගස හා අරමුණු ගස	48
4.19	ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම	51

වගු සටහන්
කරගහවෙල ගම්මානය

3.1	ගමට සේවා සපයන ආයතන	12
3.2	අධ්‍යාපනය අනුව ජනගහනය බෙදී යාම	12
3.3	නිවාසවල තත්ත්වය	13
3.4	ගම්වාසීන්ට අයත් වන වාහන	14
3.5	ගම්වාසීන්ට අයත් කෘෂිකාර්මික උපකරණ	14
3.6	ගොඩ ඉඩම් අයිතිය	14
3.7	ඉඩම් භුක්තිය	14
3.8	තනාසකරණය	16
3.9	ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය	18
3.10	ද්විත්ව යුගල සැසඳුම්	21
	ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 1	25

ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 2	25
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 3	26
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 4	26
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 5	27
හමනව ගම්මානය	
4.1 කාලරේඛාව	29
4.2 රැකියා ස්වභාවය අනුව ජනගහනය බෙදී යාම	35
4.3 හෝඟ වගාව පිළිබඳ තොරතුරු	39
4.4 කාන්තාවන්ගේ දෛනික කාලසටහන	41
4.5 පුරුෂයින්ගේ දෛනික කාලසටහන	41
4.6 ප්‍රවෘත්ති විශ්ලේෂණය 1950-2009	43
4.7 ගම් තුළ ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමේ වර්තමාන තත්ත්වය	44
4.8 භරස්කඩ වාර්තාව	46
4.9 ද්විත්ව යුගල සැසඳීම	48
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 1	52
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 2	53
ව්‍යාපෘති සැලසුම් - අරමුණු 3	54
පුස්වාර සටහන්	
හමනව ගම්මානය	
4.1 උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය	30
4.6 කාමිකාර්මික හා වෙනත් රැකියාවල ශ්‍රම භාවිතය	40
රූප සටහන්	
කරගතවෙල ගම්මානය	
3.1 වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වය වෙනස්වීම	9
3.2 පුජා සංවිධාන ව්‍යාප්තිය	10
3.3 ගම්මට සේවා සපයන ආයතන	11
3.4 බෝග වගා කාලසටහන	15
3.5 ශ්‍රම භාවිතය	17
3.6 භරස්කඩ වාර්තාව	19
3.7 ගැටලු ගස	23
3.8 අරමුණු ගස	24
හමනව ගම්මානය	
4.2 ගම් තුළ පිහිටි පුජා සංවිධාන	31
4.3 ගම්මට සේවා සපයන නිලධාරීන්	33
4.4 සේවා සපයන ආයතන	34
4.5 බෝග වගා කාලසටහන	38
ගැටලු ගස	
4.6 අරමුණු ගස	
ඇමුණුම	
1 කරගතවෙල ගම්මානයේ සිතියම	55
2 හමනව ගම්මානයේ සිතියම	56
3 කරගතවෙල ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාස සඳහා සහභාගි වූ පුහුණුලාභීන්	57
4 හමනව ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාස සඳහා සහභාගි වූ පුහුණුලාභීන්	58
5 පුහුණුලාභීන්ගේ නාම ලේඛනය	59

පළමු පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 පිවිසුම

ග්‍රාමීය හා ප්‍රජා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී ප්‍රජා සහභාගිත්වය ලබාගත යුතුය යන සංකල්පය වර්තමානයේ දී ඉතාමත් වැදගත් ලෙසින් ඉස්මතුව ඇත. නවද තිරසාර සංවර්ධනයේ දී ප්‍රජා සහභාගිත්වය අත්වාරය අංගයක් ලෙස ද අවධාරණය කෙරෙමින් පවතී. මුල දී රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ස්වේච්ඡා සංවිධාන විසින් ඉහළින් වැළඳගත් මෙම සංකල්පය වර්තමානයේ දී දුප්පත්කම නැති කිරීම සහ ප්‍රජා සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ වැඩසටහන් සඳහා අත්‍යවශ්‍යම වූ අංගයක් ලෙස සංවර්ධනය වන රටවල රජයක් විසින් මහත් උනන්දුවකින් පිළිගෙන ඇත. එසේ හෙයින් විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් මෙන්ම ව්‍යාපෘතීන් හා සම්බන්ධව සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය හා ඇගයීම් කිරීම යන කටයුතුවල නිරතව සිටින ප්‍රාදේශීය මෙන්ම ග්‍රාමීය මට්ටමේ නිලධාරීන් හට සහභාගිත්ව සංවර්ධනයෙහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව මෙන් ම ඒ සඳහා භාවිතයට ගත හැකි විධි ක්‍රම පිළිබඳව නිසි අවබෝධයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ග්‍රාමීය/ප්‍රජා කටයුතු වලදී, අදාළ ගම්වල තොරතුරු රැස්කිරීම සඳහාත්, එම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සලසන ආයතන හා ප්‍රජාවන් අතර ක්‍රමවත් හා නිසි සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් ගොඩනැගීම සඳහාත්, වඩාත් උචිත ක්‍රමෝපායන් ලෙස කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (Rapid Rural Appraisal/RRA) හා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (Participatory Rapid Rural Appraisal/RRA) යන විධික්‍රම මෑතක දී වඩාත් ජනප්‍රිය ඒවා බවට පත්වී තිබේ. මේ විධික්‍රම වැඩි විශදමයින් තොරව භාවිතා කළ හැකි ඒවා ලෙස පමණක් නොව ග්‍රාමීය ජනතාව ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය සඳහා වඩාත් ප්‍රායෝගික ලෙස පෙළඹවිය හැකි ඒවා ලෙස සැලකිල්ලට භාජනය වී ඇත. ව්‍යාපෘති චක්‍රීය කළමනාකරණය (Project Cycle Management/PCM) යන විධි ක්‍රමය ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණයේ දී එකිනෙක අංශ අතර වූ තාර්කික සම්බන්ධතාවයන් මැනවින් මතුකර පෙන්වයි. මෙම විධි ක්‍රමය භාවිතා කෙරෙන ව්‍යාපෘති චක්‍රීය කළමනාකරණ වැඩමුදුර මගින් ජනතාව ක්‍රියාකාරී ලෙස සැලසුම්කරණය සඳහා සහභාගී කරවා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ. එසේ හෙයින් ව්‍යාපෘති චක්‍රීය කළමනාකරණ විධි ක්‍රමය, කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය සමග ඒකාබද්ධ කරමින් භාවිතයට ගැනීමෙන් වඩාත් ප්‍රායෝගික හා අර්ථවත් පරිදි ප්‍රජා සහභාගී සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථාව උදාකර ගත හැකිය. එම නිසා කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය, සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා ව්‍යාපෘති චක්‍රීය කළමනාකරණය යන ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව ව න්‍යායාත්මක මෙන්ම ප්‍රායෝගික දැනුමක් අදාළ නිලධාරීන් වෙත ලබාදීම යුගයේ අවශ්‍යතාවයක් වී ඇත.

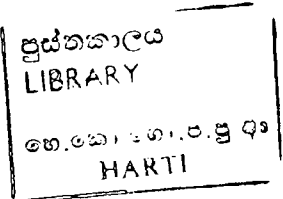
1.2 පුහුණු වැඩසටහන

ඉහත දැක්වූ පරිදි කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය, සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා ව්‍යාපෘති චක්‍රීය කළමනාකරණය පිළිබඳව න්‍යායාත්මක මෙන්ම ප්‍රායෝගික දැනුමක් ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලී සිටින නිලධාරීන් හට ලබා දීම සඳහා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ ආයතනය විසින් 2009 සැප්තැම්බර් 10 දින සිට 14 දින දක්වා බිබිල ගොවි අභ්‍යාස විද්‍යාලයේ දී පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වනු ලැබීය.

1.3 අරමුණු

මෙම පුහුණු වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ,

- 01. පුහුණු ලාභීන්ට ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතුවල දී ප්‍රජා සහභාගිත්ව ලබා ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම හා ඒ සඳහා භාවිත කළ යුතු විධි ක්‍රම පිළිබඳව න්‍යායාත්මක දැනුමක් ලබා දීම.

02. ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි සහභාගිත්ව විධි ක්‍රම වන කඩිනම් ගැමි පිවිසුම් ක්‍රමය (RRA) සහභාගිත්වය ගැමි පිවිසුම් ක්‍රමය (PRA) හා ව්‍යාපෘති වක්‍රීය කළමනාකරණය (PCM) යනා දී ක්‍රම භාවිත කිරීම පිළිබඳ ව සහභාගි වන්නන් තුළ කුසලතාවයන් වර්ධනය කිරීම.

පුහුණු වැඩසටහනෙහි විශේෂිත අරමුණු වශයෙන් ගත් කළ වැඩසටහන අවසානයේ දී පුහුණු ලාභීන් හට පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

1. සහභාගිත්ව සංකල්පය හා සැලසුම් සැකසීමේ දී මෙන්ම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ද එහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමට.
2. කඩිනම් ගැමි විමසුම හා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම යන ක්‍රමවේදයන් නිර්වචනය කිරීමට.
3. කඩිනම් ගැමි විමසුම හා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම යන ක්‍රමවේදයන්ට අදාළ මූලධර්ම හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු පියවර පැහැදිලි කිරීමට.
4. කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය යන ක්‍රමවේද වලදී භාවිතා කළ හැකි දත්ත හා තොරතුරු රැස්කිරීමේ ක්‍රම නම් කිරීමට, විස්තර කිරීමට හා ඒවා භාවිතා කර පෙන්වීමට.
5. සහභාගිත්ව ව්‍යාපෘති වක්‍රීය කළමනාකරණය (PCM) යන සංකල්පය පැහැදිලි කිරීමට.
6. ගැටළු ගස (Problem tree) අරමුණු ගස (Objective) හා ව්‍යාපෘති සැලසුම් න්‍යාසකරණ රාමුව (Project Planning Matrix) යන්න පිළිබඳ ව පැහැදිලි කිරීමට හා ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සැලසුම්කරණය සඳහා ඒවා භාවිතා කර පෙන්වීමට.

1.4 පුහුණු ලාභීන්

මෙම වැඩසටහන සඳහා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වල සංවර්ධන නිලධාරීන් වශයෙන් “ ගම නැගුම ” ව්‍යාපෘතිය හා සාප්පු කටයුතු කරන නිලධාරීන් 28 දෙනෙක් සහභාගි විය.

1.5 ක්‍ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය

පුහුණු වැඩසටහන යටතේ න්‍යායාත්මකව ලබාගත් සහභාගිත්ව සංවර්ධන විධි ක්‍රම පිළිබඳ දැනුම පුහුණුලාභීන් හට ප්‍රායෝගිකව අත්හදා බැලීමට අවස්ථාව සැලසීම සඳහා ක්‍ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයක් ද සිදු කරනු ලැබීය. එය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ කරගහවෙල නැගෙනහිර සහ බුරුපිටිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වල කරගහවෙල හා හමනව යන ගම්මානවල සිදුකරනු ලැබීය.

දෙවන පරිච්ඡේදය
පුහුණු වැඩ සටහනේ අන්තර්ගතය

මෙම පුහුණු වැඩ සටහන පහත සඳහන් ත්‍යාගාත්මක දේශන වලින් මෙන්ම ක්ෂේත්‍ර වාර්තාවක් සහ පුජා සැලසුම් සකස් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්‍යවශ්‍ය මගින් ද සමන්විත විය.

2.1 සහභාගිත්ව ක්‍රියාදාමය හා ජනතා සහභාගිත්වය

සහභාගිත්ව සංවර්ධන සංකල්පය 1970 දශකයේදී සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයට එක් වූ සංකල්පයකි. ප්‍රතිලාභ සහභාගිත්වයෙන් තොරව අතීතයේදී ක්‍රියාත්මක වූ සංකල්පයන්හි අසාර්ථක බව මෙවැනි නව සංකල්පයන් බිහිවීමට මග පෑදුණි. 80 දශකයේදී රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන් විසින් පිළියනු ලැබූ මෙය 90 දශකය වන විට රාජ්‍ය ආයතන විසින් ද නම සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් සඳහා භාවිතා කරයි. සහභාගිත්වය ආකාර කිහිපයකි. අක්‍රීය සහභාගිත්වය, තොරතුරු දීම සඳහා සහභාගිත්වය, ක්‍රියාත්මක සහභාගිත්වය, උපදේශකයන්ගේ සහභාගිත්වය, ද්‍රව්‍යමය ප්‍රතිපාදනයන් සඳහා සහභාගිත්වය අන්‍යෝන්‍ය ලෙස සහභාගිත්වය ස්වයං සජීවීකරණය වශයෙනි. අක්‍රීය සහභාගිත්වය හා ස්වයං-සහභාගිත්වය යන අන්ත දෙකින් එකක් හෝ ඒ අතර ජනතා සහභාගිත්වය පවතී. අක්‍රීය සහභාගිත්වයේ දී ජනතාවගේ පාලනයක් නොමැත. පුජාව බලශක්තිමයින් තොර තත්ත්වයකට පත් වේ. ස්වයං-සජීවීකරණයේදී පුජාව සජීවීකරණයෙන් බල ගැන්වේ. ජනතා සහභාගිත්වයේ වැදගත්කම පිළිබඳව “පිටර් ඔක්ලේ ” විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති කාර්යක්ෂම සම්පත් භාවිතය, ස්වයංකීර්ත වර්ධනය, ඉලක්ක කණ්ඩායම් ආචරණය වීම හා නිරසාර බව වර්ධනය වීම යන කාරණා ද දේශනය තුළින් අනාවරණය වූවකි. ජනතා සහභාගිත්ව වර්ධනය සඳහා විවිධ වූ උපක්‍රම භාවිතා කිරීමට සිදුවන අතර බලය විමර්ශනය කිරීම, සමාජ සජීවීකරුවන් දැනුවත් කිරීම, කුඩා කණ්ඩායම් හා සංවිධාන ගොඩ නැගීම, සම්බලකරනය ඉන් ඉතා වැදගත් වන කිහිපයකි.

සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමේදී විවිධ වූ බාධක වලට මුහුණ දීමට සිදුවන අතර ව්‍යුහාත්මක, පරිපාලනමය හා සමාජීය වශයෙන් වූ බාධක ක්‍රිත්වයකට මුහුණ දෙන බව “පිටර් ඔක්ලේ ” විසින් පෙන්වා දී ඇත.

2.2 සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙන් ම ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී පුජාව සම්බන්ධ කර ගනිමින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ යෙදීමේ අවශ්‍යතාවය පැන නැගුණ ද 1970 දශකයේ මුල් භාගය දක්වාම මේ සම්බන්ධව අවධානය යොමු වූයේ මද වශයෙනි.

ග්‍රාම සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙන්ම ඇගයීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු සම්පාදනය කර ගනු ලැබුවේ ප්‍රශ්නාවලි, සම්මතයන් ක්‍රම හා සංවර්ධන වාර්තා ඇසුරෙනි.

අඩු නිරවද්‍යතාවයකින් යුත් කෙටි කාලීන සංවර්ධන වාර්තා ක්‍රමය මෙන්ම කල්ගත වන විසඳුම් සහිත ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය වෙනුවට විකල්ප ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවය 1970 දශකයේ මුල් භාගයේ සිට සාකච්ඡාවට භාජනය වූ අතර 1980 දශකයේ මුල් භාගය තුළ කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (Rapid Rural Appraisal) සංවර්ධන කරලියට එක් විය.

මෙම ක්‍රමයේ මූලික දුර්වලතා මගහරිමින් මෙහිම විකාශයක් ලෙස සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමවේදය සංවර්ධන සාහිත්‍යය තුළට එක් වී ඇත.

සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම (Participatory Rural Appraisal) යන්න ක්‍රමවේදයක් (Methodology) මෙන්ම සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් (Approach) ලෙස වර්තමානය තුළ යොදා ගැනීමේ නව ප්‍රවණතාවයන් දැකිය හැකි අතර එහි ජනප්‍රියතාවය ද වැඩි වෙමින් පවතී.

මෙතෙක් යොදා ගන්නා ලද විවිධ සංවර්ධන ප්‍රවේශයන්හි මූලික දුර්වලතා මගහැරීමත් එක් විය යුතු අමතර ක්‍රියාකාරකම් එකතු කර සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් ලෙස ඉදිරිපත් කොට ඇත. නව ද මෙහි ඇති මූලික විශේෂත්වය වනුයේ “පුජා සහභාගිත්වයයි.” එනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා තොරතුරු හා දත්ත ලබා ගැනීමේ සිට සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල විවිධ පියවරවලදී පුජාව සහභාගි කර ගැනීමයි. මෙමගින් පුජාවේ දැනුමට පිළිගැනීමක් ලබා දෙන අතර එය විද්‍යාත්මක දැනුම හා මුසු කිරීමක් සිදුකරනු ලබයි.

2.3 ග්‍රාමීය සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී භාවිතයට ගතහැකි රීලේප ක්‍රම හා මෙවලම්

පුජා සහභාගිත්වයෙන් ග්‍රාමීය සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ප්‍රගති පාලනය යන ක්‍රීත්ව කාරණයන්හි දී තීරණ ගැනීම සඳහා දත්ත හා තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මකව තිබීම එහි සාර්ථකත්වය උදෙසා අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි. සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ප්‍රවේශයේදී ප්‍රධාන වූ ප්‍රවේශයන් කිහිපයක් ඔස්සේ දත්ත ලබා ගනී.

1. ද්විත්ව දත්ත හා සාකච්ඡා
2. සහභාගිත්ව උපක්‍රම ආශ්‍රයෙන්
3. ජනතා අත්දැකීම් හා සම්බන්ධ තොරතුරු රැස්කිරීම
4. තොරතුරු ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම්

ඉහත කී ප්‍රධාන ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ දත්ත හා තොරතුරු එකතු කිරීම සඳහා බහුලව භාවිතා වන මෙවලම් කිහිපයකි.

1. ද්විතියික දත්ත රැස්කිරීම්	-	Secondary data
2. අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා	-	Semi Structured
3. සහභාගිත්ව සිතියම්	-	Participatory Mapping
4. කාල ලේඛා	-	Time line
5. වෙන් රූ සටහන්	-	Venn diagram
6. නැඹුරු වීමේ රේඛා	-	Trend line
7. ආහාර මාර්ග විශ්ලේෂණය	-	Food path analysis
8. හරස්කඩ වාර්තා	-	Transect
9. න්‍යාසකරණය	-	Matrix Ranking
10. යුගල සැසඳුම්	-	Pairwise Ranking
11. ගැටළු ගස	-	Problem Tree
12. අරමුණු ගස	-	Objective Tree

2.4 ව්‍යාපෘති සංකල්පය හා ව්‍යාපෘති වක්‍ර කළමනාකරණය

සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් අභ්‍යාසයේ දී ග්‍රාමීය ජනතාව වර්තමානයේදී මුහුණපා සිටින ගැටළු විමසා ජනතාවගේ අදහස් මත පෙළ ගැස්වීම මගින් ප්‍රධාන ගැටළුව හඳුනා ගන්නා ආකාරයත්, එම ප්‍රධාන ගැටළුවට බලපාන්නා වූ හේතු මෙන් ම එහි ඇතිවන ප්‍රතිඵල දක්වමින් ඒ ආශ්‍රයෙන් “ ගැටළු ගස ” නිර්මාණය කර ගන්නා ආකාරය මේ යටතේ සාකච්ඡාවට භාජනය විය.

“ විසඳුම් ගස ” නිර්මාණය කිරීම ද මෙයට අයත් විය. ඒ අනුව ව්‍යාපෘතියක් සකස් කර ගන්නා ආකාරය ද දේශනය තුළින් ඉදිරිපත් විය. ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව විවිධ ආයතන හා විද්වතුන්ගේ නිර්වචන ද දේශනය මගින් ඉදිරිපත් කළ අතර ව්‍යාපෘති සැලසුම් කරන ක්‍රියාවලියේ දී මූලිකව ගතහැකි අංශ කිහිපයක් ද උපුටා දැක්වූවකි. විවිධ වූ අරමුණු ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති අතර,

- නිමැයුම් පාදක කරගත් ව්‍යාපෘති
- අභිප්‍රායන් මත පදනම් වූ ව්‍යාපෘති
- අරමුදල් ශැවසෙන මූල්‍ය පදනම් වූ ව්‍යාපෘති
- නියමු ව්‍යාපෘති
- ප්‍රදර්ශනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති, ඒ අතුරින් වැදගත් වන ව්‍යාපෘති කිහිපයකි. .

2.5 සහභාගිත්ව ප්‍රගති පාලන හා ඇගයීම්

සහභාගිත්ව ප්‍රගති පාලන හා ඇගයීම් යන්න අන්දැකීමෙන් ඉගෙනුම් ලබන කළමනාකරණ මෙවලමකි. එය සෑම දෙනාගේම ඉගෙනුමට තේතුවනවා මෙන්ම නැවත සැලසුම් කරණයටත් පවතින තත්ත්වය තවදුරටත් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉවහල්වන ක්‍රියාවලියකි. ප්‍රගති පාලනය අඛණ්ඩව සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම්, එහි අරමුණු වලට අනුකූලව සිදුවන්නේ ද එසේම සම්පත් අපතේ තොයවමින් ගෙන යනවා ද යන්න මෙමගින් සොයා බලනු ලබයි. සහභාගිත්ව ප්‍රගති පාලනයේදී ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව තොරතුරු එකතු කිරීම, විශ්ලේෂණය, සකස් කිරීම හා දත්ත බෙදා හදා ගැනීම සිදුකරනු ලබන්නේ ප්‍රතිලාභීන් විසිනි. එබැවින් එය ප්‍රතිලාභීන්ට මෙන් ම කළමනාකරුවන්ට ද තම තීරණ ගැනීම සඳහා ඉවහල් වන්නකි.

“ඇගයීම” යනු ක්‍රමානුකූල විශ්ලේෂණයන් වන අතර එය ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවන් හා පුජා කණ්ඩායම් යන දෙපාර්ශවයම එකතු වී කරනු ලබන ක්‍රියාවලියකි. ව්‍යාපෘතියක අරමුණු නැවත සකස් කිරීම, මෙන්ම ප්‍රතිපත්ති නැවත සකසා ගැනීම සඳහා මෙයින් ඉඩකඩ ලැබේ.

මෙම ක්‍රමය මගින් අඛණ්ඩව හා නිවැරදිව තොරතුරු හා දත්ත ලැබෙන අතර, එය පුජාවට මෙන්ම ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවන්ට ද වැදගත් වේ. ආරම්භක අවධියේ පුහුණු ක්‍ෂේත්‍ර නිලධාරියෙකුගේ අවශ්‍යතාවය වැදගත් වන අතර, පසුව එය ඔවුනොවුන් විසින් ම කරන බැවින් ඔවුන්ගේ කළමනාකරණ මෙවලමක් වනු ඇත. එය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නිරසාර ලෙස භාවිතය සඳහා මහෝපකාරී වනු ඇත.

2.6 ක්‍ෂේත්‍ර වාර්තා / ප්‍රායෝගික අභ්‍යාසය

පුහුණු වැඩසටහන් ප්‍රථම දින දෙක තුළදී ලබාගත් ත්‍යාගාත්මක දැනුම ආශ්‍රයෙන් ක්‍ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයක් සිදුකිරීම පුහුණු වැඩ සටහනට අයත් විය. මෙම අභ්‍යාසය කන්ඩායම් දෙකක් වශයෙන් බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අයත් බුලුපිටිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් බුලුපිටිය ගම්මානයේත් කරගහවෙල නැගෙනහිර ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ කරගහවෙල ගම්මානයේත් පැවැත්වීය. මෙහිදී විවිධ වූ මෙවලම් භාවිතා කරමින් පුජාවගේ සහභාගිත්වයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම සිදුකළ අතර ලබාගත් තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම, ග්‍රාමීය ගැටළු හඳුනා ගැනීම, ගැටළු ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම මෙන් ම පුජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් නිර්මාණය කරන ලදී.

2.7 ව්‍යාපෘති වාර්තාව සහ පුජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම

පුහුණු වැඩසටහනේ 04 වන දිනය, ගම්මාන දෙකින් ලබාගත් දත්ත හා තොරතුරු ක්‍රමානුකූලව විශ්ලේෂණය කිරීමටත්, ඉදිරිපත්කිරීම් වලටත් වෙන් විය. සම්පත්දායකයන්ගේ මග පෙන්වීම යටතේ මේ කාර්යය ඉටු වූ අතර, පුහුණුවන්නන් ඉදිරියේ ඉදිරිපත් කිරීම තුළින් තම වාර්තාවන් තවදුරටත් නිවැරදි කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි.

හතරවන දිනයේ ලබාගත් අත්දැකීම් මත වැඩි සටහන් අවසාන දිනයේ දී ව්‍යාපෘති වාර්තාව සකස් කිරීම සිදුවිය. සම්පත් දායකයන්ගේ මගපෙන්වීම හා සාකච්ඡාවට බදුන් කිරීම තුළින් වඩාත් නිරවද්‍යතාවයකින් යුත් වාර්තාවක් සකස් කිරීම මෙහි අවසාන අරමුණ විය. මෙහිදී ප්‍රායෝගික අභ්‍යාසය සිදු කළ ගම්මාන දෙක සඳහා ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් දෙකක් සකස් කරනු ලැබීය.

තුන්වන පරිච්ඡේදය
කරගහවෙල නැගෙනහිර ගම්මානය

3.1 ගමේ පිහිටීම

මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බිබිල මැතිවරණ බල ප්‍රදේශයේ බිබිල ප්‍රාදේශීය මහලේකම් කොට්ඨාශයේ හා බිබිල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට අයත්ව මෙම ගම්මානය පිහිටා ඇත. බිබිල මහල-ගන මාර්ගයේ පස්වන සැතපුම් කණුව අසලින් කොටගම මාර්ගයේ කි.මී. 02 ක් පමණ ගිය විට මෙම ග්‍රාමය හමු වේ. බිබිල නගරයේ සිට මෙම ගම්මානයට දුර කි.මී. 09 කි.

3.2 ගමේ ඉතිහාසය

මෙම ගම්මානය ගම් ගොඩැලි හතරකින් සමන්විත වේ. ඒවා ජේරගස්පිටිය, මහවෙලලන්ද, වැලිකඩ හා රතුපස්කැටිය යි. මෙම ගමට නම ලැබීම සම්බන්ධයෙන් ජනවහරේ ජනප්‍රවාද දෙකක් පවතී. එනම් මෙම කාලයේ මෙම ප්‍රදේශයේ දැඩි නියඟයක් පැවතී ඇත. රහතන්වහන්සේ තමන් මෙම ගම්මානයට පිවුසිනා වැඩම කොට ඇති අතර ගම්මානීන් හිල්දානය පිළියෙල කරදීම සඳහා කරකොළ කඩාගෙන ඒමට වෙල්යාය ආසන්නයේ ඇති කරගහ අසලට ගොස් ඇත. නමුත් පෙරදින හොඳ තත්ත්වයේ පැවැති කරකොළ පසුදින උදෑසන ගම්මානීන් යන විට පණු රෝගයකින් කොළ හැලී ගොස් තිබිණ. මේ නිසා මෙම ගම්මානයට කරගහවෙල යන නම ලැබුණ බව එක් ජනප්‍රවාදයකි.

අනෙක් ජනප්‍රවාදය වන්නේ ගමට පැමිණි සාගත කාලයේ ගමේ වෙල්යාය ලග ඇති කරගහේ කොළ ආහාරයට ගැනීම නිසා කරගහවෙල යන නම ලැබුණ බවකි. මේ අනුව මෙම ගම්මානයේ ගැමියන්ගේ ජන පීචිතය හා බැඳුණ කරගහ සම්බන්ධ කරගෙන කරගහවෙල යන නම භාවිතා වූ බවට විශ්වාස කල හැකිය.

1938 වර්ෂයේ මෙම ගම්මානයේ පරම්පරා හතරක් වාසය කොට ඇත. එම පරම්පරා හතර වන්නේ,

1. ගමගෙදර පරම්පරාව
2. පොල්වත්තේ පරම්පරාව
3. බෝගහවත්ත පරම්පරාව
4. මීගහවත්ත පරම්පරාව

මින් බෝගහවත්ත පරම්පරාව නර්තන කලාව හා ශාන්තිකර්ම කටයුතු පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. එසේම මොවුන් දේශීය වෙදුන් ලෙස කටයුතු කර ඇත. අනෙක් පරම්පරා ගොවිතැන හා සත්ව පාලනය පවත්වා ගොස් ඇත. ඉහත පරම්පරාවල විකාශනයන් සමග 1954 කරගහවෙල නැගෙනහිර ගම්මානය බිහිවූ අතර පවුල් 55 ක් ඇති විය.

1954 වර්ෂයේ දී මෙම ගම්මානය ජනාවාස වීමත් සමග පවුල් ක්‍රමක්‍රමයෙන් විකාශනය විය. ඉන්පසු ගමේ ප්‍රවේශ මාර්ගය (ගම හරහා ඇති) සංවර්ධනය කර ලංගම බස්රථයක් ධාවනයට සලසන ලදී. එසේම ගමේ මල්ලැකැව ප්‍රාරම්භ විද්‍යාලය ආරම්භ විය. පවුල් විකාශනය වීමත් සමග ඉඩම් ප්‍රශ්න, රැකියා ප්‍රශ්න හා පරිභෝජන අවශ්‍යතා හා බැඳුණු ගැටළු නිසා මූලික අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගැනීම අපහසු වී ඇත. එයට හේතුව වන්නේ දැනට මෙම ගම්මානයේ 90% ක් පමණ යැපුම් මට්ටමේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නිරත වීමයි. එය බලපා ඇත්තේ 1954 දී පවුල් 55 කින් ආරම්භ වූ පවුල් සංඛ්‍යාව 2009 වන විට 226 ක් බවට පත් වී තිබීමයි. වර්තමානය වන විට ගමේ ජනගහනය 771 ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇත. ගමේ විකාශනය කාල රේඛාවක් මගින් මෙසේ පෙන්වා දිය හැකිය.

කාල රේඛාව - කරගතවෙල නැගෙනහිර ගම්මානය

- 1838 කරගතවෙල ගම්මානය ආරම්භ වීම.
- 1954 කරගතවෙල නැගෙනහිර ගම්මානය ආරම්භ වීම.
- 1954 නිවාස 50 ක් ඇති වීම.
- 1957 සුළි සුලගක් හමායාම, දේපල හානි හා පිවින හානි 01 ක් වීම.
- 1965 බිබිල කොටගම මාර්ගය තාර දමා සකස් කිරීම
- 1965 ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ බස්රථය ගම හරහා ධාවනය වීම.
- 1975 පෙර පාසැලක් ආරම්භ වීම
- 1980 පෙර පාසල රතුපස්කැටිය ප්‍රජා ශාලාවට ගෙන යාම
- 1985 කරගතවෙල නැගෙනහිර කනිටු විදුහල ආරම්භ වීම
- 1985 කරගතවෙල නැගෙනහිර ග්‍රාම නිලධාරී වසම ආරම්භ වීම
- 1986 හදබිම වැඩසටහන ගමට පැමිණීම
- 1986 කරගතවෙල ප්‍රජාශාලාව ආරම්භ වීම
- 2006 ගැමි දීර්ඝ වැඩසටහන ගමට පැමිණීම
- 2007 ගම නැගුම යටතේ මාර්ග කොන්ක්‍රීට් කිරීම
- 2008 ගම නැගුම යටතේ මාර්ග කොන්ක්‍රීට් කිරීම
- 2009 ගම නැගුම යටතේ මාර්ග කොන්ක්‍රීට් කිරීම

මූලාශ්‍රය : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2009

මේ සමග ඉදිරිපත් කර ඇති කාල රේඛාවෙන් පැහැදිලි වන්නේ කරගතවෙල ග්‍රාමය ක්‍රමයෙන් විකාශනයට පත්වූ ආකාරය හා ගමට සම්පත් ලැබුණ කාල වකවානුවයි. එනම් 1954 සිට 2009 වර්ෂය වන විට කරගතවෙල ග්‍රාමයේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය ප්‍රගමනය වූ ආකාරයයි.

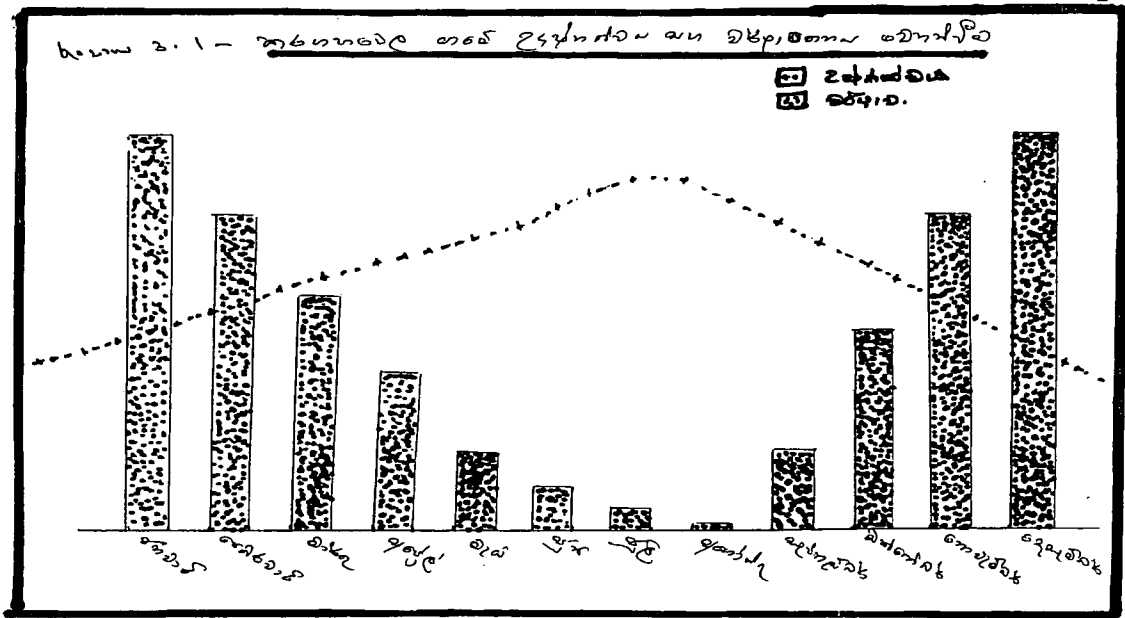
3.3 උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය පිළිබඳ තොරතුරු

කරගතවෙල ගමෙහි උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය පිළිබඳව ගම්මුත්තෙන් විමසා ලබාගත් තොරතුරු පහත රූපසටහන් අංක 3.1 මගින් පෙන්නුම් කර ඇත.

මෙහි දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා පවතින සෞම්‍ය දේශගුණික තත්ත්වය ක්‍රමයෙන් වෙනස් වී අගෝස්තු මසදී උපරිම උෂ්ණත්වයක් දක්වා වර්ධනය වී ඔක්තෝබර් මස වන විට ක්‍රමයෙන් අඩුවී යාමයි. මේ අනුව වැඩිම උෂ්ණත්වයක් අගෝස්තු මස දී දැකිය හැකි වේ.

සැප්තැම්බර් මස අග භාගයේ දී ආරම්භ වන වර්ෂාපතනය ක්‍රමයෙන් වැඩි වී නොවැම්බර්, දෙසැම්බර්, ජනවාරි මාසවල දී උපරිම වර්ෂාපතනයක් ලබාදී පෙබරවාරි මස සිට ක්‍රමයෙන් අඩුවී යයි.

ඉහත කාරණා අනුව මෙම ප්‍රදේශය පුරාම පහත රට තෙත් කලාපීය දේශගුණික තත්ත්වයක් දක්නට ලැබෙන බැවින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා වඩාත් සුදුසු දේශගුණික තත්ත්වයක් පවතින ගම්මානයක් බව පැහැදිලි වනු ඇත.

3.4 යටිතල පහසුකම්

බිබිල මහලය-ගනය පාරේ, පස්වෙනි යැනපුම් කණුව අසලින් කොටගම දක්වා දිවෙන මාර්ගය මෙම ගම හරහා දිවෙන අතර එය ගමට ප්‍රවේශ වීම සඳහා ප්‍රධාන මාර්ගය වී ඇත. මෙම මාර්ගය ඉතා හොඳ තත්ත්වයක පවතින අතර බස් රථ ධාවනය වන බැවින් ප්‍රවාහන පහසුකම් හොඳ තත්ත්වයක පවතී. එසේ වුවද ගමේ අතුරු පාරවල් වැඩි ප්‍රමාණයක් බොරටු වලින් සමන්විත වන අතර අතුරු මාර්ග එතරම් හොඳ තත්ත්වයක නොමැත විදුලිබලය, පානීය ජලය වැනි පහසුකම් මෙම ගමට ඇත. ගමේ ප්‍රාථමික පාසලක් ද පිහිටා ඇත. මීට අමතරව ගමේ කුඩා දැවැන් වෙනුවෙන් පෙර පාසලක් ද පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ගමට අයත් පොදු ගොඩනැගිල්ලක් ලෙස කරගනවෙල පුජා ශාලාව හැඳින්විය හැකිය. වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන, කාර්යාල ගම තුළ පිහිටා නොමැත. 2006 ආරම්භ වූ ශැම් දිරිය වැඩ සටහනට අනුබද්ධ කුඩා කාර්යාලයක් පිහිටා ඇත. ගමේ ගොවි ජනතාවට වැදගත්වන කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ජලය සපයන කරගනවෙල (අලවත්තා වැව) වැව වැදගත් නැතත් ගනී.

3.5 පුජා සංවිධාන හා ආයතන

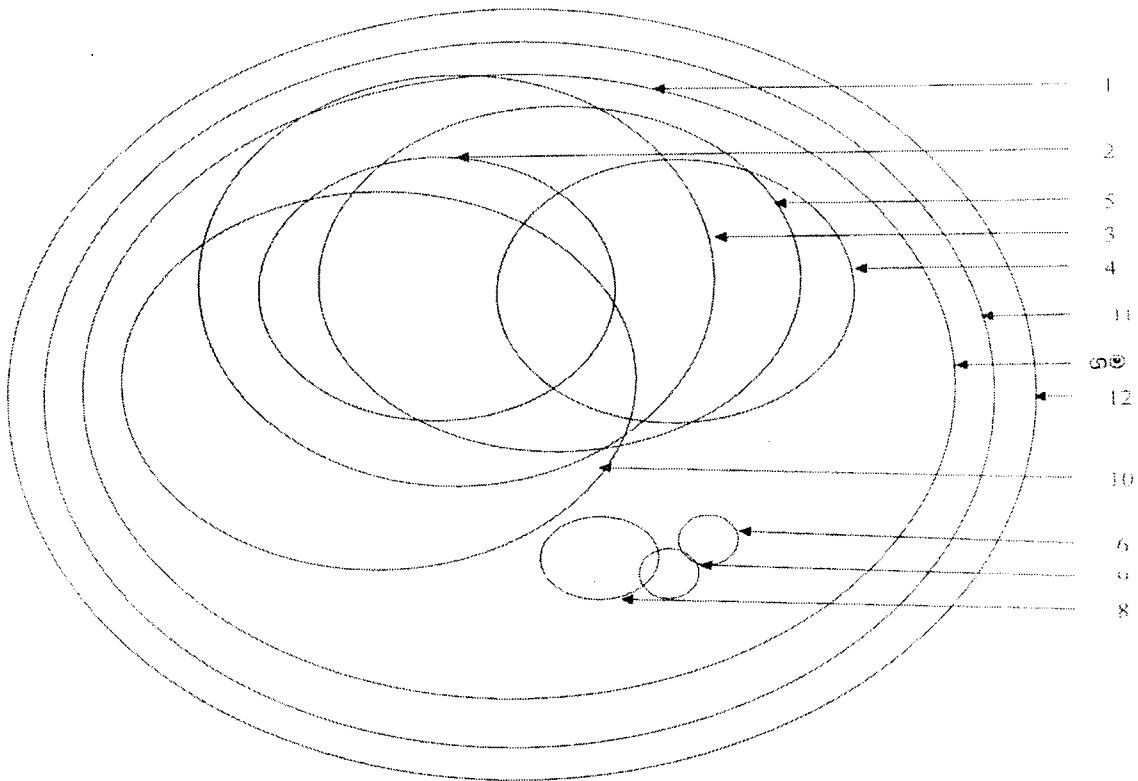
3.5.1 පුජා සංවිධාන

ගමේ ජනතාවගේ විවිධ අවශ්‍යතාවයන් අනුව ඔවුන් විසින්ම ගොඩනගා ගත් විවිධ පුජා සංවිධාන මෙන්ම, බාහිර රාජ්‍ය නොවන ආයතන විසින් ගොඩ නැගූ පුජා සංවිධාන කිහිපයක්ම ගම තුළ ක්‍රියාත්මකව පවතී. මෙම ආයතන මගින් ගමට සිදුවන සේවය අනුව පෙළගැස්වීමක් සිදු කළ විට එය පහත සඳහන් පරිදි සිදු කළ හැක.

01. කරගනවෙල මරණාධාර සමිතිය	07. දායක සභාව
02. කරගනවෙල අනෙක්තාධාර සමිතිය	08. ප්‍රසන්න ක්‍රීඩා සමාජය
03. පුජා ජල සමිතිය	09. උදාතරු යොවන සමාජය
04. සමාද්ධි සමිතිය	10. ළමා සමාජය
05. එක්සත් ගොවි සංවිධානය	12. වර්ඩ් විෂන් ලංකා
06. ජව ශක්ති මිතුරු සංවිධානය	

ගම් ප්‍රජා සංවිධාන ව්‍යාප්තිය රූපසටහන් 3.2 න් පෙන්වා දෙනු ලබයි.

රූප සටහන 3.2.2 ප්‍රජා සංවිධාන ව්‍යාප්තිය කරගතවෙල ගම්මානය

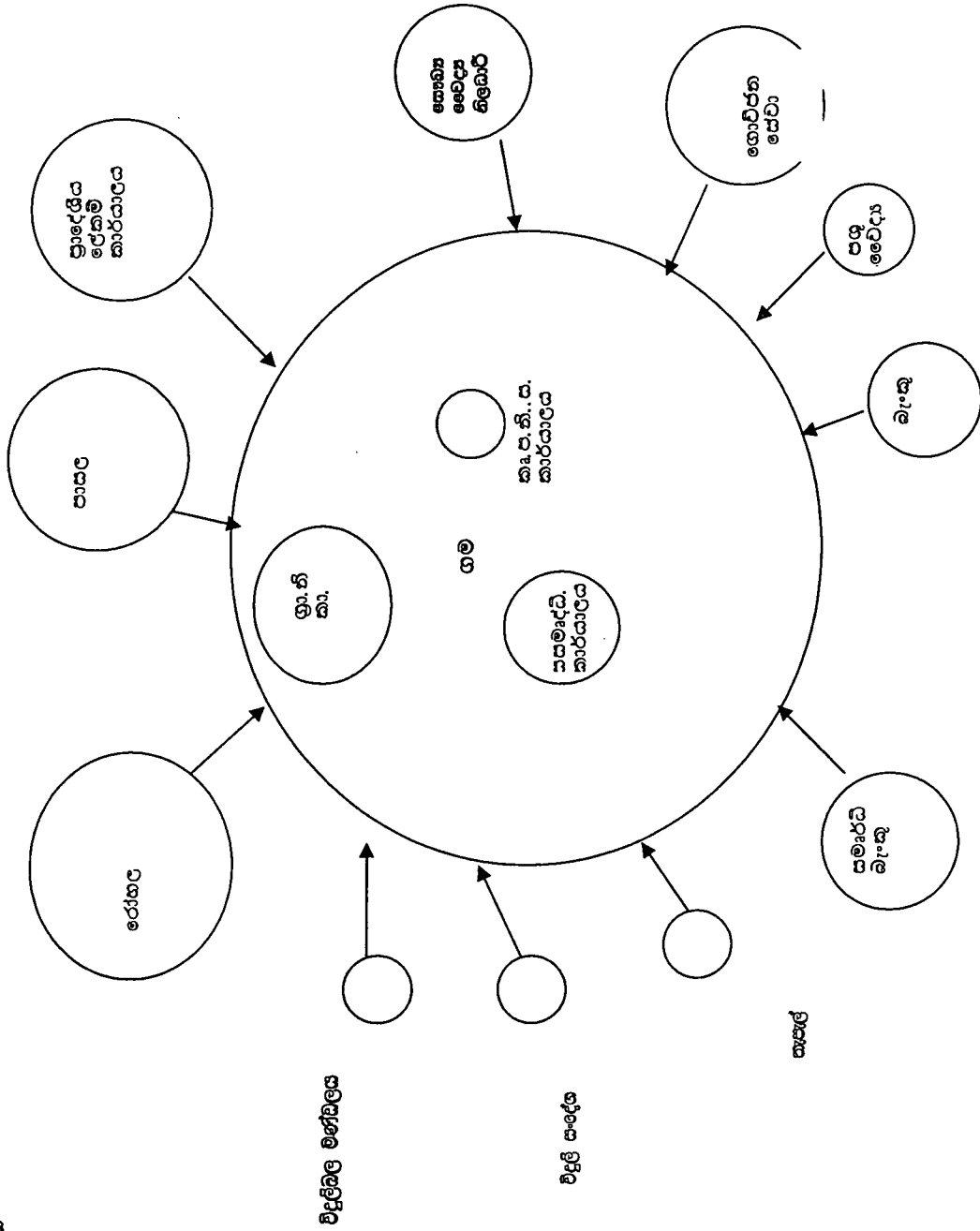
නාම ලේඛනය :

1. තරගතාවෙල මරණාධාර සමිතිය
2. අනෙක්තරාධාර සමිතිය
3. එක්සත් ගොවි සංවිධානය
4. සමාජවාදී සමිතිය
5. සී/ස ගැමිදිවිය සමිතිය
6. ලමා සමාජය
7. ජව ශක්ති මිතුරු සමිතිය
8. ප්‍රජා මුල සල ව්‍යාප්තිය
9. ප්‍රජාතරු සෞඛ්‍ය සමාජය
10. ප්‍රසන්න ක්‍රීඩා සමාජය
11. වරප්‍රති විසන් ලංකා
12. දායක සභාව

සටහන : ව්‍යාප්තියේ විශාලත්වයෙන් එහි වැදගත්කම පෙන්වන අතර එකිනෙක ජේදනය වීමෙන් සාමාජිකත්වය සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරය පෙන්වනු ලබයි.

මූලාශ්‍රය: මූලාශ්‍රය සහභාගිත්වී ගැමි විමසුම - 2009

රූපසටහන 3.3 ගම්ම සේවා සපයන ආයතන

සටහන : ව්‍යවහාරයන්ගේ විශාලත්වය තුළින් එම ආයතන මගින් ගම්ම සිදුවන සේවාවේ වැදගත්කම නිගමනය වේ.
 මූලාශ්‍ර: සහකාරිකම් ගැබ් විමසුම, 2009

3.5.2 ගම්බද සේවා සපයන රාජ්‍ය ආයතන

ගම්බද සේවා සපයන රාජ්‍ය ආයතන අතුරින් ගම් තුළ පිහිටා ඇත්තේ ආයතන තුනක් පමණි. එනම් ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලය, පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා කාර්යාලය, සමාජීය කාර්යාලය. හා කාමිකර්ම පර්යේෂණ හා විච්චාදන සහකාර කාර්යාලය පමණි. අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන ගමන් පිට බිබිල හා මොණරාගල නගර ආශ්‍රිතව ඇත.

වගු අංක 3.1: ගම්බද සේවා සපයන ආයතන

ආයතනය	පිහිටි ස්ථානය	ගමේ සිට දුර (කි.මී)
රෝහල	බිබිල	8
පාසල (දව්නියත)	බිබිල	8
පොලිස් ස්ථානය	බිබිල	8
ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	බිබිල	8
පලාත් පාලන ආයතනය	බිබිල	8
තොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	බිබිල	8
පතු වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය	බිබිල	8
බැංකුව (මහජන / ලංකා)	බිබිල	8
සමාජීය නිලධාරී කාර්යාලය	කරගහවෙල	-
ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලය	කරගහවෙල	-
කා.ප.නි.ස. කාර්යාලය	කරගහවෙල	-
සති පොල	බිබිල	8

3.6 ජනගහනය

ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තා පෙන්වා දෙන පරිදි මෙම ගමේ පවුල් සංඛ්‍යාව 226 ක් වන අතර මුළු ජනගහනය 771 ක් විය. එය ස්ත්‍රීන් 415 හා පුරුෂයන් 356 කින් සමන්විත විය. එසේම සියළු ජනයා සිංහල බෞද්ධාගමිකයෝ වූහ.

3.7 අධ්‍යාපනය

වගු අංක 3.2: අධ්‍යාපනය අනුව ජනගහනය බෙදීම

අධ්‍යාපන මට්ටම			
අධ්‍යාපන මට්ටම	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	එකතුව
උපාධිධාරී	01	02	03
උසස් පෙළ සමත්	00	02	02
උසස් පෙළ දක්වා	07	05	12
සාමාන්‍ය පෙළ සමත්	60	35	95
සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා	46	39	85
8 ශ්‍රේණිය දක්වා අධ්‍යාපනය	164	160	324
අධ්‍යාපනය නොලත්	36	24	60
පාසල් සිසුන් සංඛ්‍යාව (දැනට පාසල් යන)	105	85	190

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තා. 2009

කරගනවෙල ගම්මානයේ පාසල් අධ්‍යාපනය හමාර කළ ගම්වැසියන්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය සලකා බැලීමේදී දක්නට ලැබෙන විශේෂ දෙයක් වන්නේ අධ්‍යාපනය නොලත් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් ද සිටින බවයි. මෙය පිරිමි 24 කින් හා ස්ත්‍රීන් 36 කින් සමන්විතය. ජනගහනයෙන් බහුතරය අධ්‍යාපනය ලබා ඇත්තේ 8 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණි. අ.පො.ස (උ.පෙළ) සමත් හා දෙදෙනෙකු හා නිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය.

ගමට ආසන්නවම ඇත්තේ කණිටු විදුහලක් වීමත්, උසස් අධ්‍යාපන පහසුකම් සඳහා ගමෙන් බැහැරව යාමට සිදුවීමත්, මෙතම ගම්වැසියන්ගේ ආර්ථික දුෂ්කරතාවය ද බහුතරයකගේ අඩු අධ්‍යාපනයට හේතු විය. එසේ වුවත් වර්තමානයේ දී ඉහළ අධ්‍යාපනය සඳහා පාසල් සිසුන් තුළ දක්නට ඇති උතත්දුව මේ ගමේදී ඇති බව පවසයි.

3.8 රැකී රක්ෂා හා ජීවන මාර්ග

ගම්මානයේ බහුතරයකගේ ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මාන්තය වෙති. ප්‍රධාන ජීවන මාර්ගය වශයෙන් කෘෂිකර්මාන්තයේ නියුක්ත වූවන් 65 දෙනෙකි. රජයේ ආරක්ෂක අංශවල නියුක්ත 33 දෙනෙකු සිටින අතර රාජ්‍ය අංශයේ වෙනත් රැකියාවල 22 දෙනෙකු නියුක්තව සිටී. පෞද්ගලික අංශයේ රැකියා නියුක්තව 20 දෙනෙකු වන අතර, 35 දෙනෙකු ස්වයං රැකියාවල නියුක්තව සිටියහ.

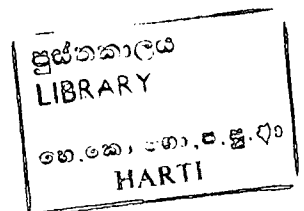
3.9 නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම්

පවුල් 226 කින් සමන්විත මෙම ගමේ නිවාස සංඛ්‍යාව 196 ක් විය. නිවාස වල තත්ත්වය ගැන බැලීමේදී නිවාස 184 ක්ම එනම් 94% ගඩොලින් නිම කළ ස්ථිර තත්ත්වයේ විය. ඊට අමතරව තාවකාලිකව ඉදිව තිබූ නිවාස 12 ක් වූ අතර අර්ධ ස්ථිර තත්ත්වයේ නිවාස 30 ක් විය. පොල් අතු සෙවිලි කළ නිවාස දක්නට නොවූ අතර නිවාස වලින් 94% ක්ම උර සෙවිලි කළ නිවාස විය. ගම්මානය හරහා විදුලි මාර්ගය යන බැවින් නිවාස 176 (89%) ක් ම විදුලිය ලබා ගෙන තිබුණි. අතුරු පාරක් ඔස්සේ ඇති නිවාස 20 ක් පමණක් විදුලිබල පහසුකම් ලබාගෙන නොතිබුණි. ප්‍රජා ජල ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් නිවාස 180 ක් (92%) ක් ජල පහසුකම් එයින් ලබාගෙන ඇත. මේ අනුව පෙනී යන දෙයක් නම් මෙම ගමේ නිවාස හා ඒ ආශ්‍රිත පහසුකම් අතින් ඉහල තත්ත්වයක පවතින බවයි. නිවාස 166 ක්ම (84%) ජල මුද්‍රිත වැසිකිලි ඉදිකර තිබූ අතර, වල වැසිකිලි සහිත නිවාස 30 කි.

වගුව අංක 3.3: නිවාස වල තත්ත්වය

නිවාසවල තත්ත්වය		සංඛ්‍යාව
වහලය	උර සෙවිලි කරන ලද නිවෙස්	184
	තහඩු සෙවිලි කරන ලද නිවෙස්	12
බිත්ති	කටු මැටි	06
	ගඩොල්	190
විදුලිය	ඇති	176
	නැති	20
වැසිකිලි	ඇති	196
පානීය ජලය	තළ ජලය	180
	පී. ජලය	16

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වර්තා හා ගොවි මහතුන්ගේ සාකච්ඡා, 2009

3.9.1 වාහන හා කෘෂි උපකරණ අයිතිය

වගු අංක 3.4: ගම්වැසියන්ට අයත් වාහන

කුඩා පරිමාණයේ ලොරි	03
යතුරුපැදි	09
ට්‍රිවිල්	06

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තාව, 2009

ගම්වැසියන්ට අයත් වාහන ඉතා සීමිත විය. යතුරුපැදි තිබුණේ 09 ක් පමණි. ට්‍රිවිල් 06 ක් ගමට අයත්ව තිබුණි. එය වගු අංක 3.4 මගින් පෙන්නුම් කරයි

වගු අංක 3.5: ගම්වැසියන්ට අයත් කෘෂිකාර්මික උපකරණ

ගම්වැසියන්ට අයත් කෘෂිකාර්මික වාහන හා උපකරණ	
කුඩා ට්‍රැක්ටර්	08
ලොරි	04
තෙල් ඉසින	25

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තාව, 2009

කෘෂිකාර්මික ගම්මානයක් වන මෙම ගමේ ගොවීන්ට අයත්ව තිබූ කෘෂිකාර්මික උපකරණ අතර තෙල් ඉසින යන්ත්‍ර බහුල විය. කුඩා ට්‍රැක්ටර් අයිතිය 08 කට සීමා විය. ලොරි 04 ක් ගමට අයත්ව තිබුණු අතර සාමාන්‍යයෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු කරන්නන්ට ඒවා අයත් විය. එය ඉහත වගු අංක 3.5 මගින් පෙන්වා දෙනු ලබයි.

3.10 ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය

වගු අංක 3.6: ගොඩ ඉඩම් අයිතිය

ඉඩම් අයිතිය			
ප්‍රමාණය (අක්කර)			පවුල් ගණන
1/2	> =	1	90
1	> =	2	133
2	> =	3	03

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තාව, 2009

කරගහවෙල ගම්මානයට අයත් ගොඩ ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 420 කි. එම ඉඩම් ගම්වැසියන්ට අයත් පොද්ගලික ඉඩම් විය. ගමේ පදිංචි පවුල් 226 ක් බහුතරයකගේ (59%) ගොඩ ඉඩම් අක්කර 1- 2 අතර ප්‍රමාණයක් විය. ඊට වඩා ඉහළ වපසරියකින් යුත් ඉඩම් හිමිව තිබුණේ පවුල් 03 කට පමණකි. ඒ අතර අක්කර 010 වඩා අඩු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් භුක්ති විඳින්නේ 40.7කි. (පවුල් 90) මෙම ගොඩ ඉඩම් කිසියම් හෝ හෝග වගාවන්ට යොදාගෙන තිබුණි. ප්‍රදේශයට ආවේනික වූ කෘෂි හෝග වගාවන්ට යොදා නොගත් ගොඩ ඉඩම් බඩ ඉරිගු වැනි හෝගයන් සඳහා යොදාගෙන තිබුණි. (ඉහත වගු අංක 3.6 මගින් එය මනාව පෙන්වා දෙනු ලබයි.)

ගමට අයත්ව තිබූ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 60 ක් වන අතර එය සුර වාරිමාර්ග යටතේ පෝෂිත වේ.

වගු අංක 3.7 ඉඩම් භුක්තිය

ඉඩම් භුක්තිය	
ඉඩම් අයිතිය	පවුල් ගණන
L.D.O	20
ස්වර්ණ භුම්	176
අතවසර	30

මූලාශ්‍ර: ග්‍රාම නිලධාරී වාර්තාව, 2009

ගමේ පවුල් 176 කට (78%) අයත් වූ ඉඩම් වලට ස්වර්ණකුම් ඔප්පු ලැබී තිබුණි. පවුල් 30 නට අයත් ඉඩම් වලට තවමත් නිසි ඔප්පු ලැබී නො තිබුන අතර ඒවා අනවසර ඉඩම් විය. එහෙත් ඒවා වගාවන්ට යොදාගෙන තිබුණි.

3.11 කාමිකාර්මික කටයුතු

3.11.1 වී හා වෙනත් හෝඟ වගාවන්

කරගහවෙල නැගෙනහිර කොටස ගම්මානයේ බෝග වර්ග 14 ක් පමණ වගා කරන බව කේන්ද්‍ර නිරීක්ෂණ හා සාකච්ඡා වලදී අනාවරණය විය. ඒ අතරින් ඇතැම් බෝග වර්ෂය පුරාම වගා කරන අතර ඇතැම් බෝග මාස කිහිපයක් තුළ වගා කිරීම දක්නට ලැබුණි.

බඩ ඉරිගු, අත්තාසි, එළවළු, පැපොල්, ගම්මිරිස් යන බෝග වර්ෂය පුරාම ව්‍යාප්ත වූ බෝග වර්ග විය. මඤ්ඤාක්කා සැප්තැම්බර් සිට වර්ෂයක කාලයක් ද, වී වගාව නොවැම්බර් - අප්‍රේල් අවසානය දක්වාත්, කිරි අල වගාව අප්‍රේල් සිට වසරක කාලයක් දක්වාත් මු-, කවිපි මැයි-සැප්තැම්බර් දක්වාත්, මිරිස් වගාව මාර්තු - අගෝස්තු දක්වාත්, මෑ වගාව ජනවාරි ජූලි අග දක්වා සහ සැප්තැම්බර්-පෙබරවාරි දක්වා කාල පරාසය තුළ වගා කිරීම දක්නට ලැබුණි. මෙම ගම්මානයේ ඇති මුලු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 60 කි. ගමේ කෙලවර පිහිටා ඇති වැව මගින් එයට ජලය සපයයි. ප්‍රමාණවත් ජලය නොමැති නිසා වී වගාව මහ කන්නයට පමණක් සීමා වී ඇත.

මෙම වැවට ජලය සපයන ස්ථිර ජල සැපයුම් මාර්ගයක් නොමැත. අහස් දියෙන් පමණක් වැවට ජලය සැපයේ. වැව කුඩා බැවින් හා වැව් බැම්ම උසින් අඩුවීම හේතුවෙනුත් පුලු වැස්සකදී පවා වැව වාත් දමයි. වැසි ජලය සම්පූර්ණයෙන් රදවා ගැනීමේ හැකියාවක් නොමැත. මෙය වී වගාව කෙරෙහි සාප්‍රවම බලපානු ලබයි. ප්‍රදේශයේ පවතින තෙත් කාලගුණික තත්ත්වය හේතුවෙන් වීවිට හෝඟ වර්ග ගොඩ ඉඩම්වල වගා කර ඇත. මේ අතර ගම්මිරිස් වගාව බහුලව දක්නට ඇත. මීට අමතරව ගොවීන් ගොඩ ඉඩම් වල බඩ ඉරිගු, අත්තාසි, කිරිඅල, මිරිස් ආදී හෝඟයන් ද වගා කරනු ලබයි. වී වගාව සිදු නොකරන වකවානුවල කුඹුරු එළවළු වගාවට යොදා ගන්නා ගොවීන් ද සිටිති. කරගහවෙල ගම්මානයේ හෝඟ වගා කාලසටහන රූප සටහන් අංක 3.4 මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

රූප සටහන 3.4: බෝග වගා කාල සටහන

නැගෙනහිර කරගහවෙල ගම් බෝග වගා කාලසටහන

බෝග වර්ග	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	
බඩඉරිගු													
වී													
මු-අඟු													
කවිපි													
මිරිස්													
කිරි අල													
ගොවි													
මෑ													

මූලාශ්‍රය: සහකාරිත්ව ගැමි විමසුම, 2009

3.12 “ න්‍යාසකරණය ” මගින් යලි කන්තය සඳහා වගාවට සුදුසු බෝග තෝරා ගැනීම

න්‍යාසකරණය මගින් යලි කන්තයේදී වගාවට සුදුසු බෝග තෝරා ගැනීමේදී වගාවන්ගේ කෙටිකාලීන අස්වනු ලැබීම, රෝගවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, වැඩි ආදායම, අඩු ශ්‍රමය, යෙදවුම් විසඳුම් අඩුවීම හා ශ්‍රමය අඩුවෙන් භාවිතය යන නිර්නායක භාවිතා කර ඒ සඳහා ලකුණු ලබාදීමත් මගින් වඩාත් සුදුසු හා ප්‍රදේශයට ගැලපෙන බෝග හඳුනා ගැනීම සිදුකරනු ලැබිය. එය පහත වගු අංක 3.8 මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

මහ කන්තයේ දී වී වගා කරනු ලැබුවත් බොහෝ ඉඩම්වල යලි කන්තයේදී බඩ ඉරිගු වගාව සිදු කරනු ලැබේ. න්‍යාසකරණයේ දී ලබාගත් ප්‍රතිඵල අනුව වගා කරනු ලබන බෝග වන එළවර, බඩ ඉරිගු, අල වර්ග, මිරිස්, කවිපි හා මුංඇට අතරින් වඩාත්ම සුදුසු බෝගය වන්නේ බඩ ඉරිගු වේ. ඉන් පසුව පිළිවෙලින් අල වර්ග, මුංඇට, කවිපි වන අතර එළවර හා මිරිස් එක හා සමාන අගයක් ගෙන ඇත.

වගු අංක 3.8: න්‍යාසකරණය

බෝග නිර්නායක	එළවර	බඩ ඉරිගු	අලවර්ග මඤ්ඤාත්තා/ බතල/කිරිඅල	මිරිස්	කවිපි	මුං
කෙටිකාලීන අස්වනු ලැබීම	8	7	2	8	7	8
වැඩි ආදායමක් ඇති	8	9	6	8	9	9
රෝග වලට ඔරොත්තු දීම	5	8	8	4	5	5
ජලය අඩුවෙන් භාවිතය	4	5	7	5	6	6
ශ්‍රමය අඩුවීම	4	7	9	4	4	4
යෙදවුම් අඩුවීම	4	8	8	4	5	5
මුළු එකතුව	33	44	40	33	36	37
යුද්ධාන කිරීම	5	1	2	5	4	3

සටහන: එක් නිර්නායකයක් සඳහා ලකුණු 10 ක් ලබාදීම සිදු කර ඇත.

මූලාශ්‍ර: සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම, 2009

3.13 ශ්‍රම භාවිතය

ශ්‍රම දායකත්වය සැලකීමේ දී විශේෂයෙන් අවධානය යොමු වූ බෝගයන් වූයේ වී, බඩඉරිගු, කෙසෙල්, අන්නායි, පැපොල්, ගම්මිරිස්, එළවර හා වෙනත් ධාන්‍ය වර්ගයන්ය.

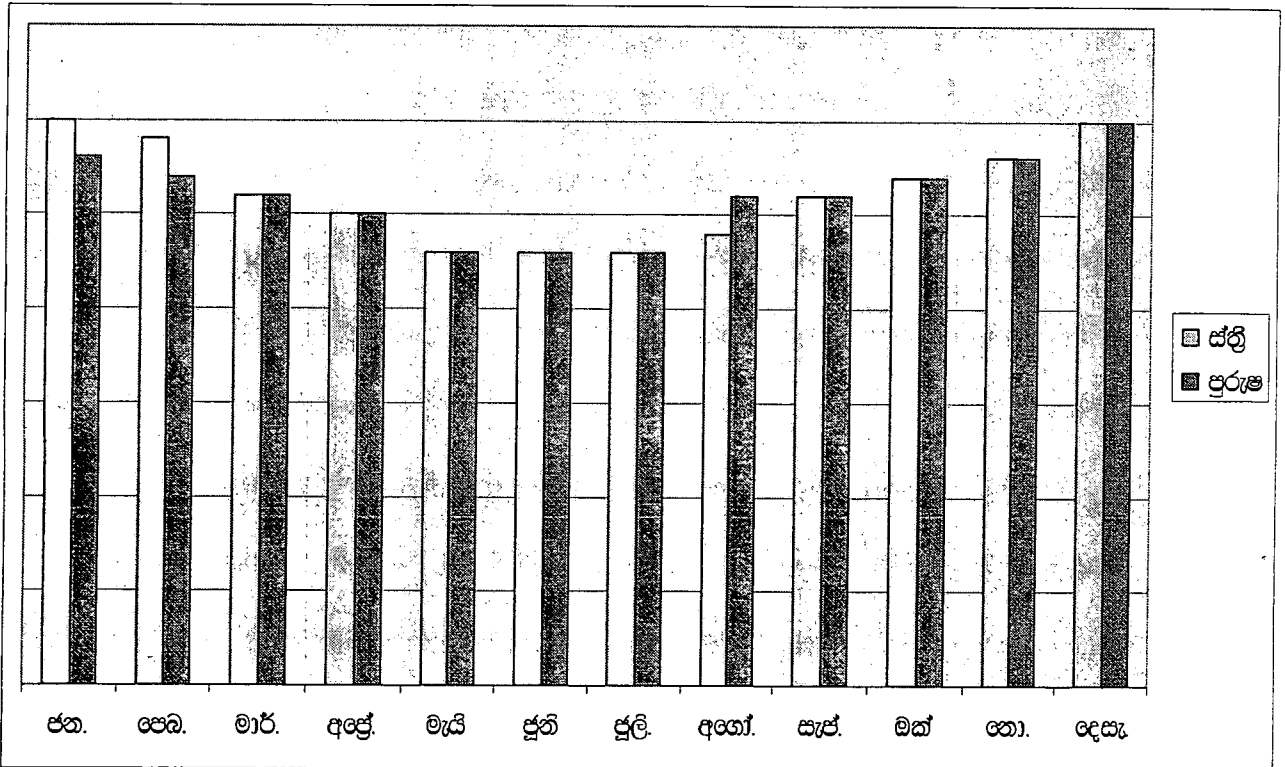
රූප සටහන් අංක 3.5 න් පෙන්වා දෙප පරිදි කරගතවෙල ගම්මානයේ සමස්ථයක් වශයෙන් ගත් කල වර්ෂය පුරාම ස්ත්‍රී, පුරුෂ ශ්‍රමය එක හා සමානව භාවිතා වේ. වර්ෂය ආරම්භ වීමත් සමගම පිරිමි හා සමානව ස්ත්‍රීන් ද වගා කටයුතු වල නියැලේ. ඊට අමතරව ස්ත්‍රී පක්ෂය ගාහස්ථ කටයුතු, වතුපිරි වල වගා කටයුතු වල පුරුෂ පක්ෂයට වඩා නියැලෙන බැවින් ඔවුන්ගේ ශ්‍රමදායකත්වය මඳක් වැඩි වී ඇත.

බහුල වශයෙන් වී වගාව හා බඩ ඉරිගු වගාව සිදු කරන වකවානුවල බිම් සැකසීම, වැපිරීම, පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම, අස්වැන්න තෙලීම සහ වෙළඳපොල දක්වා පවතින සියරම් කටයුතු සඳහා ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂ පක්ෂය එක හා සමානව තම කටයුතු වල නියැලේ.

වර්ෂය මැද කාලය තුළ දී ද එනම් අගෝස්තු මාසයේදී ගොවිතැන් කටයුතු වලින් මදක් නිදහස් වීමත් සමගම එම කාලයේදී පුරුෂ පක්ෂය ගොඩාල් කැපීම වැනි කර්මාන්ත වල නියැලේ. ඒ අනුව අගෝස්තු මස දී පුරුෂ ශ්‍රම භාවිතය මදක් වැඩි වී ඇත.

උත්ත කරුණු අනුව සමස්ථයක් ලෙස ගත් කල සියරම් වගා කටයුතු වලදී පුරුෂ හා ස්ත්‍රී ශ්‍රම භාවිතය සම මට්ටමක පවතින බව දැකිය හැකිය. වෙනත් කුඩා කර්මාන්ත හා ගාහාශ්‍රිත හා වතුපිටි වල වැඩ කටයුතු පිළිබඳව වුවද සලකා බැලීමේදී ශ්‍රම භාවිතයෙන් විශාල වෙනසක් සිදු වී නොමැති බව පෙනී යයි. ඒ අනුව ගම්මානයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ ශ්‍රම භාවිතය සම මට්ටමක පැවතීම ගම් සංවර්ධනය සඳහා යහපත් ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

රූප සටහන 3.5. ශ්‍රම භාවිතය - කෘෂිකාර්මික හා වෙනත්

මූලාශ්‍රය: සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2009

3.14 ගම් සම්පත් හා සංවර්ධන ප්‍රවණතා

ගමට අයත්වන සම්පත් හා ප්‍රවණතාවයන් හඳුනා ගැනීම සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී අත්‍යාවශ්‍ය වන්නකි. මේ සඳහා ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය හා හරස්කඩ වාර්තා සිතියම් උපයෝගී කර ගනී. මෙහිදී ගම් ජනගහනය, නිවාස, වනාන්තර, වාස භූමි, අස්වනු, ස්වයං රැකියා ඇතුළු නවත් කරුණු රාශියක් කාලයත් සමග විකාශනය වී ඇති අන්දම සාකච්ඡාවට බඳුන් විය.

වග අංක 3.9: ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය

ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය 1954 - 2009					
	1954-1964	1965-1974	1975-1984	1985-1994	1995-2009
ජනගහනය	xxx	xxxxx	xxxxxx	xxxxxx	xxxxxxxx
නිවාස	xx	xxx	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxxxx
වනාන්තර	xxxxxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxx	-	-
වන සතුන්	xxxxxx	xxxx	xxx	-	-
වර්ෂාපතනය	xxxxxxxxxx	xxxxxxxx	xxx	-	-
සාක්ෂරතාවය	xxx	xxxxx	xxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxxx
පවුලකට අයත් ඉඩම් ප්‍රමාණය	xxxxxxxxxx	xxxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxx	xxxx
වි අස්වැන්න	xxx	xxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxxx
හේන් ගොවිතැන	xxxxxxxxxx	xxxxxxx	xxxxx	xxx	-
ස්වයං රැකියා	xxxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxx	xxx
වාහන	x	x	xx	xxx	xxxx
එක් පවුලකට අයත් කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය	xxxxxxxx	xxxxxxxx	xxxxx	xxxx	xxxx

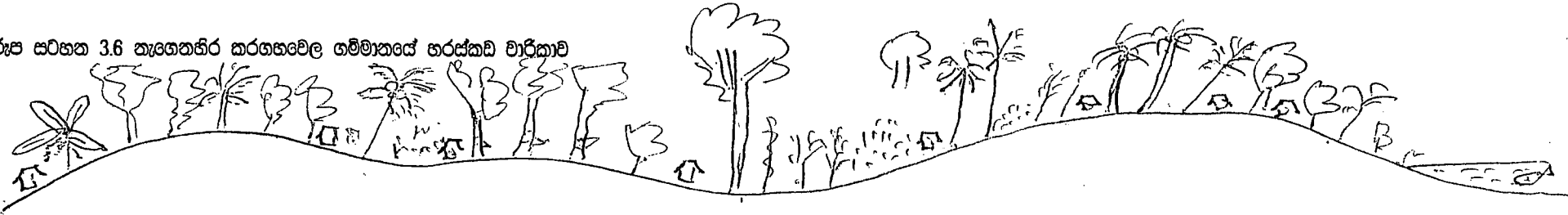
1954 සිට 2009 දක්වා වූ අවුරුදු 55 ක කාලයක් තුළ කරගතවෙල නැගෙනහිර ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ආර්ථික හා සාමාජික ප්‍රවෘත්තාවයන් ඉහත වග අංක 3.9 තුළින් පැහැදිලි වේ.

විශ්ලේෂණය මගින් පෙන්වා දෙන වැදගත් දෙයක් නම් ගමේ ජනාවාස වැඩිවීමත් සමග පාරිසරික බලපෑමක් ඇතිව ඇති බවයි. එනම් නිවාස වැඩිවීමත්, ඒ සමගම වනාන්තර, වනසතුන් මෙන්ම වර්ෂාපතනය ද මේ ප්‍රදේශයට අඩුවීමත් දක්නට ඇත. ඉඩම් අයිතියද ක්‍රමයෙන් අඩු වී ඇත. වනාන්තර එලිපෙහෙළි කර වගාවන්ට යොදා ගැනීම හේතුවෙන් වි අස්වැන්න වැඩි වුවත්, අතින්ගේදී සිදුකල හේන් වගාව අඩු වී ඇත.

3.15 හරස්කඩ වාරිකාව

ගම්වාසීන් සමග කරගතවෙල ගම්මානයේ කරන ලද හරස්කඩ වාරිකාවක් මගින් ලබාගත් තොරතුරු තීරවද්‍රව කර ගැනීමට හැකියාවක් ලැබුනු අතර, ගම පිලිබද නව තොරතුරු ලබා ගැනීමට ද හැකි විය. (රූප සටහන 3.6) මෙහි දී හරස්කඩ වාරිකා මාර්ගයේ දී විවිධ තොරතුරු රාශියක් ලබාගත හැකි විය. එක් එක් ස්ථානවල පස් වර්ගය, ජල මට්ටම, වගා කරන බෝගයන්, සත්ව පාලනය, ගැට මෙන් ම සංවර්ධන ප්‍රවෘත්තාවයන් පිලිබදව ද තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.

රූප සටහන 3.6 නැගෙනහිර කරගසවෙල ගම්මානයේ හරස්කඩ වාරිකාව

පස	රතු පස	බොරර මිශ්‍ර පස	බොරර මිශ්‍ර පස	රතු දුඹුරු පස	බොරර මිශ්‍ර පස
සත්ව පාලනය	ගව	ගව	ගව	ගව	ගව
වගා රටා	මිශ්‍ර බෝග, ගෙවතු වගාව	මිශ්‍ර බෝග ගෙවතු වගාව	මිශ්‍ර හෝග, ගෙවතු වගාව, වී වගාව, අතිරේක හෝග වගාව	මිශ්‍ර හෝග, වී වගාව, අතිරේක හෝග වගාව	මිශ්‍ර හෝග, වී වගාව, අතිරේක හෝග වගාව
ජලය	ලී. අඩි 35 - 40, නල ජලය	ලී. අඩි 30 - 35, නල ජලය	ලී. අඩි 20 - 25, ඇල නල ජලය, කදුර	ලී. අඩි 20-25, ඇල, නල ජලය, කදුර	ලී. අඩි 20-25, ඇල, නල ජලය, වැව
සම්පත්	පැල තවාන්	පැල තවාන්	දැව වර්ග	දැව වර්ග, මැටි පස	දැව වර්ග
ගස්/හෝග	අඹ, කොස්, පොල්, ගම්මිරිස්, අත්තාසි, තේක්ක, දොඩම්	එළවර, අත්තාසි, අඹ, රබර්, දොඩම්, මිදි, පොල්, ගම්මිරිස්	එළවර, ගම්මිරිස්, පොල්, පුවක්, පැපොල්, අත්තාසි, තේක්ක, බුරුන, බඩ ඉරිතු	එළවර, පුවක්, ගම්මිරිස්, පොල්, අඹ, තේක්ක, බඩ ඉරිතු වගාව	බඩඉරිතු, එළවර, පොල්, පුවක්, කෙසෙල්, තේක්ක ගම්මිරිස්, දොඩම්.
හඳුනාගත් ගැටළු	1. විදුලි ට්‍රාන්ස්ෆෝමරයේ ධාරිතාවය මදිවීම 2. ඉඩම් කැබලි වීම	1. පැල තවාන් සඳහා අමුද්‍රව්‍ය හිගවීම 2. ඉඩම් කැබලි වීම	1. ඇල මාර්ගය කැඩී ඇත. 2. මාර්ගය පටු වී ඇත.	1. ඇල මාර්ගය කැඩී තිබීම. 2. නිවාස 20 ක් සඳහා විදුලිය නොමැතිවීම.	1. වැවෙහි ප්‍රමාණවත් ජලය නොතිබීම. 2. ඇල මාර්ග සැකසීම
මිගවනාවන්	1. ගෙවතු වගා සංවර්ධනය 2. පළතුරු වගා සංවර්ධනය 3. සත්ව පාලනය	1. පළතුරු වගා සංවර්ධනය 2. ගෙවතු වගා සංවර්ධනය 3. පැල තවාන් සංවර්ධනය	1. දැව නිෂ්පාදන අවස්ථා 2. ගෙවතු වගා සංවර්ධනය 3. අතිරේක හෝග වගා සංවර්ධනය 4. සත්ව පාලනය	1. අතිරේක හෝග වගා සංවර්ධනය 2. මැටි නිෂ්පාදන (ගඩොල් කර්මාන්තය) 3. එළවර වගාව	

3.16 කරගතවෙල නැගෙනහිර ගම්මානයේ හඳුනාගත් ගැටර්

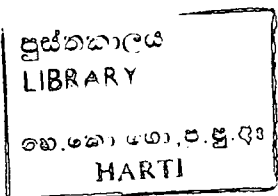
කරගතවෙල නැගෙනහිර ගම්මානයේ ප්‍රජාව සහභාගී කරගෙන කරන ලද සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් අභ්‍යාසයේ දී ඔවුන් මුහුණ දෙන සමාජ ආර්ථික ගැටර් රැසක් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ජනතා සහභාගීත්වයෙන් “බුද්ධි කලමිභනය” මගින් මෙම ගැටර් හඳුනා ගන්නා ලදී. එම ගැටර් බොහෝමයක් කාමී කර්මාන්තය පදනම් වූ ඒවා විය. එසේ වුවද යටිතල පහසුකම් සම්බන්ධයෙන් ද ගැටර් කිහිපයක් ම මතුවිය. ඒ අනුව කරගතවෙල ග්‍රාමයේ ප්‍රජාව කෙරෙහි බලපාන ගැටර් ලෙස පහත සඳහන් ගැටර් වාර්තා විය.

හඳුනාගත් ගැටර්

01. වැවේ ජලධාරිතාවය අඩුවීම (අලවත්තා වැව)
02. වගා කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩම් නොමැතිකම
03. දෛනිශ්‍ර ප්‍රධාන මාර්ගය සහ අතුරු මාර්ග අබලත් වීම
04. බහුකාර්ය ගොඩනැගිල්ලක් නොමැතිකම
05. වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය මූලධනය නොමැතිකම
06. නිෂ්පාදන සඳහා ස්ථාවර මිලක් නොමැතිකම
07. කාමී තාක්ෂණික දැනුම නොමැතිකම
08. බීජ සඳහා අධික මුදලක් වැය කිරීමට සිදු වීම
09. අනෙකුත් බෝග සඳහා පොහොර මිල අධික වීම
10. වාත්තිය පුහුණු අවස්ථා හා ස්වයං රැකියා අවස්ථා නොමැති වීම
11. වාරි ඇල පද්ධතිය අබලත් වීම
12. පවතින ගොවි සංවිධාන ශක්තිමත් නො වීම
13. සත්ව පාලනය සඳහා මූල්‍ය ධනය හා වැඩි දියුණු කළ සතුන් නොමැතිකම

3.17 ගැටර් ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම - ද්විත්ව යුගල සැසඳුම් මගින්

ද්විත්ව යුගල සැසඳුම මගින්, ඉහත කී ගැටර් ප්‍රමුඛතාගත කිරීමත් කරන ලදී. ප්‍රමුඛතාවය අනුව ගැටර් පහත වගු අංක 3.10 මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

වගු අංක 3.10: යුගල සැසඳුම මගින් ගැටළු ප්‍රමුඛතාගත කිරීම

	ගැටළු	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	මුළු එකතුව	ප්‍රමුඛතාවය
01	වැවේ ජලධාරිතාව අඩුවීම (අලවත්තා වැව)		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	01
02	වගාකිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩම් නොමැතිකම			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	12	02
03	දෙහිගල ප්‍රධාන මාර්ගය අඛණ්ඩ වීම				4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	08	05
04	බහුකාර්ය ගොඩනැගිල්ලක් නොමැතිවීම					4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	11	03
05	පවුල් 20 ක් සඳහා විදුලිය නොමැතිවීම						6	7	5	5	5	5	5	5	5	07	07
06	වගා කටයුතු සඳහා මූල ධනයක් නොමැතිවීම							6	6	6	6	6	6	6	6	09	04
07	නිෂ්පාදන සඳහා ස්ථාවර මිලක් නොමැති වීම								7	7	7	7	7	7	7	08	06
08	කෘෂි තාක්ෂණික දැනුම නොමැති වීම									8	8	8	8	8	8	06	08
09	බීජ සඳහා අධික මුදලක් වැය කිරීමට සිදුවීම										9	9	9	9	9	05	09
10	අනෙකුත් බෝග සඳහා පොහොර මිල අධික වීම											10	10	10	10	04	10
11	වාණිජ පුහුණු හා ස්වයං රැකියා අවස්ථා නොමැතිවීම												12	11	11	02	12
12	වාරි ඇල පද්ධතිය අඛණ්ඩ වීම													12	12	03	11
13	පවතින ගොවි සංවිධාන ශක්තිමත් නොවීම														14	01	13
14	සත්ව පාලනය සඳහා මූල ධනය හා වදියුණු කළ සතුන් නොමැතිවීම																

මූලාශ්‍ර: සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම, 2009

3.18 ගැට්ට ගස හා අරමුණු ගස

3.18.1 ගැට්ට ගස

ගැට්ට හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව කරගතවෙල නැගෙනහිර ග්‍රාමීය ප්‍රජාව වෙත බලපා ඇති ගැට්ට ඇසුරින් “ගැට්ට ගසක්” නිර්මාණය කිරීම මගින් තවදුරටත් විශ්ලේෂණයට ලක් කරන ලදී. ඒ අනුව හඳුනාගත් ප්‍රධාන ගැට්ට වන්නේ අඩු ආදායම් තත්ත්වයයි. එහිදී ප්‍රධාන ගැට්ටව ඇති විමට හේතු තවදුරටත් විග්‍රහ කරනු ලැබූ අතර එහිදී අනාවරණය වූයේ ඒ සඳහා විවිධ හේතු බලපා ඇති බවයි. ආදායම් මට්ටම් පහළ යාමට ප්‍රධානම හේතුව ලෙස සොයා ගනු ලැබුයේ ජලය නොමැතිකමයි. (රූපසටහන් අංක 3.7මගින් මෙය පෙන්වා දී ඇත.)

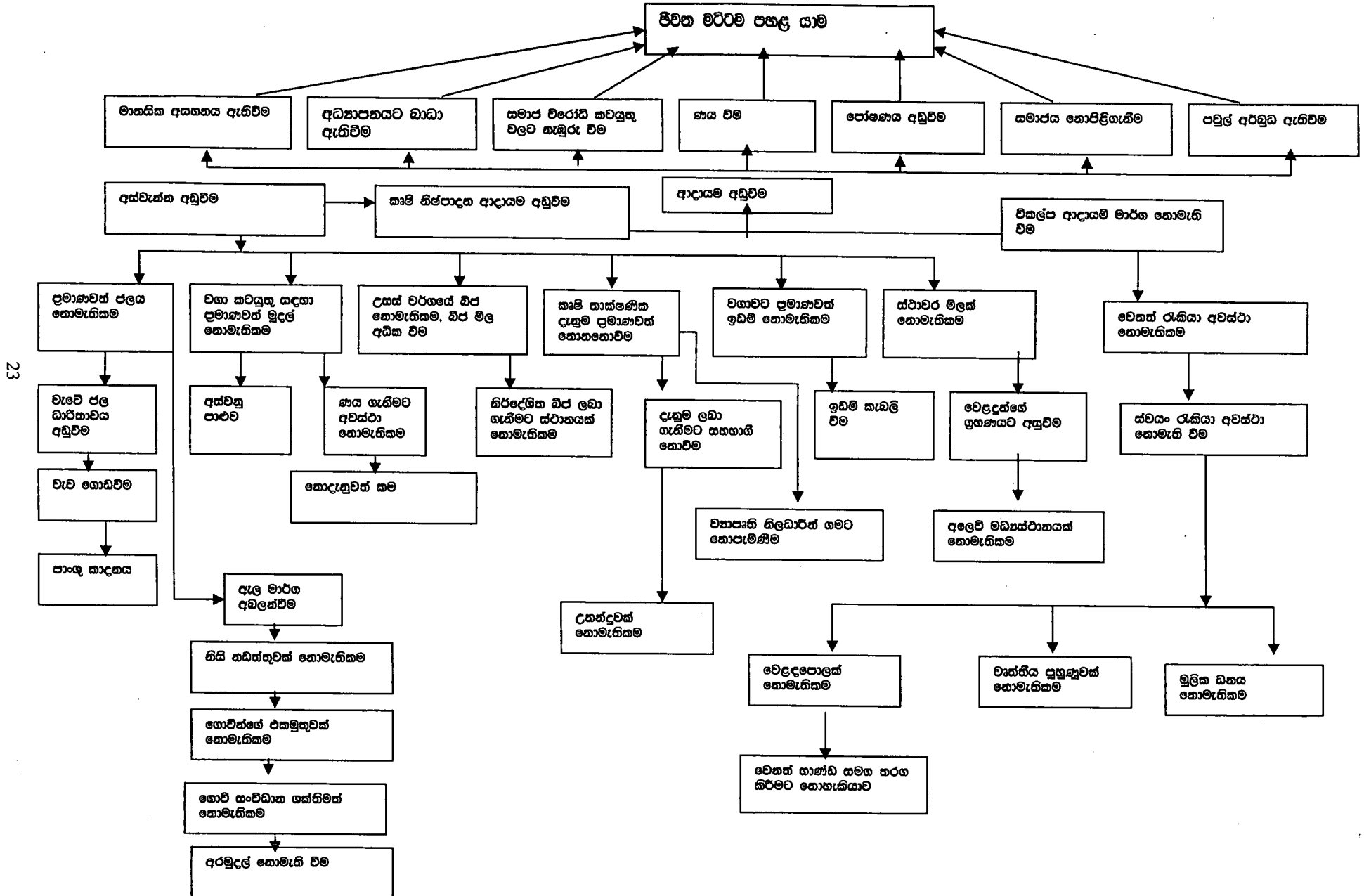
3.18.2 අරමුණු ගස

කරගතවෙල නැගෙනහිර ග්‍රාමයේ ප්‍රජාවට ඇති ගැට්ට නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා අරමුණු ගසක් නිර්මාණය කරන ලද අතර. එය රූප සටහන් අංක 3.8 මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

3.19 ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම – කරගතවෙල ග්‍රාමය

ගැට්ට ගස සහ අරමුණු ගස පිලිවෙල කිරීමෙන් අනතුරුව ප්‍රජාව විසින් එම ග්‍රාමය සඳහා ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් නිර්මාණය කරන ලදී. එහිදී ප්‍රධාන ගැට්ටව මෙන්ම එම ගමට බලපාන වෙනත් ගැට්ට එනම් යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව ගැට්ට ද සම්බන්ධ කර ගනිමින් මෙම ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම නිර්මාණය කරන ලදී. එය පහත රූප සටහන් අංක 3.19 මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

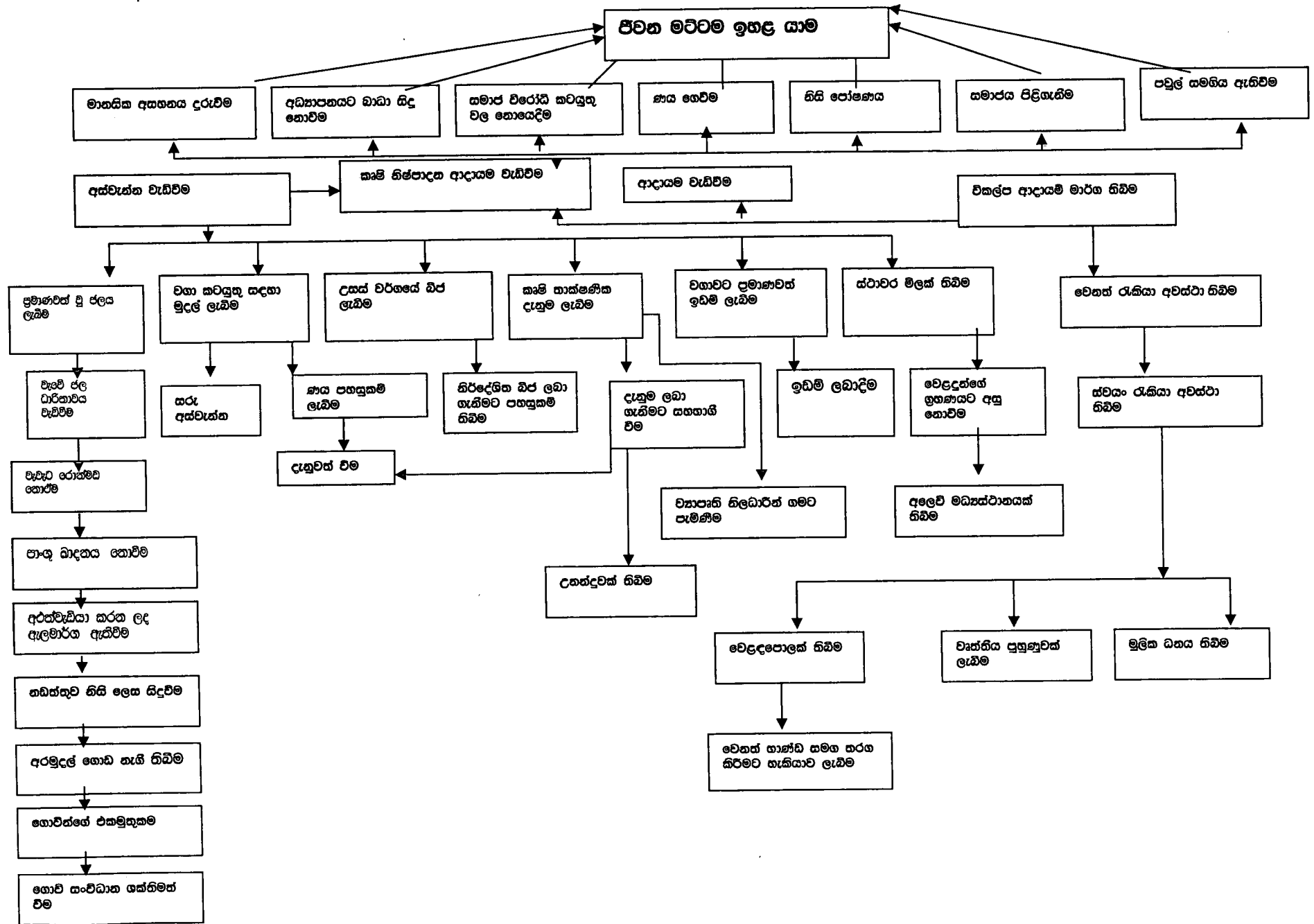
ගැටීර් ගස - කර්තව්‍යවල

23

රූප සටහන් අංක 3.8:

අරමුණු ගස - කරගතවෙල

24

3.19 පුරා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - කරගතවෙල ග්‍රාමය

අරමුණ 1: 2009 - 2010 මාස කන්තය තුළ ආලවත්තාකුඹුර වැව යටතේ කුඹුරු අක්කර 60 ක් වගා කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ජලය සපයා දීම

ගැටළුව	විසදුම	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම
1. ජල හිඟය	1. වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	*බැමම උස් කිරීම *රොක්මට ඉවත් කිරීම 1.ගොවීන් දැනුවත් කිරීම 2.ඉංජිනේරු සම්පූර්ණ 3.ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම හා අනුමත කරවා ගැනීම 4.මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන්කරවා ගැනීම 5.පුරා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම 6.ව්‍යා.ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පසු විපරම්	ගොවීන් 60	2009-2010 මාස කන්තයට පෙර	ගොවිසංවිධානය/ ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව/ ප්‍රාදේශීයසභාව/ ප්‍රා.ලේ.කාර්යාලය
	2. වාරි ඇල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	1.ඇල මාර්ගයේ ඉතිරි කොටස කොන්ක්‍රීට් කිරීම	ගොවීන් 60	2009-2010 මාස කන්තයට පෙර	- එම -
	3. නිසි ජල කළමනාකරණයක් ඇති කිරීම	1.ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ එක්දින පුහුණු වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම 2.ගොවීන් සංවිධානය කිරීම	ගොවීන් 60	2009-2010 මාස කන්තයට පෙර	- එම -

අරමුණ 2- කරගතවෙල නැගෙනහිර ගොවි සංවිධානය මාස 06 ක් ඇතුළත ගත්කිමක් ගොවි සංවිධානයක් බවට පත් කිරීම

ගැටළුව	විසදුම	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම
ගොවි සංවිධානය ගත්කිමක් නොවීම	ගොවි සංවිධානය ගත්කිමක් ගොවි සංවිධානයක් බවට පත්කිරීම	ගොවි සංවිධානය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම 1.මහා සභා කැඳවීම 2.සුදුසු නිලධාරීන් පත්කිරීම 3.ගොවීන් දැනුවත් කිරීම 4.නායකත්වය පිළිබඳ එක්දින පුහුණු පාඨමාලාවක් පැවැත්වීම 5 මූල්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ දෙදින වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම	ගොවීන් 60	2009-2010 මාසකන්තයට පෙර	කෘෂි.ප.නි.ස/ගොවි සංවිධානය/ගොවිජන සේවා දෙපා.

අරමුණ 3- 2009/10 මාස් කන්තයට පෙර කරගතවෙල ගොවිත් 60 දෙනෙකු දහා පුහුණු වැඩමුදු පැවැත්වීම

	ගැටළුව	විසදුම	ක්‍රියාකාරකම්			
1	තාක්ෂණික දැනුම හිගකම	තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම	1.කොම්පොස්ට් පොහොර භාවිතය පිළිබඳ එක්දින වැඩමුදුවක් පැවැත්වීම 2.උසස් වර්ගයේ බීජ භාවිතය පිළිබඳ එක්දින පුහුණුවක් ලබාදීම 3.ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවකට සහභාගී වීම 4.වක්‍රීය ණය ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම. 5.ගෙවතු වගා පුහුණු වැඩසටහන් හා ආදර්ශන 05 ක් පැවැත්වීම	ගොවිත් 10 ගොවිත් 10 ගොවිත් 60 ගොවිත් 20	2009-2010 මාස්කන්තයට පෙර	කෘෂකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව/ ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව/පශු වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය

26

අරමුණ 4 - 2010 වර්ෂය තුළ කරගතවෙල ගම් තරුණ කරුණියන් 25 ක් සඳහා ස්වයං රැකියා අවස්ථා සඳහා පුහුණු කිරීම

	ගැටළුව	විසදුම	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම
1	විකල්ප ආදායම් නොමැතිකම	විකල්ප ආදායම් මාර්ග ගොඩ නැංවීම	1.සත්ව පාලනය පිළිබඳ එක්දින පුහුණු වැඩමුදුවක් පැවැත්වීම 2.බිම්මල් වගාව පිළිබඳ එක්දින පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම 3.මීමැයි පාලනය පිළිබඳ එක් දින පුහුණු වැඩමුදුවක් පැවැත්වීම 4.පළතුරු පැල තවාන් ඇතිකිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම	ගොවිත් 05 ගොවිත් 05 ගොවිත් 05 ගොවිත් 10	2009-2010 මාස්කන්තයට පෙර - එම - - එම - - එම -	ගොවිසංවිධානය/සත්ව සං.සෞඛ්‍ය දෙපා. කෘෂි.දෙ./විධානා සම්පත් මධ්‍යස්ථානය කෘෂි.දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂි. දෙපාර්තමේන්තුව

මූලාශ්‍ර- සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2009

අරමුණ 5: 2010 වර්ෂය අවසාන වන විට කරගතවෙල ග්‍රාමයේ යටිතල පහසුකම් 50% කින් වැඩි දියුණු කිරීම

ශ්‍රේණිය	ආකාරය	විස්තෘතිය	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම
1	1.කරගතවෙල වැලිකඩ පාර අඹලක් වීම	මාර්ගය අරන්වැඩියා කිරීම	1. වැලිකඩ පාරේ කි.මී.01 ක් කොන්ක්‍රීට් කිරීම 2. ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීම හා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම 3. පුරා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම	සියරම් පවුල්	2010 වර්ෂය තුළ	ප්‍රාදේශීය සභාව/ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය/ ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිය/ පළාත් සභාව

27

ශ්‍රේණිය	ආකාරය	විස්තෘතිය	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම
1	2. බහුකාර්ය ගොඩනැගිල්ලක් නො තිබීම	ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	1. පුරාව ආරක්ෂා කිරීම 2. ස්ථානයක් සොයා ගැනීම 3. ඉදිකිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කිරීම 4. මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සොයා ගැනීම 5. පුරා ශ්‍රම දායකත්වයෙන් ඉදිකිරීම	සියරම් පවුල්	2010 වර්ෂය තුළ	ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය/ පළාත් සභාව
	පවුල් 20 කට විදුලි පහසුකම් නොමැති වීම	විදුලි දිගුවක් ලබාදීම	අදාළ පුරාව ආරක්ෂා කිරීම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය මගින්	පවුල් 20	2010 වර්ෂය තුළ	ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය/ පළාත් සභාව

මූලාශ්‍රය- සහභාගිත්ව ගැඹුරු විමසුම, 2009

හතරවන පරිච්ඡේදය
හමතව ගම්මානය

4.1 ගම්ම පිහිටීම

මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් බලප්‍රදේශයට අයත්ව ග්‍රාමනිලධාරී වසම් 40 ක් පිහිටා ඇති අතර, බුරුපිටිය ග්‍රාමනිලධාරී වසම් ඉන් එකකි. මෙම බුරුපිටිය ග්‍රාමනිලධාරී වසම් වර්ග කිලෝමීටර් 2½ ක් පුරා විහිදුව පවතින අතර, කුඩා ගම්මාන 7 කින් සමන්විත වේ. එම කුඩා ගම්මාන නම්,

- (1) මැදලන්ද ගම්මානය
- (2) ගඟසිරිපුර ගම්මානය
- (3) සමගිපුර ගම්මානය
- (4) බෝවැල්ල ගම්මානය
- (5) දඹුණුවිත්ත ගම්මානය
- (6) එගොඩපිටිය ගම්මානය

මෙම කුඩා ගම්මාන ද විවිධ නම්වලින් හඳුන්වන ගම්ගොඩැලි වලින් යුතු වන අතර, සුන්දර කැළෑ ප්‍රදේශයක් සහිතව ස්වභා දහමේ අසිරිය මවා පෙන්වන පරිසර පද්ධතියකින් යුතු ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක් වේ. මෙම සහභාගිත්ව ගැමි පිවිසුම වැඩසටහන "හමතව" නමැති ගම්මානය පමණක් මුල් කර ගෙන සිදු කරන ලදී. ඉහත සඳහන් කළ බුරුපිටිය ග්‍රාමනිලධාරී වසමට අයත් මෙම ගම්මාන අතරින් එකක් වන "හමතව ගම්මානය", "සමගිපුර" හා "ජේරන" යන ගම් ගොඩැලි දෙකකින් සමන්විත වන අතර, උතුරින් හමතව කන්ද නමැති රමණීය කඳුවැටියෙන් ද, නැගෙනහිරින් නැගෙනහිර බුරුපිටිය හා කරාඩුගල ග්‍රාමනිලධාරී වසමින් ද, දකුණින් ගුරුමඩල නමැති දිය කඳුරින් ද, බටහිරින් නිල්ගල රක්ෂිතයෙන් ද සීමා වී ඇත.

*** පිවිසුම් මාර්ග**

මෙම ගම්මානයට ප්‍රවේශ විය හැකි මාර්ග දෙකකි.

- 01. මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බිබිල නගරයේ සිට අම්පාර ප්‍රධාන මාර්ගයේ කිලෝමීටර් 21 ක් පමණ ගිය විට හමුවන හමතව පූර්වාරාම රජමහා විහාරය අසලින් වමට ඇති පිවිසුම් මාර්ගය.
- 02. අම්පාර නගරයේ සිට පැමිණෙන විට හමුවන ඉහිතියාගල නගරයෙන් බිබිල මාර්ගයේ කිලෝමීටර් 40ක් පමණ පැමිණෙන විට හමුවන හමතව පූර්වාරාම රජමහ විහාරය අසලින් දකුණට ඇති ප්‍රවේශ මාර්ගය.

4.2 ගම්ම ඉතිහාසය

මෙම ගම්මානයේ ඓතිහාසික තොරතුරු පිළිබඳ විමසා බැලීමේ දී එය බුද්ධදාස රජ පාලන සමය දක්වා විහිද පවතී. එතුමාගේ රජ දවස නිල්ගල කෝරලය ආශ්‍රිතව ඔහු උයතක් කරවා ඇති අතර, එම කෝරලය තුළ මෙම හමතව නමැති ගම්මානය පිහිටා ඇත. වර්තමානයේ නිල්ගල රක්ෂිතය තුළ පිහිටා ඇති ඔෂාඔඩ වර්ග රාශියකින් යුතු කැළෑ රක්ෂිතය මෙම පිහිටීම සනාථ කරවයි.

මෙම ගම්මානයට හමතව ලෙස නාමය පටබැඳීම පිළිබඳ ගම්මාසිත් තුළ ජනප්‍රවාදයක් පවතී. අතීතයේ කාවන්තිස්ස රජු දවස වර්තමාන හමතව පූර්වාරාම රජමහ විහාරයේ බෝධීන් වහන්සේට පිටුපසින් කුඩා වැව් කොටසක් පිහිටා තිබී ඇත. මෙම බිම් ප්‍රදේශයට අයත් කැළෑ ප්‍රදේශයෙහි භාවනායෝගී ව පිවිත් වූ ශික්ෂුන් වහන්සේලා කිහිප තමන් මෙම වැව් කොටසෙන් තමන් වහන්සේලාට අවශ්‍ය පැන් සපයා ගත් නිසා මෙම ප්‍රදේශය "ග්‍රමන වැව" ප්‍රදේශය ලෙස හඳුන්වන ලදී. ග්‍රමනයන් භාවිතා කළ වැව් "ග්‍රමන වැව" ලෙස හැඳින්වී පසුව ජනවහරේ දී "හමතව" යන නමින් භාවිතයට ගෙන ඇත.

4.2.1 කාලරේඛාව

කාලරේඛාව මගින් ඒ ඒ කාල පරාසයන්හි දී ගම් තුළ සිදු වූ විශේෂිත අවස්ථාවන් පැහැදිලි කෙරෙනු ඇත. බුරුපිටිය ග්‍රාමනිලධාරී වසමට අයත් හමතව ගම්මානය මුලින් ම ජනාවාස වූයේ 1725 දී වන අතර, මහනුවර සිරිමල් වත්තේ සිට පැමිණි සිරිමල් අප්පු, සිරිමල් එතනා සහ සිරිමලී යන නුවර වාසීන් මෙම ගම්මානයේ මුල් ම ජනාවාසය පිහිටුවා ඇත. ඉන් පසු මෙම පිරිස දැනගල ආදිවාසීන් සමග එකතු වී මෙම ගම්මානය පිහිටුවා ගෙන තිබේ.

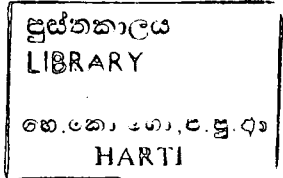
එසේ ජනාවාස වූ මෙම ගම්මානයේ ජනතාව කෘෂිකාර්මික ජීවන රටාවකට උරුමකම් පෑ අතර, විශේෂයෙන් හේන් ගොවිතැන් ආශ්‍රිතව තම ජීවන රටාව ගොඩනගා ගෙන තිබුණහ. 1815-1820 අතර කාලය තුළ දී "තුන් දා උණ" නමින් වසංගත රෝග තත්ත්වයක් ඇති වී ම හේතුවෙන් ගම්වාසීන් වැඩි පිරිසක් මිය ගිය අතර, ඉතිරි වූ අතලොස්සක් ජනතාව ගම් බිම් අත්හැර විවිධ ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය වී ඇත. මෙම කාල රේඛාව මගින් (වගු අංක 4.1) "හමතව" ග්‍රාමය තුළ සිදු වූ විශේෂ සිදුවීම් හා ක්‍රමයෙන් විකාශනයට පත් වූ ආකාරය පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

වගු අංක 4.1: හමතව ගම්මානයේ කාලරේඛාව

1725	-	මුල්ම ජනාවාසය බිහි වීම
1815-1820	-	තුන්දා උණෙන් පිරිස් මිය යාම හා ගම් අතහැර යාම
1900	-	නැවත පදිංචි වීම
1904-1905	-	නිවාස 10 ක් පමණ ඉදි වීම
1942	-	ගම් සඳහා පාසලක් ඉදි වීම
1952	-	පන්සල ඉදි වීම
1960	-	ගමේ ප්‍රවේශ මාර්ගය සැකසීම
1970	-	අලකොළඹව වැව ඉදි වීම
1992	-	ගැමුණු ගොවි සංවිධානය ආරම්භ
2000	-	හමතව ගමේ පානීය ලීං ඉදි කිරීම
2006	-	ගමතැගුම වැඩසටහන ආරම්භ
2008	-	හමතව - ජේරන මාර්ගය සැකසීම
2009	-	ගමට දැඩි නියං තත්ත්වයක් ඇති වීම

කාලයක් වල් බිහි වී තිබූ මෙම ගම්මානය වෙත නැවතත් ජනයා පදිංචියට පැමිණ ඇත්තේ, 1900 වර්ෂයේ දී ය. ඉන් පසුව එක් එක් වසරවල ගමේ සිදු වූ විවිධ සමාජ, සංස්කෘතික හා ආර්ථික පසුබිම කාලරේඛාව තුළින් වඩාත් පැහැදිලි වේ. 1905 පමණ කාලය වනවිට නැවත පවුල් දහයකින් පමණ ආරම්භ වූ මෙම ගම්මානය වර්තමානය වන විට ගොවිපවුල් 113 ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇත. මොවුන්ගේ වර්තමානයේ දී ද, ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගය වී ඇත්තේ හේන් ගොවිතැන වන අතර, හේන් ගොවිතැන පුරාණයේ සිට පැවත එන ජීවනෝපාය මාර්ගයකි. මීට අමතරව නිල්ගල මසු උයනින් ලබා ගන්නා ඖෂධ වර්ග අලෙවියෙන් එදිනෙදා ජීවිතයට අවශ්‍ය මුදල් උපයා ගනී.

1942 වර්ෂයේ ගම් තුළ පාසලක් ඇති වීම ද 1952 වර්ෂයේ විහාරස්ථානයේ ආරම්භ වීම ද අධ්‍යාපන හා ආගමික පුනරුදයක් ඇති වීමට හේතු වී ඇති අතර, ගමේ සියලු ජනතාව, මෙම ආගමික සිද්ධස්ථානය වූ විහාරස්ථානය වටා රොක් වී ඇත. 1970 වර්ෂය වන විට අලකොළඹව වැව ඉදි වීම කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි ගැමි ජනතාව වඩාත් යොමු වීමට හේතු පාදක විය. ගොවි සංවිධානයක් පිහිටුවීම කෘෂිකාර්මික කටයුතු ක්‍රමවත් ආකාරයට සිදු කිරීමට පිටිවහලක් වී ඇත.

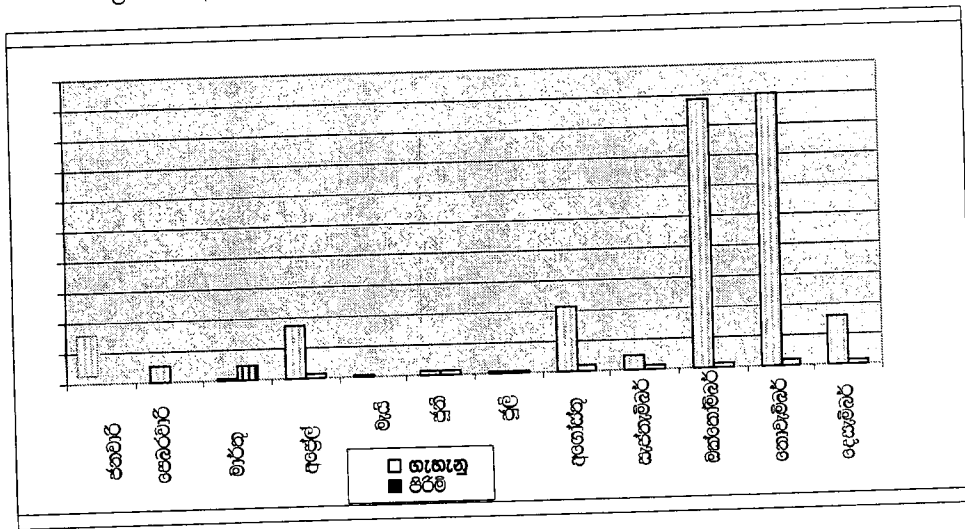

4.3 හමතව ගම්මානයේ උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය

මෙම ප්‍රදේශයට මාර්තු මාසයේ අඩුම වර්ෂාවක් ලැබෙන අතර, ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් මාස තුළ දී වර්ෂයේ වැඩි ම වර්ෂාපතනයක් වාර්තා වේ. මෙම වර්ෂාපතන හා උෂ්ණත්ව රටාව පිළිබඳව ප්‍රස්ථාර අංක 4.1 මගින් කරුණු පැහැදිලි කරයි.

හමතව ගම්මානයේ වර්ෂාපතනය පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී මැයි සිට ජූලි දක්වා වර්ෂාව නො ලැබී යන අතර, එම කාල පරාසය මෙම ප්‍රදේශයට දැඩි නියං සායක් පවතින බව සාකච්ඡාවල දී පැහැදිලි විය. මෙහි දී වගාවට අවශ්‍ය ජලය නො ලැබීම නිසා වගා කටයුතු අඩාලවීමක් සිදුවන අතර, පානීය ජල අවහ්‍යතා ද ඉටු කර ගැනීමට නො හැකි කටුක කාලපරිච්ඡේදයක් ලෙස හඳුන්වයි.

ප්‍රස්ථාර අංක 4.1 උෂ්ණත්වය හා වර්ෂාපතනය, බුරුපිටිය, හමතව ග්‍රාමය

මෙම ප්‍රදේශය තුළ ජනවාරි, පෙබරවාරි සහ දෙසැම්බර් යන මාසවල අඩු ම උෂ්ණත්වයක් පවතී. මෙහි වැඩි ම උෂ්ණත්වයක් වාර්තා වන්නේ, අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර් යන මාසවල ය. මැයි, ජූනි සහ ජූලි යන මාසවල වර්ෂාපතනය නොමැති වුවත් අගෝස්තු මාසයට සාපේක්ෂ ව උෂ්ණත්වය අඩුවෙන් පවතී.

4.4 ප්‍රජා සංවිධාන හා ආයතන

4.4.1 ප්‍රජා සංවිධාන

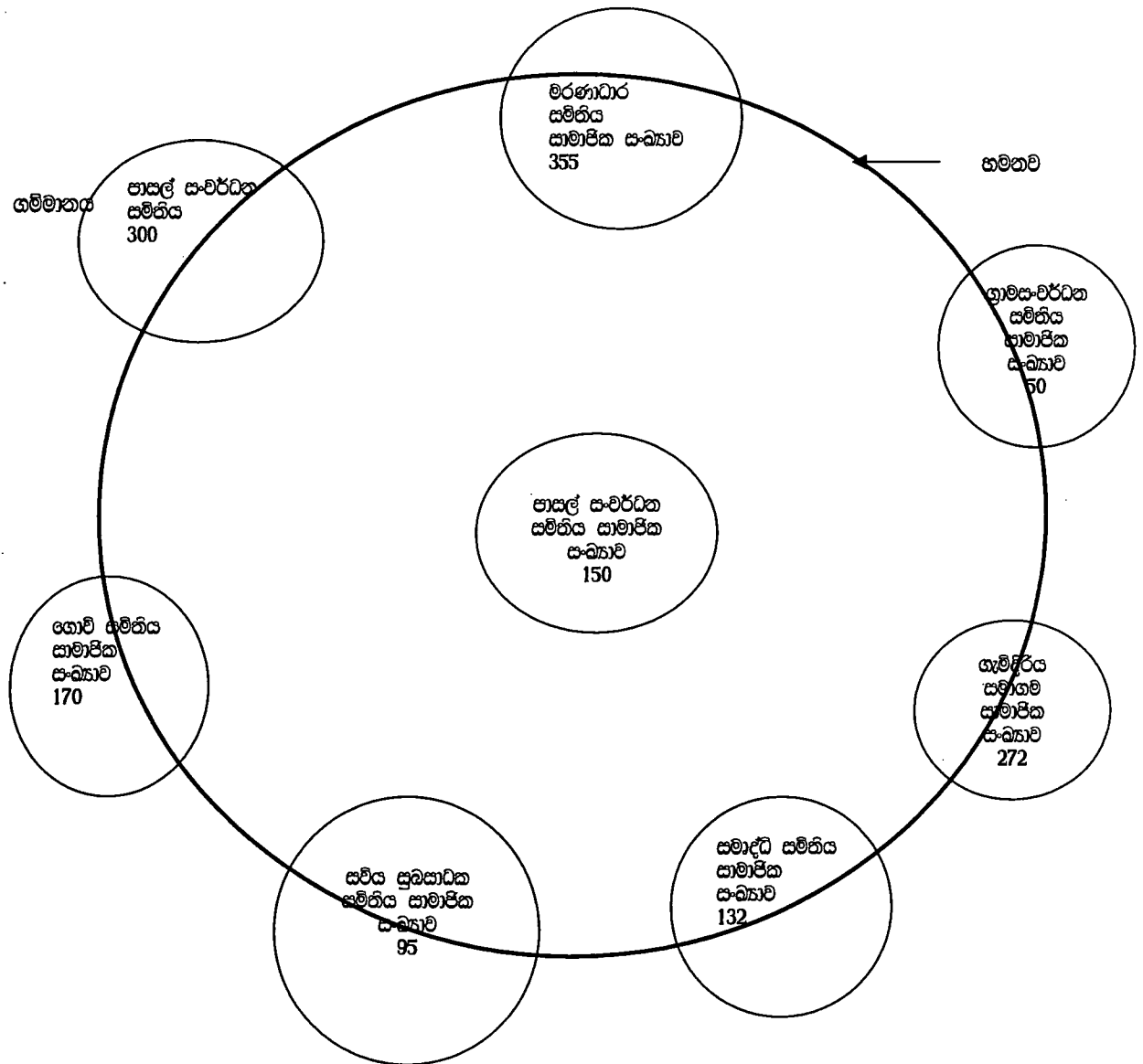
හමතව ගම්මානය තුළ ප්‍රජා සංවිධාන 9 ක් ක්‍රියාත්මක වන අතර, එම සංවිධාන තුළ ගම්මානයේ ජනතාව මෙන්ම ඊට පිටස්තර ජනතාව ද සාමාජිකත්වය දරන බව හෙළි විය. ගම තුළ පවතින ප්‍රජා සංවිධාන පහත අයුරින් සඳහන් කළ හැක.

01. මරණාධාර සමිතිය	05. ගැමුණු ගොවි සංවිධානය	09. පාසල් සංවර්ධන සමිති
02. විහාරවර්ධන සමිතිය	06. විජය ගොවි සංවිධානය	
03. සවිය සුභසාධන සමිතිය	07. ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතිය	
04. සමාදේධි සමිතිය	08. ගැමිදිරිය සමාගම	

ගම තුළ පිහිටි ප්‍රජා සංවිධාන

මෙම ප්‍රජා සංවිධාන සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව හා ගමෙන් පිටස්තර ව සාමාජිකත්වය බෙදී ඇති ආකාරය රූපසටහන් අංක 4.2 මගින් වඩාත් කරුණු පැහැදිලි කරයි.

රූප සටහන් අංක: 4.2 ගම තුළ පිහිටි ප්‍රජා සංවිධාන

සටහන: වෘත්තවල විශාලත්වයෙන් දැක්වෙනුයේ සංවිධාන වලින් ගමට වන සේවාව පිළිබඳවයි. විශාල වෘත්තයකින් වැඩි සේවයක් සිදුවන බව හඳුන්වන අතර, කුඩා වෘත්තයකින් අඩු සේවයක් ලබා දෙන බව හඟව යි.

වැඩි ම සාමාජික සංඛ්‍යාවක් සිටින මරණාධාර සමිතියේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 355 ක් වන අතර, ගම්මානය තුළ සහ ගම්මානයෙන් පිටත ගම්වාසීන් මෙයට සම්බන්ධ වී ඇත. මීට අමතරව අනෙකුත් සංවිධානවල ද සාමාජිකත්වය සඳහා පිටස්තර ගම්වාසීන් සම්බන්ධ වී ඇති අතර, එය රූපසටහනේ වෘත්තයන් ගමට පිටින් සලකුණු කර තිබීම තුළින් පැහැදිලි වේ.

මෙම සමිතිවලින් සිදුවන සේවාවන් පිළිබඳ සැලකීමේ දී මරණාධාර සමිතියෙන් ඉමහත් සේවයක් සිදුවන බව සාක්ෂිපතවල දී පැහැදිලි විය. මරණයක් යනු, අතපේකෂිත සිදු වීමක් වන අතර, එවන් අවස්ථාවක මුදල් සොයා ගැනීම මෙන්ම ඒ ඒ අවශ්‍ය කටයුතුවල යෙදීම ද මානසිකව වේදනාවකි. එවන් අවස්ථාවක ගම් වැසියන්ට මහඟු සේවයක් ලබා දීමට මරණාධාර සමිතිය ඉදිරිපත්ව කටයුතු කරන අතර, මින් වරප්‍රසාද හිමිවන්නේ මරණයක් සහ දානමය පිංකමකට පමණි. මරණාධාර සමිතියෙන් සැපයෙන සේවා අතර;

01. අවම-ගලයක් සඳහා මුදලින් රු.25,000/-ක ආධාර මුදල් ලබාදීම
02. සෙවිලි තහඩු, පුටු, විදුලි ජනක යන්ත්‍ර, ගබඳ විකාශන යන්ත්‍ර, ජල ටැංකි සහ පින්තල පහණ ලබාදීම
03. කාල්, සිනි, පොල් වැනි ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබාදීම. මෙය මරණය අවසාන දින සංග්‍රහ කිරීමට යොදා ගනු ලැබේ

මෙම සියලු වරප්‍රසාද වෙනුවෙන් සාමාජික ගාස්තු වශයෙන් මසකට රු.5/- ක් සහ මරණයක් වූ අවස්ථාවේ දී රු.75/- ක මුදලක් ද අය කරයි. මීට අමතරව මරණයක දී එක් සාමාජිකයෙකුගෙන් කාල් කිලෝ 01, පොල් ගෙඩි 01, සිනි ග්‍රෑම් 200 ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන අතර, මෙම මරණාධාර සමිතිය ගමට විශාල සම්පතක් වන බව ගම්වාසීන් ප්‍රකාශ කරන අතර, බහුතරයක් ගම්වාසීන් මෙම සමිතියට සම්බන්ධ ව කටයුතු කරයි. සියලු ගම්වැසියන් බෞද්ධයන් වන හෙයින් ඔවුන්ගේ සියලු සුවිශේෂී අවස්ථාවන්හි දී මෙම සමිතිය සහ විහාරස්ථානය ඔවුන් හා සම්පව කටයුතු කරයි. මෙම මරණාධාර සමිතිය මගින් ගමේ ජනතාවගේ ඕනෑම උත්සව අවස්ථාවක් සඳහා සමිතිය සතු භාණ්ඩ ලබාදීම සිදු කරයි. මෙය විශේෂිත වන්නේ මෙම සමිතියේ සාමාජික නො වූවන්ට පවා වරප්‍රසාද ලබාදීමට කාරුණික වීමයි.

මීට අමතරව පුජා මූල සංවිධාන පිළිබඳ ව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී ගැමිදිරිය සමිතිය ගමේ ක්‍රියාකාරී සමිතියක් ලෙසින් පැවති අතර, වර්තමානයේ නිලධාරීන්ගේ අක්‍රමිකතා හේතුවෙන් මෙම සමිතිය බිඳ වැටී ඇත. නමුත් මේ වනවිට එය නැවත ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේ උත්සාහයක ගම්වාසීන් නිරතව සිටී.

සාමාජිකත්වය 170 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ගොවි සංවිධානය ගොවීන්ගේ කෘෂිකාර්මික අවශ්‍යතා සඳහා සහන පොහොර ලබාදීමේ කාර්යයේ දී මූලික ව කටයුතු කරනු ලබයි. එය ගොවීන්ට විශාල අස්වැසිල්ලක් වී ඇත.

4.4.2 ගමට සේවා සපයන ආයතන සහ සේවාවේ ප්‍රමාණය අනුව රාජ්‍ය නිලධාරීන් වර්ගීකරණය
 හමතව ගම්මානයට සේවා සපයන රාජ්‍ය නිලධාරීන් පිළිබඳ වර්ගීකරණයක් සිදු කර ඇති අතර, එය වෘත්ත මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි දී සපයන සේවාවේ තරම පැහැදිලි කිරීම සිදු කර ඇත්තේ, වෘත්තයේ ප්‍රමාණයෙනි. විශාල වෘත්තයකින් වැඩි සේවාවක් සහ කුඩා වෘත්තයකින් අඩු සේවාවක් පැහැදිලි කරයි. මේ අනුව වැඩි ම සේවාවක් සපයන රාජ්‍ය නිලධාරියා ලෙස පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන් පැහැදිලි විය හැක. ගමට සේවා සපයන නිලධාරීන්ගේ සේවය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවට මහත් වූ ගෞරවයක් ගම්වාසීන් තුළ විය. ඊට හේතුව වශයෙන් ඔවුන් දැක් වූයේ, ගමේ සියලු නිවෙස් වෙත පැමිණ මව්වරුන්ගේ, ළදරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව නිතර විමසීමෙන් ව හා වඩා සම්පව කටයුතු කිරීම යි. ගමේ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවල දී විශේෂ උනන්දුවකින් කටයුතු කරන බැවින් පාසලේ විදුහල්පති තුමා ගමට සේවා සපයන නිලධාරීන් අතරින් දෙවන ස්ථානයේ පසු වේ.

ග්‍රාමනිලධාරී හා සමාද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් පිළිබඳ ව ගමේ ජනතාව අතර ඇත්තේ සාමාන්‍ය මට්ටමේ අදහසකි. සමාද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් නිරතුරු ගම්මානයේ සමාද්ධිලාභීන් හා එක් ව කටයුතු කරයි. වර්තමානයේ දී කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරී විසින් පොහොර සහනාධාරය බෙදා දීමේ දී මූලික ව කටයුතු කිරීම නිසා සේවා සැපයීමේ දී තරමක් ඉදිරියට ඒමට සමත් ව ඇත. රූපසටහන් 4.4 මගින් ඒ ඒ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දක්වන සේවාවේ තරම පිළිබඳව ගම්වැසියන්ගේ තක්සේරුව පැහැදිලි කරයි.

රූපසටහන: 4.3 ගමට සේවා සපයන නිලධාරීන්

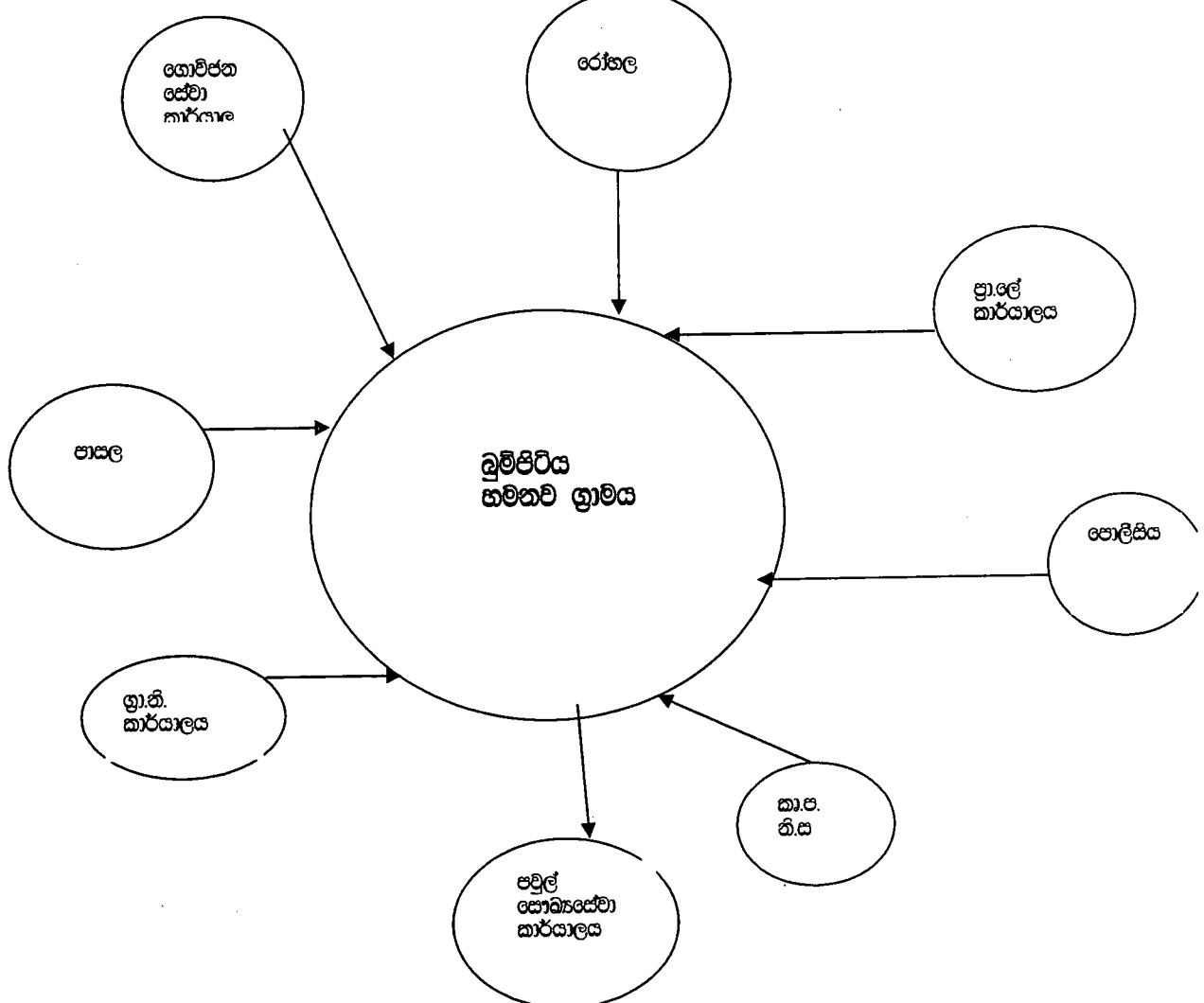
1	01. පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්
2	02. විදුහල්පති
3	03. ග්‍රාම නිලධාරී
4	04. සමාජීය සංවර්ධන නිලධාරී
5	05. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර
6	06. උප්පාක, විවෘත හා මරණ රෙජිස්ට්‍රාර්
7	07. වසම භාර පොලිස් නිලධාරී
9	08. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
9	09. පශු වෛද්‍ය නිලධාරී
10	10. කෘෂි උපදේශක

ඉහත වාක්‍ය මගින් සේවාවන් පිළිබඳ තවදුරටත් විස්තර කිරීමේ දී මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක, පශු වෛද්‍ය නිලධාරී, කෘෂි උපදේශක යන නිලධාරීන්ගේ සේවය පිළිබඳ ගමේ වැසියන් අතර එතරම් පැහැදිලි කොමැති බව මිවුන්ගේ සේවාවන් පිළිබඳ රූපසටහනේ කුඩාවට දැක්වීම තුළින් පැහැදිලි වේ. නමුත් උප්පැන්න, විවාහ හා මරණ රෙජිස්ට්‍රාර් නිලධාරී වෙතින් ඉහත නිලධාරීන් නිදහසට වඩා සේවයක් සිදුවන බව ගම්වාසීන්ගේ සාකච්ඡා තුළින් පැහැදිලි විය. වර්තමානයේ ගම්මානය තුළ සංඛ්‍යාත්මක ව වැඩි යොවන පිරිසක් විවාහ තත්ත්වයට පත් වී තිබීම තුළින් මෙම උප්පැන්න හා විවාහ මරණ නිලධාරීන් වැඩි කැනක් හිමි වී තිබීමේ තත්ත්වය පැහැදිලි විය.

4.4.3 බුරුපිටිය හමනව ගම්මානයට සේවා සපයන ආයතන මගින් ගම්ව ඇති බලපෑම

හමනව ගම්මානයට සේවා සපයන රාජ්‍ය ආයතන 08 ක් පිළිබඳ ගම්වාසීන් විසින් කරුණු විස්තර කරන ලදී. මේ අනුව අපට පැහැදිලි වන්නේ, පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා කාර්යාලය, සේවා සැපයීම අතින් මේ ගම්වාසීන්ට ඉතා ළංව ඇති බව යි.

රූපසටහන: 4.4 බුරුපිටිය හමනව ගම්මානයට සේවා සපයන ආයතන

සටහන: වාක්‍යයේ ප්‍රමාණයෙන් ගම්ව ලැබෙන සේවය දැක්වේ. දුරින් පෙන්වුම් කරන්නේ ගම් සහ එම ආයතන පිහිටා ඇති ස්ථානයට ඇති දුර ප්‍රමාණය යි.

4.5 ජනගහනය

වර්ග කිලෝමීටර් දෙකහමාරක පුරා විහිද ඇති හමතව ගම්මානයේ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව 113 කි. මෙම පවුල් සංඛ්‍යාවේ මුළු ජනගහනය 402 ක් වන අතර, එයින් 205 දෙනෙකු පිරිමි පක්‍ෂය ද 197 දෙනෙකු ස්ත්‍රී පක්‍ෂය ද වේ. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකූවිට පිළිවෙළින් පිරිමි ප්‍රතිශතය 51% හා ගැහැණු ප්‍රතිශතය 49% ක් වේ. ජාතින් හා ආගම් අනුව සැලකීමේ දී මෙම ගම්මානයේ සියලු ජනයා සිංහල බෞද්ධ වන අතර, ගමේ පවුල් අතර බොහෝදුරට දැන සම්බන්ධයන් පවතින බව ද පැහැදිලි විය.

4.6 අධ්‍යාපන තත්ත්වය

ගමේ ජනතාවගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය පිළිබඳ විමසීමේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් හා අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව විධිමත් ආකාරයේ දත්ත ලබා ගැනීමට නො හැකි විය. මෙවැනි වැඩසටහන් තුළදී ග්‍රාමිණිලිකාරී වෙතින් එම දත්ත ලබා ගන්නා තමුදු මෙහි දී එසේ ලබා ගැනීමට එම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දත්ත නොමැති විය. ගම්මානය තුළ අධ්‍යාපන තත්ත්වය පිළිබඳ සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් කළ විමසීමේ දී කාන්තා හා පිරිමි දෙපක්‍ෂයේ ම බහුතර ප්‍රමාණයක් විධිමත් අධ්‍යාපනය ලබා ගැනී බව පැහැදිලි විය. නමුත් අ.පො.ස. (උ.පෙ) දක්වා උගත් දහදෙනෙකු (10) පිළිබඳව වාර්තා වූ අතර, එක් අයකු පමණක් උපාධි මට්ටම දක්වා ඉගෙනීම ලබා ඇත. මෙලෙස අධ්‍යාපන මට්ටම අවම මට්ටමක තිබීමට හේතු ලෙස පවතින අවම අධ්‍යාපන පහසුකම්, ගම්වාසීන් තුළ පවතින නො සැලකිලිමත්කම හා දුර්වලතාවය පෙන්වාදීමට හැකි ය.

4.7 රැකියා ස්වභාවය හා ජීවන මාර්ග

මෙම ගම්මානයේ බහුතරයකගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගය ලෙස සඳහන් වූයේ කෘෂිකර්මාන්තය යි. රැකියා නියුක්ත ශ්‍රම බලකායෙන් 65% ක් ගොවිතැන් කටයුතුවල නියැලී සිටී. නියත පවතින කාලයන් හි දී කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නිරත නො විය හැකි බැවින් මෙම ගම්වාසීන් නිල්ලල රක්ෂිතය ආශ්‍රයෙන් තම ජීවන මාර්ග සකසා ගනී. මෙහි දී මෙම රක්ෂිතයේ ඇති අරර, බුර, තෙල්ලි වැනි බෙහෙත් ඖෂධ රැස් කර අලෙවි කිරීම සිදු කරයි. ඒ සමග ම කැලයේ ඇති මී කඩා මී පැණි අලෙවිය ද හොඳ ආදායම් මාර්ගයක් බව ගම්මුත්තේ අදහස විය.

බිඬි නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ලද බිඬි ගස් මෙම රක්ෂිතයේ පවතින අතර, ගම්වාසීන් මෙම බිඬි කොළ කඩා වේලා අලෙවි කිරීම සිදු කරයි. මෙම වියළි බිඬි කොළ කිලෝ 1ක මිල රු.200-325ක් අතර පරාසයක පවතී. නියං කාලය තුළ රක්ෂිතය තුළින් බොහෝ පිරිසක් මෙම කර්මාන්තය තුළින් තම ජීවනෝපාය සකසා ගන්නා බව ද හෙළි වූහි. නමුත් ඉන්දියාව වැනි රටවලින් මෙම බිඬිකොළ ආනයනය නිසා, ඉහත මිල කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීමට නො හැකි තත්ත්වයක් උදා වී ඇති බව හෙළි විය.

රැකියා ස්වභාවය අනුව ජනගහනය බෙදී යාම වගු අංක 4.2 මගින් තවදුරටත් කරුණු පැහැදිලි කරයි.

වගු අංක 4.2 රැකියා ස්වභාවය අනුව ජනගහනය බෙදී යාම

රැකියාවේ ස්වභාවය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ගොවිතැන	90	76.3
රජයේ රැකියාවල නියුතු	21	17.8
ස්වයං රැකියාවල නියුතු (ව්‍යාපාර)	07	5.9
මුළු එකතුව	118	100

හමතව ගම්මානය පිළිබඳ සැලකීමේ දී 76.3% ක ප්‍රතිශතයක් කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදී සිටින බව පැහැදිලි වේ. රජයේ රැකියාවල නියුතු පිරිස මුළු ශ්‍රම බලකායෙන් 17.8% ක් වන අතර, එම පිරිස සමාදාන නිලධාරී, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර, රෝහල්වල කම්කරු රැකියා සහ ආරක්‍ෂක අංශයේ රැකියාවල නිරත වේ. මේ අතර ස්වයං රැකියාවල ද ඉතා සුළු පිරිසක් නියුතු වේ. සමස්තයක් ලෙස කෘෂිකර්මාන්තයට බර වූ ගම්මානයක් ලෙස ඉහත දත්ත තවදුරටත් සනාථ කරයි.

4.8 නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම්

4.8.1 නිවාසවල තත්වය වාහන හා උපකරණ අයිතිය

නිවාස ඉදි කිරීමට යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය අනුව එනම්, සීමෙන්ති ගල්, ගඩොල්, කබොක් ගල් සහ කොන්ක්‍රීට් වලින් තැනූ බිත්ති සහිත නිවාස උසස් තත්වයේ ඒවා ලෙස සම්මතයේ දී සලකනු ලබයි. මුර ගම්මානය තුළ නිවාස 113 ක් විය. මෙහිදී ගම්මානයේ නිවාසීයන්ගේ නිවාසවල තත්වය පිළිබඳ සැලකූවිට මුර නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 72% ක් ස්ථිර නිවාස විය. මෙම නිවාස ඉහත කී එක් ගුණාංගයක් හෝ කීපයක් සහිතව සාදන ලද නිවාස විය. මෙහි දී අර්ධ ස්ථිර නිවාස ප්‍රමාණය 19% ක් වූ අතර, ඒවා ඉතා ම අවම පහසුකම් තත්වයේ වූ අතර ටකර් හෝ පොල් අතු සෙවිලි කළ නිවාස වේ. මෙම නිවාසීයන්ගේ උනන්දුව හා උත්සාහය මද බව මෙවැනි නිවාසවල විසීමට හේතු පාදක වී ඇති බව තීරණය කිරීමේ දී අවබෝධ විය.

ගම්මානය තුළ කිසිදු නිවසකට විදුලි බලය නොමැත. නිල්ගල රක්ෂිතය ක්ලෝමිටර් ගණනක් මහ පාර දෙපස දිවයන නිසා විදුලි රැහැන් ඇදීම මෙම නිවාස නැති රක්ෂිත පෙදෙස තුළ පාඩුවක් ලෙස අදාළ විදුලිබල අධිකාරීන් දන්වා ඇති බව ගම්වාසීන් පවසයි. මෙම නිවාසීයන්ගේ ප්‍රධාන ඉන්ධන වර්ගය දර වන අතර ආලෝකය ලබා ගැනීමේ දී භූමිතෙල් භාවිතා කරයි. නැම සහ රෙදි සේදීම වැනි කාර්යන් සඳහා ජලය සොසා ගැනීමේ ගැටලුව ද පවතී. ගම හරහා ගලා බසින හමතව ඔය, අලකොළඹව වැව හා නවත් කුඩා වැව් තුනක් ජල අවශ්‍යතා ඉටු කරනු ලබන අතර, දිය උල්පත් 2 ක් ද මේ ගම්මානයේ ඉතිරි ජල අඩුව පිරිමසාල යී.

ගම්මානය තුළ ප්‍රධානම ප්‍රවාහන මාර්ගය වී ඇත්තේ පාපැදියයි. පාපැදි 50 ක් ගම්මානය තුළ ඇති බව ග්‍රාමනිලධාරී සංඛ්‍යා ලේඛන පෙන්වා දෙයි. ඒ සමගම යතුරුපැදි 10 ක් සහ ක්‍රීඩා රථයක් මෙම ගම්මානයට ඇත. කෘෂි උපකරණ සැලකීමේ දී අත්ටුකාරීන් 3 ක් ඇති අතර ඒ මගින් කෘෂි කටයුතු වලට මෙන් ම ප්‍රවාහන පහසුකම් ද සපයා දෙයි.

සමස්තයක් ලෙස විදුලි පහසුකම් නොමැති වුවද බැටරි උපයෝගී කර ගෙන රූපවාහිනී යන්ත්‍ර භාවිතා කරන ගම්වාසීන් හමු විය. ඒ සමගම සූර්ය ශක්තිය ("සෝලර් පවර්"] භාවිතයෙන් ද විදුලි අවශ්‍යතා ඉටු කර ගනු දක්නට ලැබිණ. ගෙවීමේ පදනම මත මෙම විදුලි උපකරණ කට්ටල ලබා ගෙන තිබුණි.

4.8.2 සනීපාරක්ෂක පහසුකම්

මෙම ගම්මානය තුළ පුද්ගලික ලීං 40 ක් පිහිටා ඇති අතර, කෘෂිකාර්මික කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා කෘෂි ලීං 3 ක් ඉදිකර ඇත. තමුත් වියළි දේශගුණයක් පැවති කාලවල දී මෙම ජල මූලාශ්‍ර සියල්ල සිඳි යන අතර, මෙම ගම්වාසීන්ට පානීය ජල අවශ්‍යතාවය ද ප්‍රධාන ගැටලුවක් වී ඇත.

මෙම ගම්මානයේ නිවෙස් සනීපාරක්ෂක තත්වය අතින් උසස් මට්ටමක පවතින බව මුර වැසිකිළි සංඛ්‍යාවෙන් ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි 81%ක් තිබීම තුළින් පැහැදිලි වේ. වල වැසිකිළි ප්‍රතිශතය 11% ක් වන අතර වැසිකිළි නොමැති ප්‍රමාණය 8% කි. රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්‍රියාකාරීත්වය තුළින් මෙම වැසිකිළි කීපයක් සඳහා ආධාර උපකාර ලැබී ඇත.

4.9 ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය

හමතව ගම්මානය ගොඩ ඉඩම් අක්කර 426 කින් හා කුඹුරු ඉඩම් අක්කර 92 කින් සමන්විත ය. විශාල වශයෙන් රජයේ රක්ෂිතය ගම්මානයට මායිම් ව පිහිටා ඇති නිසා, හේන් වගාව සඳහා ඉඩම් සපයා ගැනීම පිළිබඳ එතරම් ගැටලුවක් වී ඇති බව නො පෙනේ. ගම්වාසීන් බහුතරයක් භුක්ති විඳින ඉඩම් සඳහා සිත්තක්කර ඔප්පු හෝ නිත්‍යානුකූල බලපත්‍ර ලබා ගෙන තිබුණි. ඉඩම් අයිතියේ දී අක්කර 6 ක් සිත්තක්කර ඉඩම් හා ස්ථර්ණභූමි අක්කර 10 ක් ලෙස ග්‍රාමනිලධාරී දත්තවලින් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

4.10 කාමිකාර්මික කටයුතු

හමනව ගම්මානය තුළ එක් වර්ෂයක දී වගා කරන බෝග පිළිබඳ ව බෝග වගා කාලසටහන මගින් (රූපසටහන 4.6) පැහැදිලි කර ඇත. මේ තුළින් ප්‍රදේශයේ ස්ථිර බෝග වගාව හා වී වගාව මෙන් ම මාස් කන්න තුළ වගා කරන බෝග වගාව පිළිබඳ දත්ත ඉදිරිපත් කර ඇත. ස්ථිර බෝග වගාවන් ලෙස පොල්, කොස්, අඹ, දෙහි, දොඩම් දක්නට ලැබේ. දෙහි සහ දොඩම් වගාව අනෙකුත් වගාවන්ට සාපේක්ෂ ව බහුලව වගා කිරීමක් දක්නට ලැබේ.

වී වගාව සඳහා ප්‍රමාණාත්මකව ජලය ලබා ගත හැකි ජල මූලාශ්‍රයන් මෙම ප්‍රදේශයේ ඉතා ම අවම තත්ත්වයේ පවතී. අතස් ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් ප්‍රදේශයේ පහත් බිම් අක්කර 70 ක් පමණ වගා කෙරේ. එය ද වර්ෂාපතනය ප්‍රමාණවත් නො වූ විට අසාර්ථක වන බව හෙළි විය. අලකොළුමඩ වැව යටතේ අක්කර 9ක් හා හමනව අමුණු යටතේ අක්කර 10ක් පමණ මෙම ගමට අයත් ගොවීන් සඳහා කුඹුරු ඉඩම් හිමිකාරිත්වයක් ඇත. එහි වාරි පහසුකම් හිඹුණ ද ජලය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් මහ කන්නය පමණක් වගා කෙරේ. රූපසටහන් අංක 4.6 ට අනුව වී වගාවේ බිම් සැකසීමේ කාර්ය ඔක්තෝම්බර් මාසයේ මුල් සතියේ ආරම්භ වන අතර ගොයම් කැපීම පෙබරවාරි මස ආරම්භ වී අප්‍රේල් මස මුල් සතිය වන විට ගොයම් කපා සියලු වැඩ අවසන් වේ. ඉහත වී වගා කටයුතු ආරම්භය දක්වා ඇති ආකාරයට ගම්මානය තුළ වගා කරන බඩඉරිතු වගාව අගෝස්තු මාසයේ මුල් සතියේ ආරම්භ වන අතර අප්‍රේල් මස ආරම්භයත් සමග සියලු වැඩ කටයුතු අවසන් වේ. මේ අන්දමට අනෙකුත් වගාවන් වන කවුපි, මු-ඇට, කුරක්කන්, එළවර බෝග සහ බතල යන බෝගයන්හි වගා කාලසටහන මගින් දක්වා ඇත. මෙම ගම්මානයේ පවතින වාරි පහසුකම් තවත් වැඩි දියුණු කළේ නම් දෙකන්නය ම වගා කිරීමේ හැකියාව ඇති වන බව ගොවී සාකච්ඡාවල දී පැහැදිලි විය.

හේන් ගොවිතැන බහුල වශයෙන් මෙම ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබේ. එවැනි අතවසර ඉඩම් අයිතිය සාමාන්‍යයෙන් එක් පවුලක් සඳහා අක්කර 5 සිට 10 දක්වා පවතී. හේන් ගොවිතැනේ දී බඩ ඉරිතු, කුරක්කන්, වට්ටක්කා, බටු, බණ්ඩක්කා, බතල වැනි බෝග වගා කරන බව හෙළි විය. වන සත්ව උවදුර විශේෂයෙන්ම අලිත්ගෙන් ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා දැඩිව හානි වන බව ද හෙළි විය. වර්ථමානය වන විට රක්ෂිත ඉඩම් වෙන් කිරීම සඳහා මායිම් දැමීම හේතුවෙන් හේන් ගොවිතැන සීමා වී ඇති අතර මෙතෙක් වගා කළ ස්ථිර බෝග සහිත ඉඩම් ද රක්ෂිත සඳහා වෙන් කර තිබීම ගොවිජනතාවට විශාල ගැටලුවක් වී තිබේ.

මාස් කන්නයේ දී බඩඉරිතු, කවුපි, මු-ඇට, එළවර බෝග සහ බතල වගා කෙරේ. වර්ෂාපතනය කෙටිකාලයක් පවතින බැවින් යල සහ මහ කන්න දෙකේ වගා කළ හැකි බෝග ලෙස ගොවීන් අත්දැකීමෙන් දන්නා එළවර බෝග වගා කෙරේ. බඩ ඉරිතු වගාව සඳහා ඉහළ මිලක් ලැබුණ ද ඒ සඳහා යෙදවුම් ලෙස බිජ සඳහා ද බිම් සකස් කිරීම, පොහොර සහ යුමය වෙනුවෙන් ද අධික මුදලක් වැය වේ.

ස්ථිර බෝග ලෙස වගා කර ඇති දෙහි සහ දොඩම් සඳහා ජල හිඟය දැඩි බලපෑම් කර ඇති බව ගම්මානය තුළ සිදු කළ හරස්කඩ වාරිකාවේ දී දක්නට ලැබුණි.

රූපසටහන: 4.5 බෝග වගා කාලසටහන

මාසය	අගෝ.	සැප්	ඔක්.	නො.	දෙ.	ජ.	පෙ.	මා.	අප්‍රේ.	මැ.	ජූනි	ජූලි
වගා කරන බෝගය												
බඩ ඉරිඟු												
කවීපි												
මු-අඟුට												
වී												
කුරක්කන්												
එළවළු බෝග												
මඤ්ඤාක්කා												
බනල												

38

මූලාශ්‍ර: සෞඛ්‍ය සම්පන්න 2009-09-04, හමනව

4.11 න්‍යාසකරණය මගින් යලි කන්තය සඳහා සුදුසු හෝගය තෝරීම

න්‍යාසකරණය යනු, සුදුසු නිර්නායක තෝරා ඒ අනුව ලකුණු ලබා දී එම ලකුණු මත ප්‍රමුඛතා ගත කොට වගා කරන හෝග තෝරා ගැනීමයි. එසේ ප්‍රමුඛතා ගත කිරීමේ දී ඒ සඳහා අවශ්‍ය නිර්නායක ප්‍රජාව තුළින් විමසා හඳුනා ගනී. හමතව ගම්මානයේ වගා කරන ප්‍රධාන හෝග වර්ග ලෙස බඩඉරිඟු, කවිපි, මුංඇට, බතල සහ එළවළු හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාව මෙම හෝග වගා කිරීමට හේතු නිර්ණායක ලෙස භාවිතා කළ අතර එම නිර්ණායක වලට අනුව ලකුණු දීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව එක් නිර්ණායකයට, ලකුණු 10 බැගින් ලබා දුන් අතර, වගා කරන ප්‍රධාන බෝගවලින් වඩාත් සුදුසු හෝගය ඒ තුළින් සොයා ගන්නා ලදී. මෙසේ හඳුනා ගන්නා ලද නිර්නායක හා ඒවාට ලැබුණු ලකුණු අනුව තෝරා ගන්නා ලද හෝග පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 4.3 යටතේ දක්වා ඇත.

වගු අංක 4.3 බුරුපිටිය, හමතව, හෝග වගාව පිළිබඳ න්‍යාසකරණය

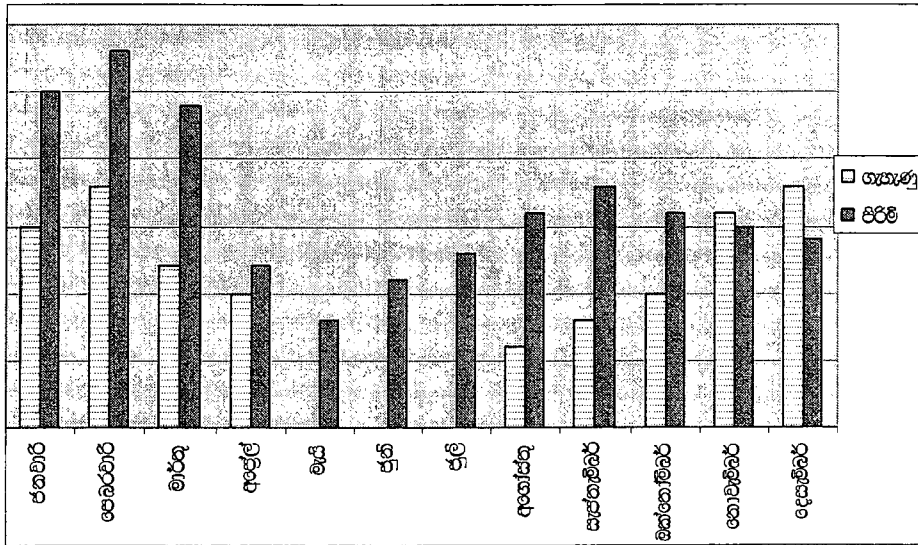
අනු අංකය	තෝරා ගැනීමේ නිර්නායකයන්	බඩ ඉරිඟු	කවිපි	මුං ඇට	එළවළු බෝග	බතල
01	කෙටිකලක දී අස්වනු ලැබීම	10	08	08	08	05
02	අඩු ජල අවශ්‍යතාව	06	08	08	07	07
03	නිවසේ පරිභෝජනය සඳහා භාවිතා කළ හැකිවීම	05	08	07	08	05
04	ඉහළ මිලකට අලෙවි කිරීමට ඇති හැකියාව	10	09	10	08	05
05	රෝගවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව	07	05	09	08	08
06	වන සත්ව උවදුරුවලට මුහුණදීමේ හැකියාව	02	05	06	05	06
07	අඩු ශ්‍රමය	02	03	03	04	05
08	අඩු කාම්තාශක භාවිතය හා පොහොර භාවිතය	04	08	08	08	08
09	මුද් එකතුව	46	54	59	56	49
10	ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම	05	03	01	02	04

න්‍යාසකරණය මගින් යම් දෙයක් පිළිබඳ ව ගොවීන්ගේ කැමැත්ත අනුව නිර්ණායක පිහිටුවා ඒවාට ලැබෙන ලකුණු මත සිය තෝරා ගැනීමට ඉඩ ලැබෙනු ඇත. සංවර්ධන සැලසුම්වල දී ප්‍රමුඛතාවය තෝරීම වැනි කාර්යයන් සිදු කිරීම සඳහා මෙම න්‍යාසකරණය යොදා ගැනෙනු ඇත. මෙහි විශේෂත්වය වන්නේ, තමන්ට තෝරීමට අවශ්‍ය බෝගය හෝ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ පවතින ගුණ අගුණ ඇතුළත් නිර්ණායක ජනතාව විසින්ම සපයා දීමයි. ඉහත න්‍යාසකරණය අනුව, වගා කිරීම සඳහා වඩාත් ම සුදුසු බෝගය ලෙස 'මුංඇට' වඩා ඵලදායී බවට වාර්තා විය.

4.12 කාමිකාර්මික හා වෙනත් රැකියාවල ශ්‍රම භාවිතය කෙරෙහි ස්ත්‍රී/පුරුෂ සහභාගිත්වය

මෙම ප්‍රදේශයේ විශාල වශයෙන් කාමිකාර්මික ආර්ථික රටාවක් නිර්මාණය වී ඇති අතර, එයට ප්‍රදේශයේ පවත්නා පාරිසරික දේශගුණික හා භෞතික පරිසරය ප්‍රබලව බලපා ඇත. කාමිකාර්මික හා වෙනත් රැකියාවල ශ්‍රම සහභාගිත්වය පිළිබඳ සැලකීමේ දී රූප සටහන 4.6 ට අනුව ස්ත්‍රී/පුරුෂ සහභාගිත්වය කෙසේ සිදුවී ද යන්න පැහැදිලි වනු ඇත.

රූපසටහන: 4.6 කෘෂිකාර්මික හා වෙනත් රැකියාවල ශ්‍රම භාවිතය

ප්‍රදේශයේ බඩඉරිතු , කවිපි, මුංඇට සහ එළවර බෝග වගාව හා සාමාන්‍ය වශයෙන් බතල, මඤ්ඤාක්කා සහ කෙසෙල් වගාව කරනු ලබයි. කාලගුණික හා දේශගුණික වෙනස්කම් පාදක කර ගෙන යල මහ කන්න ආශ්‍රිතව හෝග වගාව අරඹන අතර, ඒ සඳහා කාන්තාවගේ දායකත්වය නිරන්තරයෙන් ම ලැබේ. බිම් සකසන අවස්ථාවේ පටන් අස්වැන්න ගෙට ගැනීම වෙළඳපොළට රැගෙන යෑම හා ඒවා රැක බලා ගැනීම යන කරුණුවලට පුරුෂයාගේ මෙන්ම ස්ත්‍රියගේ දායකත්වය නිරන්තරයෙන් ම ලැබේ. කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශයක් නිසා ශ්‍රමය භාවිතයෙන් කරනු ලබන අනෙකුත් සියලු කටයුතුවලට ද ස්ත්‍රියගේ සහාය නො මද ව ලැබේ. ඒ අනුව වර්ෂයේ එක් එක් මාස අනුව සැලකීමේ දී ස්ත්‍රියගේ දායකත්වය කෙසේ ලැබේ ද? යන්න රූපසටහන 4.6 මගින් පැහැදිලි වේ.

එයට අනුව ජනවාරි, පෙබරවාරි සහ මාර්තු මාසවල ශ්‍රම ඉල්ලුම අධික වන අතර, ස්ත්‍රියගේ ද දායකත්වය ද මේ සඳහා ලැබී ඇති බව පැහැදිලි වේ. මැයි, ජූනි, ජූලි සහ අගෝස්තු මාසවල කාලගුණික වෙනස්කම් මත ගොවිතැන් කිරීම අඩු නිසා ස්ත්‍රිය මෙන් ම පුරුෂයාගේ ද ශ්‍රම භාවිතය අඩු වී ඇත. නැවතත් අගෝස්තු සැප්තැම්බර්, ඔක්තෝබර් හා දෙසැම්බර් යන මාසවල ගොවිතැන් කිරීම හා බිම් සැකසීම ආරම්භවීමත් සමග ස්ත්‍රියට මෙන් ම පුරුෂයාට ද කාර්ය බහුල කාලයක් වන අතර, ශ්‍රමය සඳහා පවතින ඉල්ලුම ද ඉහළ අගයක පවතී.

4.13 හමතව ගම්මානයේ ගැහැණු/පිරිමි දෛනික කාලසටහන

දෛනික කාලසටහන යනු, ගම්මානයේ ස්ත්‍රී හා පුරුෂ පක්ෂය දෛනිකව සිදු කරන කාර්යයන් පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමයි. මෙහි දී බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ බුරුපිටිය ග්‍රාමනිලධාරී වසමට අයත් හමතව ගම්මානයේ ගැහැණු/පිරිමි දෛපක්ෂය විසින් දෛනිකව කටයුතු සිදු කරන ආකාරය මේ තුළින් පෙන්නුම් කර ඇත. උදාසන අවදි වූ අවස්ථාවේ සිට රාත්‍රී නින්දට යනතුරු ඔවුන් නියැලෙන ක්‍රියාවන් දෛනික කාලසටහන තුළින් නිරූපණය කර ඇත. වගු අංක 4.4 මගින් කාන්තාවන්ගේ දෛනික කාලසටහන ඉදිරිපත් කරන අතර, වගු අංක 4.5 මගින් පිරිමි පක්ෂයේ දෛනික කාලසටහන ඉදිරිපත් කරයි.

4.13.1 කාන්තාවන්ගේ දෛනික කාලසටහන

කාන්තාවන් අවදි වී ආහාර පිසීම පෙ.ව. 4.5 වන විට ආරම්භ වන අතර, පස්වරු 8.30 පමණ වන විට නින්දට යන බව වගු අංක 4.4 න් පැහැදිලි කරයි. මෙහි දී විශේෂයෙන් කාන්තාවන් උදේ 7.10 සිට දහවල් 12.00 දක්වා ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරතවීම ද සවස 1.30 සිට පස්වරු 5.00 දක්වා ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරතවීම ද ඇයගේ ශ්‍රම දායකත්වයේ කැපවීම විදහා දක්වයි.

වගු අංක 4.4 හමනව ගම්මානයේ කාන්තාවන්ගේ දෛනික කාලසටහන

• පෙ.ව. 4.5	අවදි වීම හා ආහාර පිසීම	
• පෙ.ව. 6.00	ලුමුන් පාසල් යෑමට සූදානම් කරවීම හා පාසල් යෑම	
• පෙ.ව. 6.15 - 7.00	ආහාර ගැනීම හා නිවසේ අනෙකුත් වැඩ	
• පෙ.ව. 7.10	ගොවිතැන් කටයුතුවලට යෑම	
• දහවල් 12.00	නිවසට පැමිණීම	
• පෙ.ව. 12.30	ආහාර ගැනීම	
• පෙ.ව. 1.30	ගොවිතැන් කටයුතුවලට යෑම	
• ප.ව. 5.00	තැවත ගෙදර පැමිණීම	
• ප.ව. 5.30	තෑම	
• ප.ව. 6.30	ආහාර පිසීම හා නිවසේ අනෙකුත් වැඩ	
• ප.ව. 8.00	ආහාර ගැනීම	
• ප.ව. 8.30	නින්දට යාම	

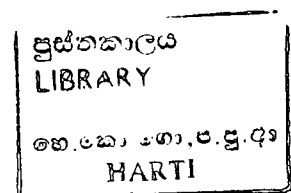
4.13.2 පුරුෂයින්ගේ දෛනික කාලසටහන

පුරුෂයින් දෛනිකව හැසිරෙන ආකාරය වගු අංක 4.5 මගින් පැහැදිලි කරන අතර, උදෑසන අවදිවීම පෙරවරු 5 - 5.30 වන විට සිදු වන අතර, පස්වරු 8.30ට පමණ නින්දට යයි. මෙහි දී උදෑසන 6.00 වන විට ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා පිටත්වන අතර, තැවත දහවල් 12.00 ට ආහාර සඳහා පැමිණේ.

වගු අංක 4.5 පුරුෂයින්ගේ දෛනික කාලසටහන

• පෙ.ව. 5 - 5.30	උදෑසන අවදි වීම
• පෙ.ව. 6.00	ආහාර ගැනීම
• පෙ.ව. 6.10	ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා පිටත් වීම
• දහවල් 12.00	නිවසට පැමිණීම
• පෙ.ව. 12.30	දිවා ආහාර ගැනීම
• පෙ.ව. 1.30	ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරත වීම
• ප.ව. 5.00	තැවත ගෙදර පැමිණීම
• ප.ව. 5.30	තෑම
• ප.ව. 6.30 - 7.00	ගෙදර අවශ්‍යතා සඳහා කඩමණිවියට යාම
• ප.ව. 8.00	ආහාර ගැනීම
• ප.ව. 8.30	නින්දට යාම

තැවත දහවල් 1.30 වන විට ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා පිටත්ව යන අතර, ප.ව. 5.00 වන විට නිවසට පැමිණේ. මෙහි දී කාන්තා සහ පිරිමි දෛනික කාලසටහන තුළින් සවිස් කාලය දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් වෙන්වීමක් සිදුවීම පැහැදිලි නො වේ. ගම්මානය තුළ පවතින අඩු සාක්‍ෂරතාවයට හේතුව, දෙමාපියන් දරුවන් කෙරෙහි පවතින මෙම අඩු කැපවීම බව පැහැදිලි වේ.

සමස්තයක් ලෙස ඉහත ස්ත්‍රී හා පුරුෂ දෛනික කාලසටහන පිළිබඳ සමාලෝචනය කිරීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු තවදුරටත් පැහැදිලි වේ. මෙම ගම්මානයේ වැසියන්ගේ අධ්‍යාපනික සංවර්ධනය ඉතා පහත් මට්ටමක පවතින බව ද ඒ නිසාම කිසිදු පුවත්පත්, රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි ආදී මාධ්‍යය භාවිතා කිරීමක් දක්නට නො ලැබේ. මෙම ගම්මානයේ විශේෂයෙන් දක්නට ලැබෙන නවත් ලක්ෂණයක් වන්නේ පාසල් ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා දෙමාපියන්ගේ මැදිහත් වීමක් ද දක්නට නොමැති වීමයි. එයට හේතුව දෙමව්පියන් අධ්‍යාපනික අංශයෙන් අතිශය පහත් මට්ටමක සිටීමයි.

එමෙන් ම පාසල් ළමුන්ගේ සෙනසුරාදා, ඉරිදා හා වෙනත් රජයේ නිවාඩු දිනවල පොදු වශයෙන් බිරිඳ හා ස්වාමි පුරුෂයා හා දරුවන් සියලුදෙනා මොහොම වර්ග එකතු කිරීම, බිඩිකොළ කැඩීම, සඳහා නිල්ගල රක්ෂිතයට යයි. ඒවායෙන් ලබා ගන්නා ආදායමින් ද මොවුන්ගේ එදිනෙදා ජීවිතවලට ඉමහත් පිරිවහලක් සැලසී ඇත. එමෙන් ම මෙම පිරිස වැඩි කාල පරාසයක් තුළ රක්ෂිතයේ රැදී සිටීමින් (දින එකේ සිට හත දක්වා) වුව ද මොහොම වර්ග එකතු කිරීම හා බිඩිකොළ කැඩීම ආදියෙහි නියැලීම ද විශේෂත්වයකි. මෙම තත්ත්වය නිසාත් දරුවන්ගේ පාසල් අධ්‍යාපනයට දෙමව්පියන්ට මැදිහත්වීමට කාලයක් නොමැති වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. දෙමව්පියන්ගේ පවතින අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම හා පවතින දරිද්‍රතාවය මෙයට හේතු වී ඇත.

තවදුරටත් ඉහත දෛනික කාලසටහන් අනුව පෙනී යන්නේ පිරිමින් විසින් දැඩි ශ්‍රමයක් යොදවා ගොවිතැන් කටයුතු කිරීම මගින් තම ආර්ථිකය ශක්තිමත් කර ගැනීමට වැඩි දායකත්වයක් දරණ බව ය. එසේ ම කාන්තා පක්ෂය විසින් ද තමාට හැකි උපරිම ශ්‍රමදායකත්වයක් සපයමින් ජීවත්වීම සඳහා සාමූහික ප්‍රයත්නයක යෙදී සිටී. දරුවන් ද මෙම කාර්යයන්ට හැකි අයුරින් සහභාගි වන බව මෙහි දී පැහැදිලි වූ අතර, දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු තරමක් දුරට හෝ මේ තුළින් අඩාල වන තත්ත්වයක් පැවති බව පෙනුණි.

4.14 හමතව ගම්මානයේ ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය

ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය යනු, එක් එක් කාල පරිච්ඡේදයන් තුළ ගමෙහි පවත්නා ආර්ථික හා සමාජීය තත්ත්වයන්හි වෙනස්වීම් හඳුනා ගැනීමයි. හමතව ගම්මානයේ ප්‍රවෘත්තා විශ්ලේෂණය හෙවත් නැඹුරු වීමේ රේඛාව අධ්‍යයනය කිරීම මගින් මෙම ගම්මානය 1950 වර්ෂයේ සිට 2009 වර්ෂය දක්වා වූ කාල පරාසය තුළ සිදු වී ඇති ආර්ථික හා සමාජීය යන අංශයන්ගේ වෙනස්කම් රැසක් හඳුනා ගත හැකි ය.

වග අංක: 4.6 හමනව ගම්මානය - ප්‍රවනනා විශ්ලේෂණය 1950-2009

	1950-1980	1980-2000	1990-2000	2000-2009
ජනගහනය	xx	xxxx	xxxxxxx	xxxxxxxxxxx
නිවාස	--	x	xx	xxxxxxxxxxx
මාර්ග	--	--	--	x
වැසිකිලි	--	x	xx	xxxxxx
ප්‍රජාසංවිධාන සංඛ්‍යාව	x	xx	xxx	xxxxxx
සත්ව පාලන	xx	xx	xxxx	xxxxxxxxxx
වනාන්තර	xxxxxxxxxxx	xxxx	xxx	xx
වන සතුන්	xxxxx	xxxx	xxx	x
හේන් ඉඩම්	xxxxxxx	xxxxx	xxx	x
ගොඩ වී වගාව	xxxxxxxxxxx	xxxxxx	xxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxx
වී වගා අස්වැන්න	xxx	xxx	xx	xxxx
පාසල් යන ළමුන්	xx	xxx	xxxx	xxxxxxxxxxx
මත්පැන් භාවිතය	x	x	x	x
ස්වයං රැකියා	--	--	--	x
ගෙවතු වගාව	--	--	xxx	xxxxxxxxxxx
අන්ට්‍රැක්ටර් අයිතිය	--	--	--	xx
පාපැදි අයිතිය	xx	xx	xx	xxxxxx
යතුරු පැදි අයිතිය	--	--	--	xxxxxx
රජයේ රැකියා	--	--	--	xx
පෞද්ගලික රැකියා	--	--	--	xxx

ඉහත ප්‍රවනනා විශ්ලේෂණ සටහන පරික්ෂා කිරීමේ දී මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාව මුහුණ පා සිටින දරිද්‍රතාවයට බලපා ඇති එක් හේතුවක් වශයෙන් හඳුනාගත හැක්කේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වන හේන් ගොවිතැන සඳහා මොවුන් සතු ඉඩම්වල ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් අඩු වී යාම යි. අනිකුත් රිසි පරිදි සිය ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා ඉඩම් හුක්කි විදි මෙම ජනතාවට වර්තමානයේ ඒ සඳහා කුඩා ඉඩම් කැබැල්ලකට සීමාවීමට සිදුවී ඇත. මේ සඳහා බලපා ඇත්තේ ජනගහන වර්ධනය හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිත ඉඩම් සීමා නිර්ණය කිරීමයි.

එමෙන් ම ජනගහනය, නිවාස සංවර්ධනය, අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය වැනි අංශයන්ගේ ක්‍රමික වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන අතර ප්‍රජාවගේ සංවිධාන වීමේ නැඹුරුවක් දක්නට ඇත. මීට අමතරව මෙම ජනතාව යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය තාක්ෂණය ද උපයෝගී කර ගනිමින් වගාවේ අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීමට යොමු වී ඇති ආකාරයක් දක්නට ලැබේ. හේන් ගොවිතැනටම පමණක් සීමා වූ මෙම ජනතාව කාලානුරූපීව තමාට හිමිවූ සීමිත ඉඩම් කොටසේ හෝ ස්ථිර බෝග වගා කරමින් ගෙවතු සකසා ගැනීම සඳහා යොමු වී ඇත.

මෙම ගම්මානයේ රැකියා අංශය ගැන විමසා බලන විට හේන් ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කර ගත් මොවුන් වර්තමානයේ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයන්ගේ රැකියා සඳහා වැඩි වශයෙන් යොමු වන ආකාරයක් හඳුනා ගත හැක.

මේ ආකාරයෙන් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ මෙම ගම්මානයේ ජනතාව සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික හා සංස්කෘතික වැඩි අංශයන්ගේ අත්දැකීම් ලබමින්, යම් යම් අංශයන්ගේ පසුබෑම් වලට ලක් වූවන් ප්‍රදේශයේ හා සමාජයේ නොයෙකුත් ගම්මාන හා ගැටෙමින් පුද්ගල ආකල්පවල යම් තරමක දියුණුවක් ලබා ගනිමින් තරගකාරී ලෝකයේ විවිධ පරිවර්තනයන්ට ලක් වෙමින් ඉදිරියට යන ගම්මානයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

4.15 ආහාර මාර්ග විශ්ලේෂණය (වාර්ෂික)

මෙම ආහාර මාර්ග විශ්ලේෂණයේ දී ගම්මානීන් තමන්ගේ ප්‍රධාන ආහාර වර්ග ලබා ගන්නා මූලයන් පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි කරයි. මෙම විශ්ලේෂණය තුළින් ගම් තුළ පවතින ආහාර නිෂ්පාදනය කිනම් අයුරු ද යන්න පැහැදිලි වනු ඇති අතර, වැඩි දියුණු කළ හැකි අංශයන් පිළිබඳව අවබෝධයක් ද ලබා ගත හැකි ය.

වගු අංක: 4.7 ගම් තුළ ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමේ වර්තමාන තත්ත්වය

ආහාර වර්ගය	ගමෙන් ලබාගන්නා ප්‍රතිශතය %	පිටතින් ලබාගන්නා ප්‍රතිශතය %
සහල්	20	80
පොල්	10	90
එළවළු	60	40
මස් (දඩයමින් ලබා ගන්නා)	100	--
මාළු	--	100
බිත්තර	100	--
තුනපහ (කුරුබඩු)	02	98
පළතුරු	90	10
එළුකිරි	90	10

සහල්
 හමතව ගමේ සහල් නිෂ්පාදනය සිදු වන්නේ ගමේ අවශ්‍යතාවයෙන් 20% කි. ඉතිරි 80% ම පිටතින් ලබා ගනී. කන්න දෙකම ගමේ කුඹුරු වගා කිරීමේ නොහැකියාව, කුඹුරු ඉඩම් සීමා සහිතවීම, මහා පරිමාණ වාරිමාර්ග පද්ධතියක් නොමැතිවීම, එසේ වී නිෂ්පාදනය අඩු වීමට හේතු වී ඇත.

පොල්
 පොල් නිෂ්පාදනය සිදු වන්නේ ගමේ අවශ්‍යතාවයෙන් 10% ක් පමණි. 90% ම ලබා ගන්නේ පිටස්තර ප්‍රදේශ වලිනි. පොල් වගා කිරීමට ජලය ප්‍රමාණවත් නොවීම, වල් අලි උවදුර නිසා වගා පාලු වීම, ඊට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.

වග්‍ර අංක: 4.8 හරස්කඩ වාරිකාව

හමතව සමන්විතවූව අසල සිට → රදැල්ල දිය උල්පත දක්වා

බෝග වගාව	පොල්, කජු, දොඩම්, දෙහි, බඩඉරිඟු, කෙසෙල්, වී	කොස්, දෙහි, දොඩම්, කෙසෙල්, කවුච්චි	පොල්, දොඩම්, දෙහි, කෙසෙල්, කුඹුරු	බඩඉරිඟු, වී, පොල්, දෙහි, දොඩම්	මිකුණු, කොස්, ගම්මිරිස්, පොල්, දොඩම්, දෙහි	තෙල්ලි, මුරු, අරරු, බීඩිකොළ, හස් දෙහි
ජල මූලාශ්‍රයන්	හමතව සිදු වර්ෂාව	සිදු වර්ෂාව	සිදු වර්ෂාව	සිදු වර්ෂාව	රදැල්ල ඇතුළු සිදු වර්ෂාව	අලකොළ කඳු උල්පත
සුභත ජල මට්ටම	15' - 30'	30'	15' - 20'	15'	10'	5'
පස	වැලි ලොම් පස	ලොම් පස	රතු පස	ලොම් පස	රතු පස	බොරට පස
සත්ව පාලනය	තේක්ක කොස්, කිතුල්, අම්	මොර, කැටකැල, අම්, මුරුත, මිල්ල	කහර කැටකැල, අම්	දම්ත, මිල්ල, අම්	මුරු, ඇකැල, මිල්ල, කැටකැල	තෙල්ලි, අරරු, මුරු
සතුන්	හැන	එළගවයන්	එළගවයන්	එළගවයන්	උරුන්	
විභවතා	හමතව මිය, වැලි ගොඩ දැමීම	ගඩොල් කර්මාන්තය	වේවැල්	බෝග වගාව, අභිරේක ඇතැර, දෙහි, දොඩම්	වේවැල්	මා වේවැල්, මාණඩ, දිය උල්පත්
ශාරද	ජලය හිඟකම, පසේ නිසරුකම	ජල හිඟය	ජල හිඟය, ප්‍රවාහන අපහසුතා	විදුලිය නොමැතිකම, ඉඩම් බලපත්‍ර තැනීම	ජල හිඟය, රක්ෂිත මාසිම් සත්ව හානි (වදුරු, අලි)	හිනි හැකිම්, දිය උල්පත් පිදීම සත්ව හානි (වදුරු, අලි)

මස්

මස් පරිභෝජනය මෙම ගමේ අවශ්‍යතාවයෙන් 100% ක් ම සපුරා ගන්නේ අවට කැලෑවෙන් දඩයම් කිරීමෙන් ලබා ගන්නා මස් වලිනි. මස් පිටතින් ගැනීමක් වාර්තා නො වන අතර, කැලෑ පිළිස්සීම තුළින් වන ගස් දරලෑමට ලක් කර ඒවා ආහාරයට ගැනීමට එන වන සතුන් දඩයම් කිරීමට පෙළඹී ඇත.

මාර

මෙම ගමේ මිනිසුන්ගේ දරිද්‍රතාවය නිසා මාර පරිභෝජනය කරන්නේ ගමේ මුර පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් පවුල් 10% ක් පමණි. වෙනත් වසමක පිහිටි නාගල නමැති වැවෙන් අල්ලා ගන්නා ලද මාර මෙසේ පරිභෝජනයට ගනී.

බිත්තර

මෙම ගමේ ජනතාව දිළිඳු බැවින් බිත්තර පරිභෝජනය සිදු වන්නේ මුර පවුල්වලින් 10% වන අතර ගමේ ඇති කරන සහ කැලෑවේ සිටින වළිකුකුළන් ගෙන් ලබා ගන්නා බිත්තර වලින් එම අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනී. පිටතින් මිලදී ගැනීමක් වාර්තා නො විය.

පලතුරු

මෙම ප්‍රදේශයේ වැවෙන පලතුරු වන්නේ දිවුල්, බෙලි, පැපොල්, වරකා, අඹ, දොඩම්, අන්නාසි සහ වැල් දොඩම්ය. ඒවායෙන් 90% පරිභෝජනය සඳහා භාවිතා කරන අතර ඇපල් වැනි පලතුරු පිටතින් ලබා ගන්නේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි.

කිරි

ගම්මානයේ කිරි පරිභෝජනය මුර පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් පවුල් 10% ක් වන අතර, ගමේ සිටින කිරි දෙනුන්ගෙන් එම අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනී. ඒ අනුව ගමෙන් කිරි ලබා ගැනීම 90% ක් වන අතර කලාතුරකින් පොඩි දරුවන් සඳහා කිරි පැකට් වෙළඳපොලෙන් මිල දී ගැනීම සිදු කරයි. අතිශය දුප්පත් පවුල් බොහෝ විට කොත්තමල්ලි වතුර දරුවන්ට ලබා දෙන බව ද වාර්තා විය.

තුනපහ

මෙම ගමේ තුනපහ වර්ග අතරින් ගමෙන් ලබා ගත හැකි වන්නේ කරපි-වා පමණක් වන අතර, රම්පේ ද ඉතා සුර ප්‍රමාණයක් ගම් තුළ වගා කර ඇත. ඉතිරි සියලු ම තුනපහ වර්ග මෙම ගම්වාසීන්ට මිලදී ගැනීමට සිදු වී ඇත.

4.16 හරස්කඩ වාරිකාව හමතව ගම්

හමතව සමීනගලාව අසල සිට —> රදැල්ල දිය උල්පත දක්වා

හරස්කඩ වාරිකාවක් යනු, ගම්මානයේ අදින ලද සිතියම ඇසුරින් එක් හරස්කඩක් තෝරා ඒ තුළ සංචාරය කිරීම තුළින් පවතින තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ඒ ඒ ප්‍රදේශයේ වසන ජනතාව සමග සාකච්ඡා කිරීම තුළින් ගැටලු හඳුනා ගැනීමයි. හමතව ගම්මානය පිළිබඳ තවදුරටත් විස්තර ලබා ගැනීම සඳහා ගම්මාන සමිති ශාලාවේ සිට රදැල්ල දිය උල්පත දක්වා ගමන් කර නැවත ප්‍රධාන පාරට පැමිණීම සහභාගිත්ව ගැමි පිවිසුම් ක්‍රමවේදයේ හරස්කඩ වාරිකා යන අධ්‍යයන ක්‍රමවේදයට අයත් විය. එම ගමෙන් දී ගම්මානයේ එක් එක් ස්ථානවල පැවති ජලවහනය, භූගත ජල මට්ටම, පස පිළිබඳ ව ජීවත්වන සත්වයන් වගා බිම්, ගස් කොළන් පිළිබඳ ව හා ඒ ඒ ස්ථානයන්හි පවතින ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් ගම්වාසීන් සමග සාකච්ඡා කර හඳුනා ගන්නා ලදී. වගු අංක 4.8 මගින් මුර හරස්කඩ වාරිකාවේ ගමනාන්තය දක්වා විස්තර පැහැදිලි කරයි.

හමනව ගමේ හරස්කඩ වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් අසල සිට රදාල්ල දිය උල්පත දක්වා සිදු කළ අතර භූමිය පහත් මට්ටමේ සිට නිල්ගල කඳුවැටිය හේතුවෙන් ඉහළ මට්ටමක් දක්වා දිවෙන බව පැහැදිලි වේ. බිබිල-අම්පාර ප්‍රධාන මාර්ගයේ ආසන්නයේ සිට ගම්මානයේ ඇතුළුට යාමේ දී ප්‍රවාහන පහසුකම් ප්‍රමාණවත්ව නොතිබීම, විදුලිය නොමැතිකම, පානීය ජල හිඟය හා වගාවට ජල සම්පාදන පහසුකම් නොමැති වීම, නිසරු පස වැනි ගැටලු දක්නට ලැබුණි.

හමනව ගම තුළ ගඩොල් කර්මාන්තයට සුදුසු පස, වැලි ගොඩ දැමීමට සුදුසු ස්ථාන, වේවැල්, වගා කළ හැකි ඉඩම්, අලකොළකඳුර, කොහොන් උල්පත, රදාල්ල ඇල වැනි දිය උල්පත් ඖෂධ, බිබිකොළ ඇතුළුව සම්පත් රාශියක් දක්නට ලැබෙන අතර මේවා උපයෝගී කර ගනිමින් ප්‍රදේශයට බලපාන ගැටලු විසඳා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. අතුරු මාර්ග සංවර්ධනය හා හමනව පාර ප්‍රධාන පාරට සම්බන්ධ කිරීමෙන් ප්‍රවාහන පහසුකම් විශේෂයෙන්ම කෘෂි ද්‍රව්‍ය ලෙස දොඩම්, අඹ, දෙහි වැනි නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට ප්‍රවාහනය සඳහා පහසුකම් වැඩි දියුණු වන අතර ජනතාවගේ ආදායම් මාර්ග වැඩි දියුණු වීමට එය බලපායි.

ඖෂධ වර්ග සහ බිබිකොළ ලබා ගැනීමේ අරමුණින් කැලයට ගිණි තැබීම නිසා ඖෂධ සහ බිබිකොළ ගස් හොඳින් දරලා වැඩෙන බව මේ ගම්වාසීන්ගේ විශ්වාසය යි. මෙම බිබිකොළ ගස් තම ගෙවත්තේ වගා කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් සිදු වන කැළෑ ගිණි තැබීම් වළකාලිය හැක. තව ද දිය උල්පත් භාවිතයට ගැනීම මගින් ජල හිඟයට පිළියම් සෙවීම, දිය උල්පත්වල ජල පෝෂක ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කිරීම, නිසරු ගෙවතු සංරක්ෂණය හා කාබනික පොහොර භාවිතයට ජනතාව යොමු කිරීම ආදී කාර්යයන් රැසක් සිදු තුළින් ගම්මානයේ පවතින ගැටලු රාශියක් විසඳා ගැනීමට හැකි බව මෙම ක්‍රම වාර්තාවේ දී හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

4.17 "හමනව" ගම්මානයේ ගම්වාසීන් හඳුනාගත් ප්‍රධාන ගැටලු.

සහභාගිත්ව ගැම් වීමසුම් අභ්‍යාසයේ දී ප්‍රජාව මුහුණපාන ගැටලු රාශියක් හෙළි කර ගැනීමට හැකි විය. හඳුනා ගන්නා ලද සෑම ගැටළුවක් ම ප්‍රජාවගේ අඩු සමාජ හා ආර්ථික තත්වයන් කෙරෙහි සාප්‍රච්ඡි බලපාන බව පෙන්වා දිය හැකිය. එම හඳුනා ගන්නා ලද ගැටළු පහත සඳහන් ලෙස දැක්විය හැක.

පානීය ජල හිඟය

01. වගාවට ජල හිඟය
02. වගා ඉඩම්, රක්ෂිත සඳහා වෙන් කිරීම
03. විදුලිය නොමැති වීම
04. සෞඛ්‍ය පහසුකම් අඩු මට්ටමක පැවතීම
05. අතුරු මාර්ග සංවර්ධනය කර නො තිබීම
06. වැසිකිළි පහසුකම් නොමැති වීම
07. වල් අලි උවදුරු
08. නිවාස පහසුකම් නොමැතිකම
09. ඉඩම් නිරවුල් කර නොමැතිකම
10. ප්‍රවාහන පහසුකම් නොමැතිකම
11. පෙර පාසලක් නොමැතිකම
12. ප්‍රජා ශාලාවක් නොමැතිකම

හඳුනා ගත් මෙම ගැටලු ද්විත්ව/යුගල සැසඳුම් ක්‍රමවේදය භාවිතයෙන් ප්‍රමුඛතා ගත කිරීමේ දී "වගාවට ජල හිඟය" ප්‍රධාන ගැටලුව ලෙස හඳුනා ගැනුණි. "ගමට විදුලිය නොමැතිකම" සහ පානීය ජල හිඟය පිළිවෙලින් 2 හා 3 වන ගැටලු ලෙස හඳුනාගත හැකි විය.

4.17.1 ද්විත්ව යුගල සැසඳුමක් මගින් ගැටලු ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම

වගු අංකය: 4.9

සංවර්ධන යෝජනා / ගැටර	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	එකතුව	ප්‍රමුඛතාව
1 පානීය ජල හිඟය		2	3	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	3
2 වගාවට ජල හිඟය			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	12	1
3 වගා ඉඩම්, රක්ෂිත සඳහා වෙන් කිරීම				4	3	6	3	3	3	10	3	3	3	8	5
4 විදුලිය නොමැතිවීම					4	4	4	4	4	4	4	4	4	11	2
5 සෞඛ්‍ය පහසුකම් අඩු මට්ටමක පැවතීම						6	5	5	5	10	5	5	5	6	7
6 අතුරු මාර්ග සංවර්ධනය කර නොතිබීම							6	6	6	10	6	6	6	8	6
7 වැසිකිළි පහසුකම් නොමැතිවීම								7	9	10		7	7	4	9
8 වල් අළු උවදුර									9	10	8	8	13	2	11
9 නිවාස පහසුකම් නොමැතිකම										10	9	9	9	5	8
10 ඉඩම් නිරවුල් කර නොමැතිකම											10	10	10	9	4
11 ප්‍රවාහන පහසුකම් නොමැතිකම												12	13	0	13
12 පෙර පාසලක් නොමැතිකම													13	1	12
13 ප්‍රජා කාලාවක් නොමැතිකම														3	10

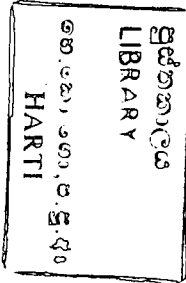
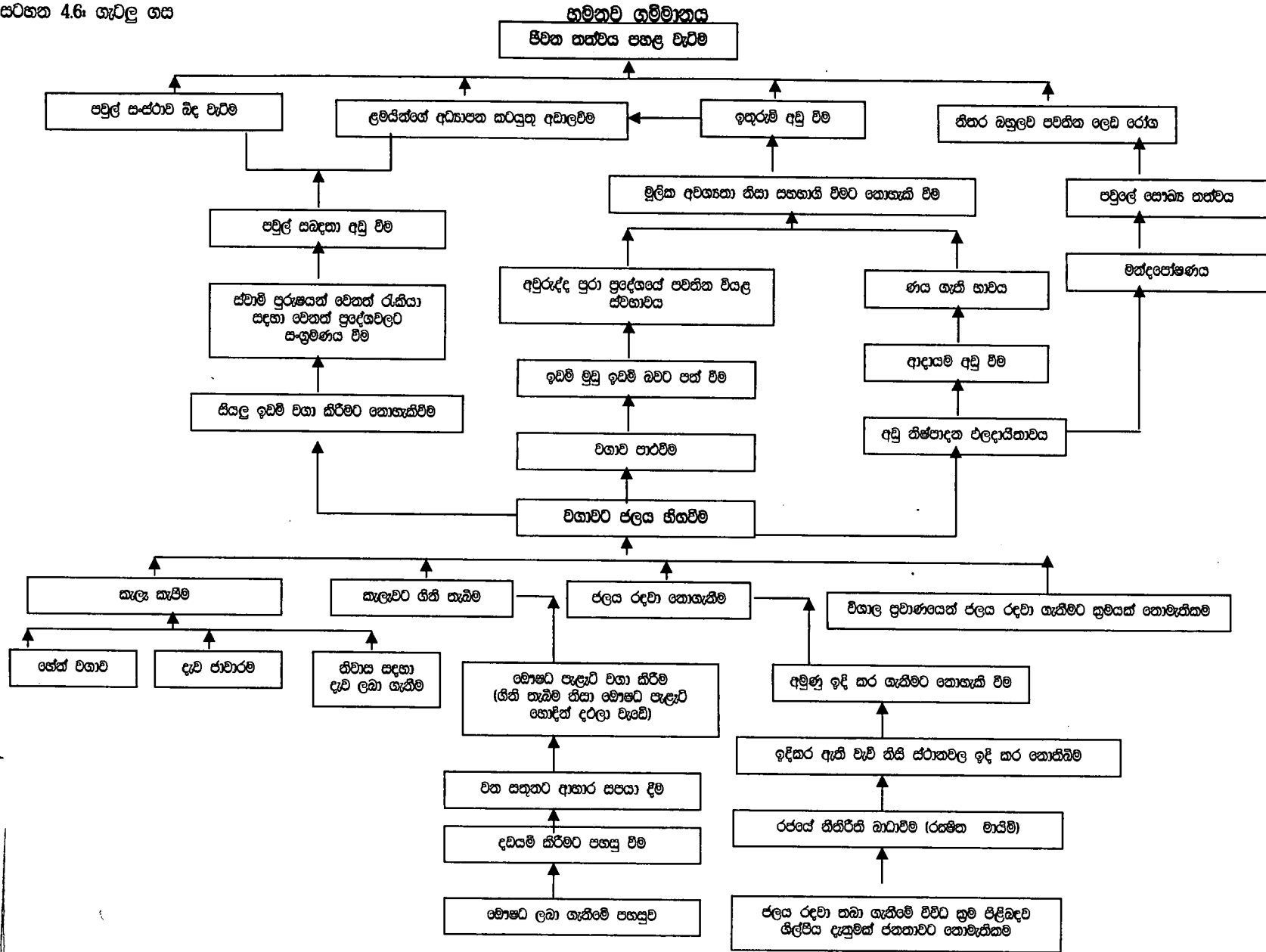
මූලාශ්‍රය: සහභාගිත්ව ගැමි පිවිසුම, 2009 සැප්තැම්බර්

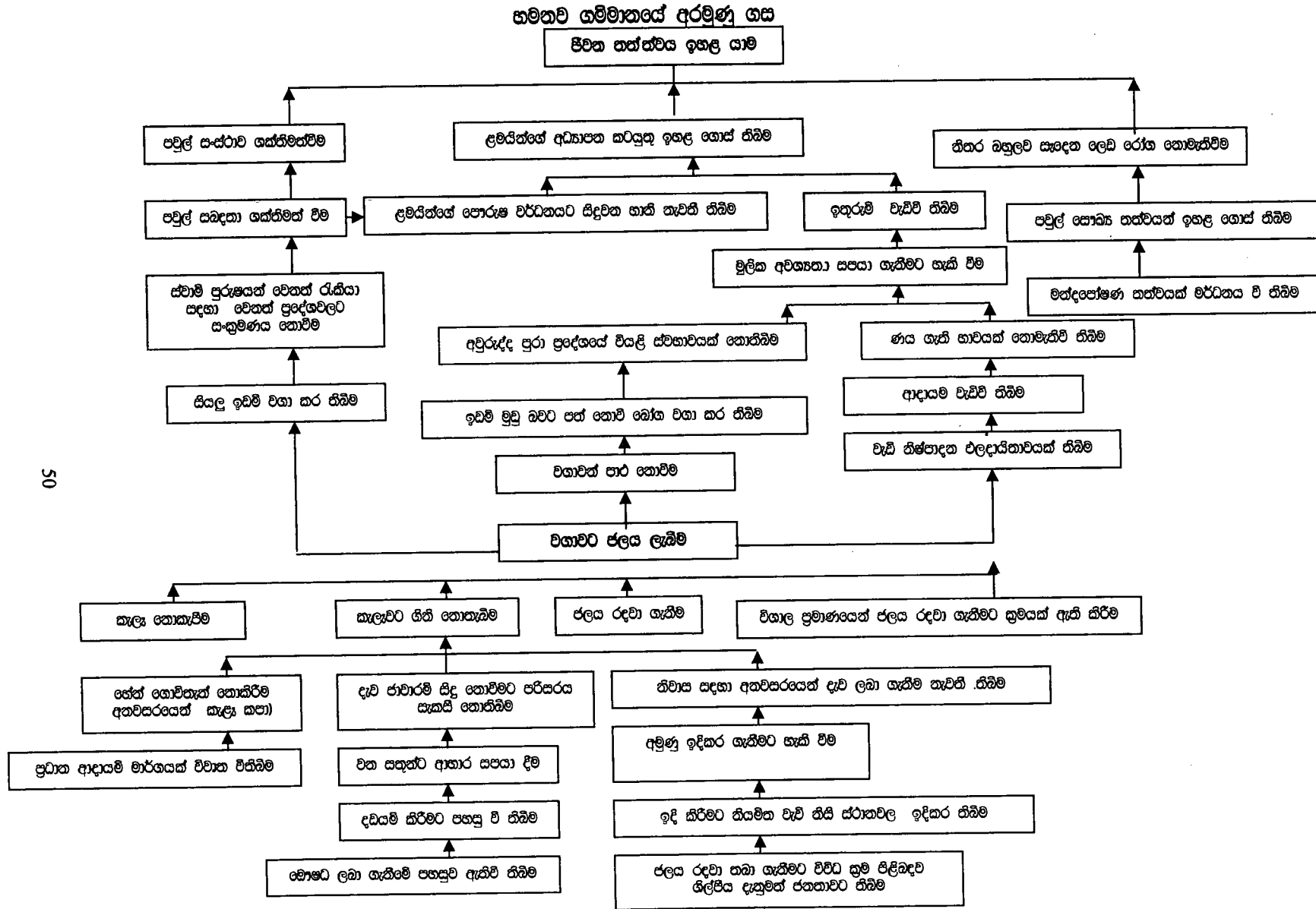
මෙම ගැටලු හඳුනා ගැනීමේ දී හා ඒවා ප්‍රමුඛගත කිරීමේ දී හමතම ගම්වාසීන්ගේ තර්ක විතර්ක මැද එම කාර්යය සඳහා නොමද සහයක් ලැබුණි. ඉහත වගු අංක 4.9 අනුව ප්‍රමුඛතාවය යන ගීර්ෂය යටතේ ඒ ඒ ගැටලුව ලබා ගත් ලකුණු අනුව එයට හිමි ස්ථානය සඳහන් වේ. කෙසේ වෙතත් අදාළ බලධාරීන් මෙම හඳුනාගත් ගැටලුවලට විසඳුම් ලබා දීමට කටයුතු කරන්නේ නම් එය මෙම ගම්වාසීන් වෙනුවෙන් සිදු කරන විශාල සේවාවක් වනු ඇත.

4.18 ගැටලු ගස හා අරමුණු ගස

හඳුනාගත් එම ගැටලු යුගල සැසඳීමෙන් අනතුරු ව එම ග්‍රාමයට වඩාත් බලපාන ගැටලුව වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද්දේ වගාවට අවශ්‍ය ජලය හිඟකම යි. ඊට හේතු රාශියක් බලපාන බව ගැටලු ගස විශ්ලේෂනය මගින් හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අනුව, ඒ ගැටලු තුළින් ජනිත කරන ප්‍රතිඵල ද හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ඒ ආශ්‍රයෙන් අරමුණු ගසක් නිර්මාණය කිරීමටත් අනතුරුව (එම අරමුණු සාක්ෂාත් කිරීම තුළින් ගමේ සිදුවිය හැකි වෙනස්කම්) ඊට සම්බන්ධ ව්‍යාපෘති කිහිපයක් හඳුනා ගැනීමටත් හැකි විය. ඒවා හඳුනා ගන්නා ලද ව්‍යාපෘති ලෙස ඉදිරියේ දී විස්තර වේ.

රූපසටහන 4.6: ශැටිලු ගස

4.19 ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

හමනව ගම්මානයේ පවත්වන ලද සහභාගිත්ව ගැමි පිවිසුම් අභ්‍යාසය මගින් ගම තුළ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ව්‍යාපෘති රාශියක් හඳුන්වා ගන්නා ලදී. ඒ අතුරින් ව්‍යාපෘති සැලසුම් 4 ක් පිළිබඳ ව පහත දැක්වේ. ප්‍රධාන ගැටලුව වූ වගාව සඳහා ජලය හිඟකම් වෙනුවෙන් සකස් කරන ලද ව්‍යාපෘති සැලැස්ම වගු අංක 16 මගින් පැහැදිලි වේ. අනෙකුත් අරමුණු වෙනුවෙන් සකස් කරන ලද ව්‍යාපෘති සැලසුම් වගු අංක 17, 18, 19 මගින් දක්වා ඇත.

අරමුණු 01: 2010 වසර තුළ දී ගමනට ගමේ ගෙවතුවලින් 50% ක තෙත් ගනිය ආරක්ෂා කිරීම හා ඉහළ නැංවීම, භූගත ජල මට්ටම 10% කින් පෝෂණය කිරීම

ගැටලුව	විසඳුම	ක්‍රියාකාරකම්	පුනීලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම්	සහාය	වියදම්
වගාව සඳහා සහ පානීය ජලය භිගකම	වගාව සඳහා ජලය ප්‍රමාණවත් ලෙස ලබාදීම	1. ගොවීන් දැනුවත් කිරීම හා සංවිධානය කිරීම. 2. අදාළ නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම 3. ශක්‍යතා වාර්තා සැකසීම 4. අමුණු 4 ක් ඉදි කිරීම 5. විසුරුම් සහ බිංදු ජල සම්පාදන ක්‍රම හඳුන්වාදීම	හමතව ගම්මානයේ සමස්ත ගම්වාසීන්	2010 වසර තුළ	ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ගොවිජන සේවා සහ කාෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ගොවි සංවිධානය කාෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව	ගොවි සංවිධාන හා පුනීලාභීන් එම- එම-	ගණනය කළ යුතුය
	භූමියේ තෙත් ගනිය වැඩි කිරීම	1. ගොවීන් දැනුවත් කිරීම 2. අදාළ ආයතන නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම 3. එක් එක් ගොවි පවුලවලට ඉලක්කබාරදීම 4. පස් වැට් ඉදි කිරීම	හමතව ගම්මානයේ සමස්ත ගම් වාසීන්	2010 වසර තුළ	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව එම- එම- ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය	පානීය සහ වගාව සඳහා ජල භිගයට මුහුණ පා සිටින ජනතාව	ගණනය කළ යුතුය

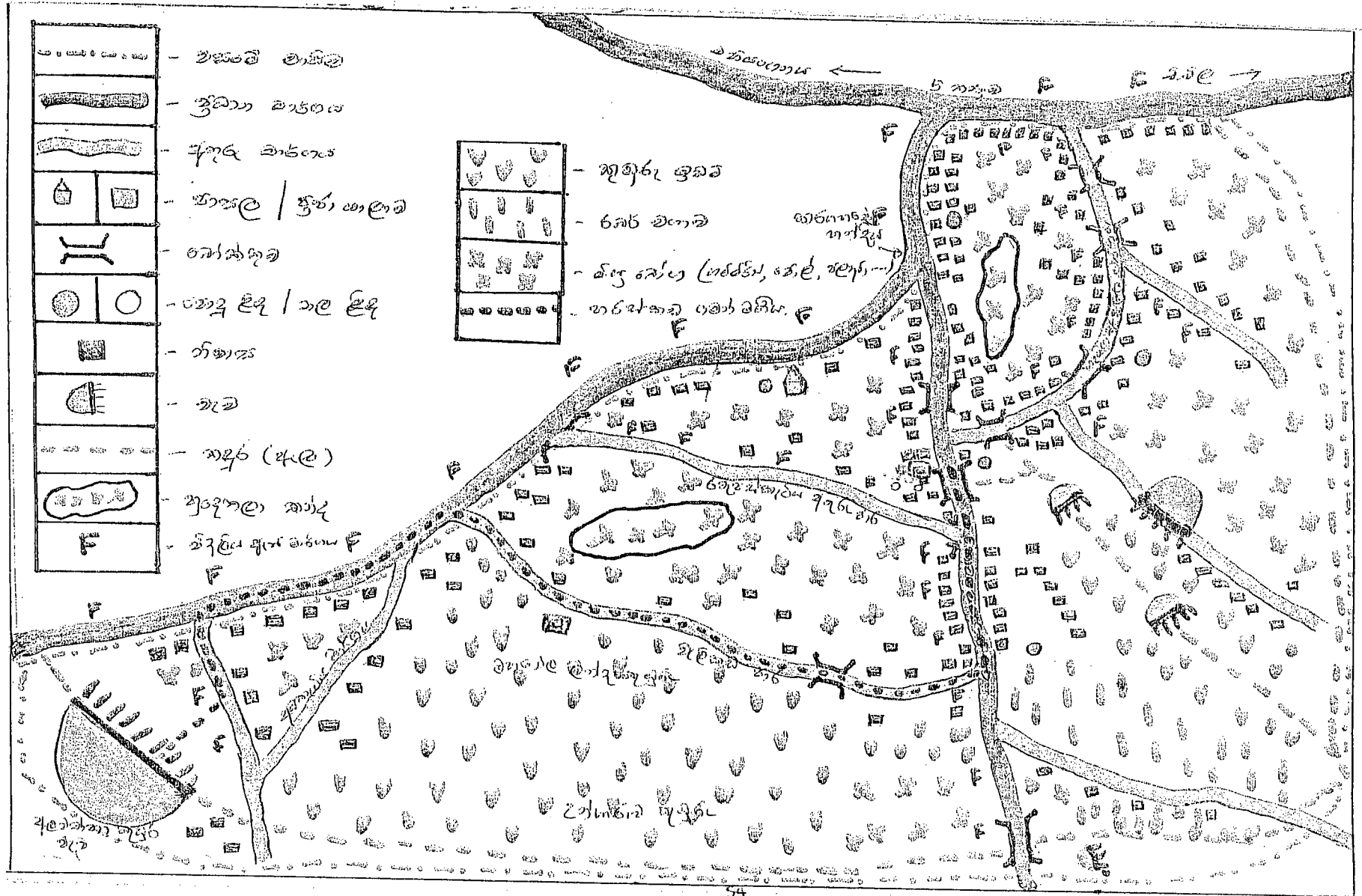
අරමුණු 02 හමතම ගමේ අඩු ආදායම් පවුල්වලින් 50% ක් ආදායම 5% කින් 2010 වසර තුළ දී ඉහළ නැංවීම

ශ්‍රේණිය	විස්තර	ක්‍රියාකාරකම්	පුනරාගමන ගණන	කාලය	වගකීම	සහය	විස්තර
ගමේ ප්‍රමාණවත් ආදායම් මාර්ග නොමැතිකම	<p>ආදායම් මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීම</p> <p>1. මිමැසි පාලනය හඳුන්වාදීම</p>	<p>1. ජනතාව දැනුවත් කිරීම</p> <p>2. මි මැසි පාලනය පිළිබඳ පුහුණු ප-භි පැවැත්වීම</p> <p>3. සහන මිලට මිමැසි ජනපද ගොවිත් වෙත ලබාදීම</p>	පවුල් 75	2010 වසර තුළ	<p>මි මැසි සංවර්ධන නිලධාරී</p> <p>-එම-</p> <p>ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව</p>	ගොවි සංවිධානය සහ මරණාධාර සමිති	
	<p>2. මොහොති වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා මොහොති එකතු කිරීම ක්‍රමවත් කිරීම</p>	<p>1. ජනතාව දැනුවත් කිරීම</p> <p>2. මොහොති එකතු කිරීමේ සංවිධානයක් පිහිටුවීම</p> <p>3. වනයෙන් ලබා ගත හැකි අරට, මුර, නෙල්ලි, ගම්මාර, කහඹලියා වැනි මොහොති වර්ග එක්රැස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ගම් තුළ ස්ථාපිත කිරීම</p> <p>3. කොළඹ නොග වෙළඳ මධ්‍යස්ථානය සහ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව වෙත එම සංවිධානය සම්බන්ධ කිරීම</p>	පවුල් 90	2010 වසර තුළ	<p>ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව</p> <p>ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සහ මොහොති එකතු කරන්නන්ගේ සංගමය</p> <p>ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව හා මොහොති එකතු කරන්නන්ගේ සංගමය</p> <p>ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව හා මොහොති එකතු කරන්නන්ගේ සංගමය</p>	මොහොති එකතු කරන්නන්ගේ සංගමය	

අරමුණු 03: 2010 වර්ෂය තුළදී ගම් සියලුම නිවාස සඳහා (113) විදුලිබලය ලබාදීම

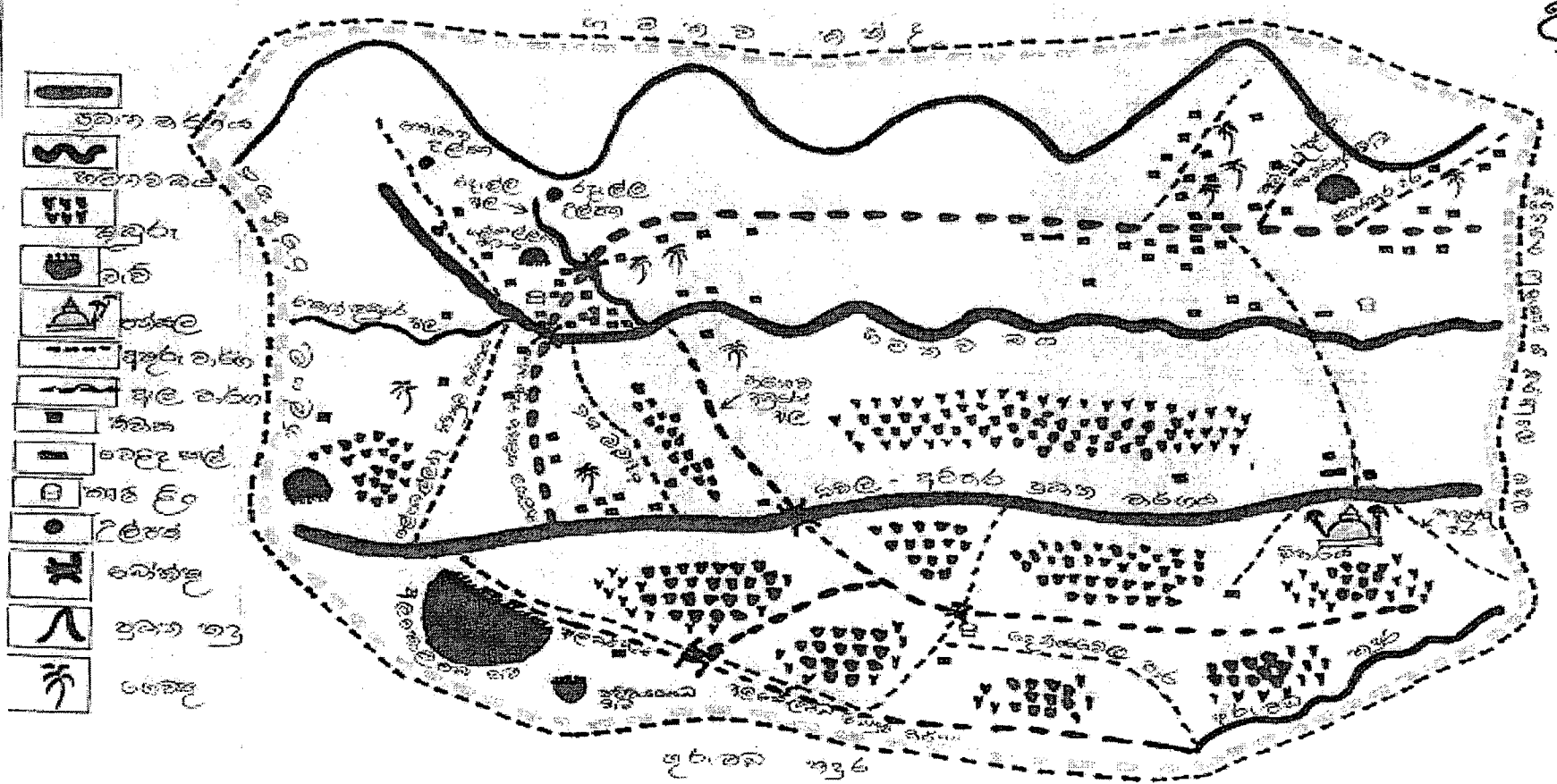
ආරම්භ	විසඳුම	ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	කාලය	වගකීම	සහය	වියදම්
විදුලිබලය නොමැතිකම	විදුලිබලය සැපයීම	1. ජනතාව දැනුවත් කිරීම හා සංවිධානය කිරීම	පවුල් 113	2010 වසර තුළ		දේශපාලන අධිකාරිය	ඇස්තමේන්තුව අනුව
		2. ඇස්තමේන්තු සැකසීම					
		3. සුදුසු මූල්‍ය ප්‍රභවයකට යොමු කිරීම			ප්‍රාදේශීය සභාව පළාත් සභාව ප්‍රදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ විදුලිබල මණ්ඩලය	ප්‍රජා සංවිධාන හා ප්‍රතිලාභීන්	
		4. මුළු ගම්මානයම ආවරණය වන පරිදි කණු හා රැහැන් ඇදීම					
		5. විදුලිබලය ලබා දීම					

ඇමුණුම 1: කරගතවිල ගම්මානයේ සිතියම

හමතව ගම්මානයේ දළ සිතියම

56

පුස්තකාලය
 LIBRARY
 හෙ.කො.හො.ප.පු.දා
 HARTI

ඇමුණුම ii

කරගතවෙල කේන්ද්‍ර අභ්‍යාසය සඳහා සහභාගී වූ පුහුණුවලාභීන් හා දායක වූ සම්පත්දායකයින්

1. එන්.පී.එන්.ධර්මප්‍රිය මයා (කන්ඩායම් කායක)	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	-	සෙවනගල
2. ජේ.සී.රාමනායක මයා	- එම -	-	වැල්ලවාය
3. ඒ.එම්.පී.බී.අබේකෝන් මයා	- එම -	-	වැල්ලවාය
4. එම්.ඒ.වික්‍රමසිංහ මයා	- එම -	-	වැල්ලවාය
5. එච්.එම්.සුනිලන්ත මයා	- එම -	-	සෙවනගල
6. ටී.පී.සුනේත්‍රා මිය	- එම -	-	සියඹලාණ්ඩුව
7. ඩබ්.පී.ධර්මදාස මයා	- එම -	-	බිබිල
8. කේ.පී.අයිය.කමල් මහතා	- එම -	-	මැදගම
9. ඩී.එම්.ජේ.බණ්ඩාර මයා	- එම -	-	මොණරාගල
10. ආර්යචනි ලේකම්ගේ මිය	- එම -	-	මැදගම
11. එම්.එන්.අනපන්තු මිය	- එම -	-	බුක්කල
12. කේ.එම්.අනුර බණ්ඩාර මයා	- එම -	-	බුක්කල
13. බී.ඩී.පී.අරුණ කුමාර මයා	දිස්ත්‍රික් ක්‍රමසම්පාදන ලේකම් කාර්යාලය	-	මොණරාගල
14. ආර්.එම්.රණවීර මයා	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	-	මඩුල්ල

සම්පත්දායකත්වය

1. එන්.එස්.බී.ආපාකන්ද මයා	පර්යේෂණ නිලධාරී
2. එස්.එම්.ඒ.සමරකෝන් මයා	පර්යේෂණ නිලධාරී

ඇමුණුම 4 හමනව කේන්ද්‍ර අභ්‍යාසය සඳහා සහභාගී වූ පුහුණුලාභීන් හා දායක වූ සම්පත්දායකයින්

අංකය	නම	තනතුර	ලිපිනය
01	කේ.එම්.ප්‍රියන්ත බණ්ඩාර මයා	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
02	ඩී.එම්.වමන්ද රත්නවීර දිසානායක මයා	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	දිස්ත්‍රික් ක්‍රමසම්පාදන ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
03	ඉනෝෂා ශ්‍යාමලී වීරකෝන් මෙය	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මැදගම
04	ඩබ්.පී.ප්‍රේමතිලක මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
05	කේ.එම්.අනුර බණ්ඩාර මයා	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බුත්තල
06	එන්.කේ.බී.අනන්තනායක මිය	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බිබිල
07	ඒ.එම්. අනු සමන්මලී අබේවික්‍රම මිය	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බිබිල
08	පී.සනත් නන්දසිරි මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සෙවනගල
09	කේ.එම්.ස්වර්ණ කුමාර මයා	වැඩසටහන් සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, කතරගම
10	එම්.එන්.අනපත්තු මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බුත්තල
11	එස්.එම්.ප්‍රියන්ත මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සියඹලාණ්ඩුව
12	ඩී.එම්.රසිකා සුදර්ශනී දිසානායක මෙය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මඩුල්ල, දඹගල්ල
13	එස්.එම්.ලංකානන්ද පෙරේරා මයා	ජාතික ඒකාබද්ධතා ප්‍රවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බඩල්කුඹුර
14	ඒ.බී.ධර්මසිංහ මයා	සංවර්ධන කේන්ද්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මඩුල්ල, දඹගල්ල

සම්පත් දායකයින්:

- 01. ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දුසිරි මහතා - අධි පර්යේෂක
- 02. ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී
- 03. එස්. ඇපාසිංහ මහතා - පර්යේෂණ නිලධාරී

ඇමුණුම 5: පුහුණු ලාභීන්ගේ තාමලේඛනය

පුහුණු ලාභීන්ගේ තම තනතුර හා ලිපිනයන්

අංකය	තම	තනතුර	ලිපිනය
01	කේ.එම්.ප්‍රියන්ත බණ්ඩාර මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
02	ඩී.එම්.විමන්ද රත්නවීර දිසානායක මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	දිස්ත්‍රික් ක්‍රමසම්පාදන ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
03	බී.බී.ප්‍රියන්ත අරුණ කුමාර මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	දිස්ත්‍රික් ක්‍රමසම්පාදන ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
04	ඩබ්.පී.ප්‍රේමලක මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
05	ඩී.එම්.ජයරත්න බණ්ඩාර මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොණරාගල
06	එන්.පී.එන්.ජයරත්න මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සෙවනගල
07	එම්.එම්.සුනිලක්ක මයා	වැඩසටහන් සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සෙවනගල
08	පී.සකන්ත කන්දසිරි මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සෙවනගල
09	කේ.එම්.ස්වර්ණ කුමාර මයා	වැඩසටහන් සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, කතරගම
10	එම්.එන්.අනුපාසේකර මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බුත්තල
11	කේ.එම්.අනුර බණ්ඩාර මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බුත්තල
12	එම්.ඒ.වික්‍රමසිංහ මයා	වැඩසටහන් සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වැල්ලවාය
13	ජේ.සී.රාමනායක මයා	විද්‍යා හා තාක්ෂණ නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වැල්ලවාය
14	ඒ.එම්.පී.බී.අමේකෝන් මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වැල්ලවාය
15	කේ.පී.ඉනෝක කමල් මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මැදගම
16	ඉනෝකා ශ්‍රීරත්න විරකෝන් මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මැදගම
17	එල්.ආර්.සමරසිංහ මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මැදගම
18	ඒ.පී.සුනේත්‍රා මයා	සංවර්ධන සම්බන්ධකාරක	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සියම්ලාණ්ඩුව
19	එස්.එම්.ප්‍රියන්ත මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සියම්ලාණ්ඩුව
20	ආර්.එම්.රණවීර මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මඩුල්ල, දඹුල්ල
21	ඒ.බී.ධර්මසිංහ මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මඩුල්ල, දඹුල්ල
22	ඩී.එම්.රසිකා සුදර්ශනී දිසානායක මයා	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මඩුල්ල, දඹුල්ල
23	එම්.එම්.ලංකාකන්ද පෙරේරා මයා	ජාතික ඒකාබද්ධතා ප්‍රවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බඩල්කුඹුර
24	ඒ.එම්.මධුරකා කුමාර මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බඩල්කුඹුර
25	එම්.බී.වික්‍රමසේන මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බඩල්කුඹුර
26	ඩබ්.ජී.ධර්මසේන මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බිබිල
27	ඒ.එම්. අනුර සමන්මලී අබේවික්‍රම මයා	සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍ර සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බිබිල
28	එන්.කේ.බී.අත්තනායක මයා	සංවර්ධන සහකාර	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බිබිල